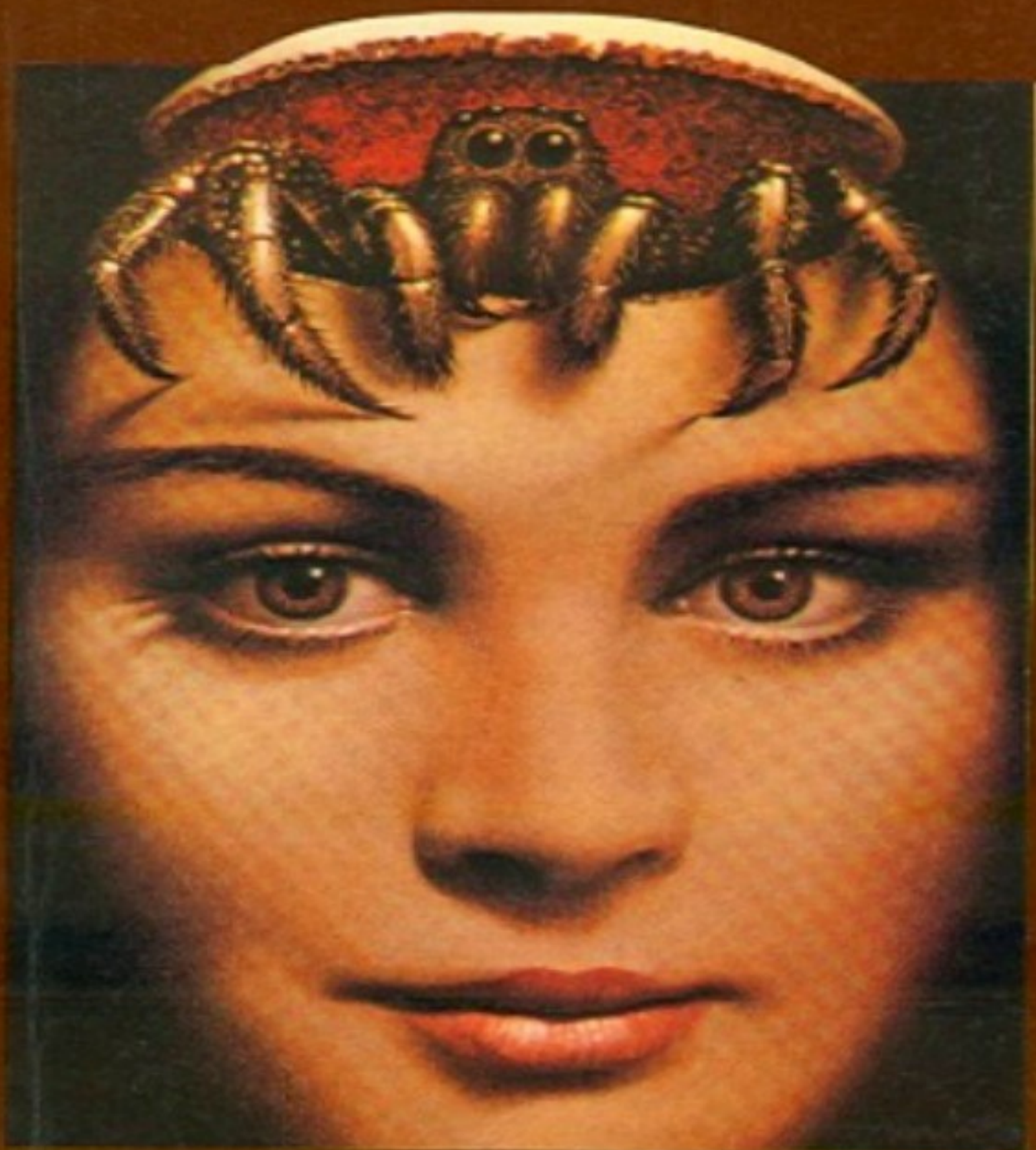

KRISTÓF ATTILA

Gyilkolj helyettem

KRISTÓF ATTILA

Gyilkolj helyettem

PANNON
1991

PROLÓG

Amikor Dér Ádámot ez év szeptemberében *A bűn, mint természetes életjelenség* című dolgozatáért az Akadémia rendes tagjává választotta, egyértelműnek látszott, hogy ezzel gyakorlati bűnüldöző tevékenysége véget ért.

Én magam, aki közel húsz éve vagyok közeli barátja és nyomozásainak krónikása, arra a következtetésre jutottam: ha továbbra is gyilkosságok felderítéséről és gyilkosok kézre kerítéséről akarok írni, más hőst kell keresnem, egy olyan embert, aki nem járatos talán a kriminálpszichológia elméletében, de otthon van az operatív munka területén.

Felkerestem hát a lakásán Dér Ádámot, és arra kértem, hozzon össze a Rendőr-főkapitányság gyilkossági nyomozóival.

– Úgy értsem – kérdezte –, hogy mint szerény irodalmi figura és jelenség én megszűnök?

– Hogy jut ilyesmi eszedbe? – mondtam zavartan. – De gondolom, tudományos munkád annyira leköt...

– Gondolod?! – vonta fel a szemöldökét. – Egyre több a szabadidőm, ahogy vénülök. Nem arról van szó, hogy meguntál, mint Christie Poirot-t?

– Ha így volna – dűnnyögtem –, bármikor megölhetnék. Nem nagy ügy. Annyi az egész, hogy leírom: „Hosszú, súlyos betegség után, ötvenéves korában elhunyt Dér Ádám, a pszichológiai tudományok doktora és a többi. Nincs senki, aki feltámasszon.

– Ez igaz – ismerte be. – Rengeteg embert megöltél már, s egy csöpp lelkifurdalásnak sem adtad jelét. Miért lennék pont én kivétel?

– Ne sértődj meg – mondtam. – Ha bármikor nyomozni kezdesz gyilkosságokban, én azonnal...

– Te persze... azonnal... – nevetett a jókedv legcsekélyebb jele nélkül. – Mint a hiéna... Szimatolsz elhagyott tetemek után. De az tökmindegy neked, ki kapja el a gyilkost...

– Ennyire érzékeny vagy? – kérdeztem megdöbbenve. – És ennyire igényled a nyilvánosságot?

– A fenét – mondta. – Nem rólam van szó. Mézmalacról...

Mézmalacnak hívta a lányát, egy tízéves, szőke copfos, zöld szemű teniszfenomént, akinek az esze úgy vágott, mint a borotva, a memóriája pedig filmfelvevőként rögzítette a dolgokat és történéseket. Az apja mellett az utóbbi időkben a számítógép és lexikon szerepét töltötte be.

– Vagy úgy – sóhajtottam, mert Mézmalac gyengém volt nekem is.

– Én csak ellennék úgy csöndben magamban – folytatta Dér Ádám.

– De ő él-hal történetekben és könyvekben szerepelni. Hősnőnek született. Az ő kedvéért nem utasítom vissza, ha tanácsadónak kérnek fel egy-egy bonyolult gyilkossági ügyben...

– Tehát? – néztem rá várakozva.

– Összehozlak Chil Ferivel, a gyilkossági csoport vezetőjével. De ha egy ügyben eljön a döntő pillanat, ott leszünk mi is. Én és Mézmalac.

Állta a szavát.

Szeptember 17-én megfelelő ajánlásokkal bemutatott Chil Ferencnek.

Még aznap kaptam egy állandó belépőt a főkapitányságra és a pluralizmustól teljesen fellazult BM-től engedélyt, hogy az épp aktuális gyilkosságok nyomozásánál jelen legyek.

Szeptember végén már tegeződtem a gyilkossági csoport tagjaival; szinte valamennyien ismerték Dér Ádám eseteiről írt könyveimet, legtöbbjüket Ádám valamikor tanította a főiskolán, nagyra becsülték őt, s kissé tartottak az eszétől. Mézmalac pedig, akivel az ördöghegyi gyilkos nyomozása során találkoztak, a kedvencük volt, Chil Ferit tíz kólás nyalókáért többször rommá verte teniszben, hiába, hogy a gyilkoscsoporthoz vezetőjének kitűnő volt a fizikuma.

Amikor a Dombalja utcai kettős gyilkosság történt, az életvédelmi zsaruk már teljesen befogadtak maguk közé; a semmibe nyúló éjszakákon együtt kártyáztunk, meghívtak névnapi bulijaikra vagy bóvlingozni a Gässer pincébe; ha dolgoztak, csak a legromdább trükkjeiket titkolták előttem, belenézhettem a jegyzőkönyvekbe és iratokba, mint hatósági tanú láthattam a holttesteket, olykor kettesben hagytak potenciális gyilkosokkal, részt vettem számos kihallgatáson, így vártuk az ismeretlen fortélyos gyilkost s vele együtt a nagy ügyet,

amely következő könyvem témája lesz.

A HULLADARABOK

December 6-án délután 4-kor kapták el azt az ürgét a Nyugati pályaudvar mögötti felüljárón, akit később az amerikai szlengre éhes sajtó Fekete Mikulásnak nevezett.

Elfogásában a gyilkosságoknak nem volt része, ők csak a megfigyelés rendszerét dolgozták ki, amelynek révén Mikulás kézre került.

Fél esztendeje húzódott már ez az ügy, s tulajdonképpen nem is tartozott a BRFK-ra, hiszen vidéken kezdődött, pontosabban a Győr-Sopron megyei Szemere Tüzép telepén, ahol a Hejőcsabáról érkezett vasbeton elemek között egy nyitott vagon alján szakszerűtlenül levágott emberi lábszárát találták.

Ez a lelet május 4-én került elő, s jószerint semmit sem lehetett vele kezdeni. A kétségbeesett győri hekusok felküldtek az IOI-ba (Igazságügyi Orvosi Intézet), ahol a szőrzet jellegéből kiindulva megállapították, hogy női bal alsó végtagról van szó, „tulajdonosa” – írta jobb híján az orvosszakértő – ötven-hatvan év közötti, kiváló kondícióban lévő hölgy (volt), kb. 160-170 centiméter magas, 80-90 kiló, haja göndör, fekete, erős szálú, ajka felett jól kivehető az úgynevezett menyasszonybajusz, vércsoportja RH-negatív AB; sértettet valószínűleg bokasüllyedéssel és magas vérnyomással szakorvos kezelte. A lábszár hosszabb ideig mélyhűtve volt.

Mindezt a hetvenéves, kissé szenilis Widder professzor állapította meg, s ahogy később kiderült, nem a vakvilágba beszélt. Az ORFK számítógépe, amely tárolta és elemezte az eltűntek és az ismeretlen holttestek adatait, Widder professzor szakvéleménye alapján arra az álláspontra jutott: lehetséges, hogy a lábszár özv. Garam Dezsőné albertirsai lakosé, akinek eltűnését április 6-án szomszédai jelentették be a helyi káembé-irodán.

Garamné azonban május 15-én váratlanul előkerült ép végtagokkal; csak a nászasszonyát látogatta meg Pécsújhelyen, ott vette elő a

lumbágó, amiből aztán Harkányban kikezelték.

Május 17-én a püspökladányi vasútállomáson veszteglő egyik vagonban, a pápai Elekthermax villanyrezsóit tartalmazó konténer tetején, találtak egy újabb alsó lábszárcsonkot, amelyet a tévedhetetlen, bár kissé szenilis Widder professzor az első párjaként azonosított. Több lábszárra ezek után már csak erősen morbid fantáziával lehetett számítani.

A Pest megyei Kecen június 29-én ugyancsak nyitott vagonban, amerikai licenc alapján készült salgótarjáni táblaüveg közt, nejlonba csomagolt felkart találtak, amely szintén a Widder-féle gyűjteményt gazdagította, mivel jellemzői az előző darabokéval megegyeztek. Meglelésének pillanatában: „friss volt és jeges”.

Ezután a törzs különböző részei bukkantak fel Vas megye, majd Somogy pályaudvarain; a bal far és a vele összefüggő szemérem táji rész a szolnoki rendezőn került elő, a szatmári bútorgyárba irányított osztrák fenyőáruk közül.

Ekkor már észrevehető volt, hogy valaki szórakozik a rendőrséggel, szellemesnek és elmésnek vélt módon hintve szét az országban egy test darabjait.

A zsaruk semmit sem utálnak jobban az okoskodó és szellemeskedő gyilkosoknál; különösen azokat rühellik, akik aprólékos gondnal transzírozzák fel áldozatukat, s hogy a tetem rájuk ne bűdösödjön, Gorenje hűtőszekrényben tárolják, együtt a mirelit pacallal.

Chil Feri volt az, aki kiszúrta, hogy a húsdarabkákat szállító szerelvények akár északról délnek, akár nyugatról keletre tartanak, kivétel nélkül érintik Budapestet, átrobognak déli vagy északi összekötő hídján, elidőznek rendező pályaudvarain. Tőle származott az az elképzelés is, hogy a darabolós ürge a lehető legközömbösebb helyzetet választja arra, hogy csomagocskáitól megszabaduljon; felüljárókon, a vasúti pálya fölött ívelő hidakon egy pillanatra megállva, valószínűleg sötétedés után ejti küldeményeit a lent haladó nyitott vagonokba.

Kiszámolta azt is, hány jól szállítható darabra szedhető szét az emberi test a jelentősebb ízületeknél. A daraboló ugyanis ezt a módszert követte: a csuklónál, könyöknél, vállnál, bokánál, térdnél operált egy borotvaéles szerszámmal, valószínűleg cipészkéssel. A masszívabb belső részekkel együtt huszonegy darab jöhetett szóba, s

közülük egy sem nyomhatott többet négy-öt kilónál.

Szeptember végéig kilenc részecske került elő, köztük a fej. Egész különös módon a Skála-Coop piros reklámszatyrába burkolva, Csapnál átment a határon, egy almaszállítmánnyal, s háborítatlanul eljutott a fekete-tengeri Utyksz városáig, ahonnan a magyar vonatán lanovkán szállították volna tovább egy különleges titkos és zárt üdülőcentrumba, amelynek lakóiról mi semmit sem tudunk. Az utykszi állomáson azonban egy éjszaka Sztjopa Csjort bandája csapott le a veszteglő vasúti vagonra; az almaszállítmány így tízkilós zsákocskákban a feketepiacra került. Azt a zsákot, amelyben a koponya volt, ötven rubelért egy egyszerű örmény háziasszony, Zulejka Konovna vásárolta meg. Az ő dácsájában rendezett születésnap ünnepségen került elő a zsákból a fej, amely akkor már az arc elmállása miatt nem volt felismerhető.

A KGB különleges megbízottja a Szolovej Ogyin (Fülemüle Egy) fedőnevű Andrej Gromov kezdte el az ügyben a nyomozást, azzal a feltett szándékkal, hogy a gyilkosságot minden teketória nélkül Sztjopa nyakába varrja. A Skála-Coop reklámszatyra azonban végül is szöveget ütött a fejébe, s Csjort lebuktatásának reménye egy másik reménynek adta át a helyét: ha a fej magyar, akkor – gondolta Fülemüle – esetleg ő titkos megbízással Magyarországra utazhat. A KGB-központon keresztül felvette a kapcsolatot Budapestrrel, s egész korrekt, törvényes módon sikerült elérnie, hogy szakmai konzultációra hívják.

A fejet egy Szaratov hűtőládában hozta át a határon, ahol alaposan meggyűlt a baja a szovjet vámőrökkel, akik azt hitték, hogy tartós fogyasztási cikkekkel üzletel. Csak azután engedték útjára, hogy felfedte fedőnevét és azonosítási számát, akkor viszont a nagy sietségben a Szaratovot elfelejtették a vámnyilatkozatára bejegyezni, így Szolovej élve az alkalommal, a hűtőszekrényt többé nem vitte vissza a Szovjetunióba, hanem 5100 forintért eladta a Keleti pályaudvar mellett csencselő lengyeleknek. A pénzen két Levist vett magának, egy francia kölnit a feleségének, gyermekének pedig, akit titkos megbízatása miatt négy esztendeje nem látott, s így el is felejtette, fiú vagy leány, egy eredeti Barbie babát.

Ilyen bonyolult úton-módon került a fej Widder professzor birtokába.

Ekkor már a budapesti vasúti felüljárókat az akciócsoport civil ruhás emberei figyelték, konspirációs módon lefényképezve minden olyan személyt, aki érdeklődést árult el a lent robogó szerelvények iránt.

Kemény, hosszan tartó munka volt ez, gyakran zaklattak ártatlan járókelőket, akik sokkal kényesebbek voltak állampolgári jogaikra, mint becsületükre. A pluralizmus által ugyancsak sanyargatott és a Dunagate-botrányba belepistult rendőrség egy idő óta már nem érvelhetett azzal, hogy ahol gyalulnak, ott hullik a forgács.

Októberben és novemberben tizenhét, felüljárókon ólálkodó személyre csaptak le a megfigyelők, ebből kilenc, köztük egy hivatásos vasúti vonatszámológó, tett feljelentést a katonai ügyészségen rendőri túlkapás miatt, mivel a hídon jártukban kezüket-lábukat „kíméletlenül” lefogták, ruházatukat és táskájukat „durván” átkutatták. A zsaruk sűrű bocsánatkérések között engedték el az ártatlanokat, akik épp a bocsánatkéréstől kaptak vérszemet, mert bűnösen rossz lelkiismeretet sejtettek mögötte. Az ember már ilyen, ha negyvenöt évig soha senki semmiért nem kér elnézést tőle, az első gyanús pardontól megvadul, és acsarkodni kezd.

Az akciósook egy szerelvényt Felsőgödön üldöztek gépkocsin, mivel szemtanúi voltak annak, hogy egy esőkabátos fiatalember az újpesti felüljáróról zsírpapírba csomagolt tárgyat ejtett a mozdony mögötti vagonba. Miután a vonatot vészjelzéssel megállították, ez a csomag elő is került. Comb volt benne, füstölt libacomb.

– Az asszony küldte utánam az öcsémmel – mondta a mozdonyvezető. – így szoktuk, ha Újpesten haladok át távolsági vonattal. Két rövid fütty a jel, és a híd előtt kicsit visszafogom a gőzt... Ez a comb lesz a vacsorám.

November végére Widder professzor hűtőszekrényében már-már összeállt az egész szörnyalak, csak a két kézfej hiányzott, a szíve, a tüdője, a medencéje és a felső mellkas egy-egy darabja. Az ügy azonban a holtponton nem mozdult egy jottányit sem.

A fordulat teljesen váratlanul következett be.

Fekete Mikulást a lefagyasztott szívvel és tüdővel a szatyrában kapták el, nem sokkal azután, hogy a volt Rudas László utcából ráfordult a felüljáróra. Előtte elkövetett egy csöpp könnyelműséget, bement a szemközti sarkon lévő talponállóba, és megivott egy féldecit.

Szatyrárt közben maga mellé a pultra tette. Hogy milyen a zsaruszem! Az egyik kukkoló, aki pár percre betért a kricsmibe, hogy fölmelegedjen, kiszúrta, hogy a nejlonszatyor egy szempillantás alatt odafagyott a sörös bádoghhoz. Így jött rá, hogy a szatyorban mélyhűtött áru van, s fejében máris felrémlt a gyanú és a lehetséges összefüggés. Adó-vevőjébe motyogva követte a túl hideg szatyrot, utasítására két társa szemből érkezett, úgy ütötték el az ürgét, hogy észre se vette, csak a rendőrkocsiban eszmélt fel, s kezdte emlegetni emberi jogait.

A szatyorban mélyhűtött pejslinekvaló van, mondta, és szeme se rebbent, sertésszív és tüdő. A sógorom hentes, tőle szereztem. Kiverem a balhét, ha rám rohasztják!

Mindez persze igaz is lehetett, az összefagyott szív és tüdő szegény zsaruknak semmit sem árult el, hiába tapogatták. Lóhalálában mentek a BRFK-ra, ahonnan a belsőséget Chil Feri átküldte az IOI-ba Widder profnak, a tiltakozó Mikulást pedig udvariasan leültette a középső kihallgatószobába, amelynek egy háztetőre néztek az ablakai.

– Egyelőre az adatait sem vesszük fel – mondta. – Ha a lelkiismerete tiszta, izgalomra semmi ok. Nézze a tévét, olvasson újságot, ha értesíteni akar valakit, telefonáljon. De az egész egy-két órán belül úgyis eldől. Tudja, miért van itt?

Mikulás alacsony, keszeg emberke, kissé félreálló kefebajusszal, harcsaszájjal és Pinocchio-orral, vaskos kezét térdei között lógatva, kényelmesen ült a széken. Vékony nyakán nagy, muris ádámcsutka járt föl-alá, kockás zakójának válltömesei kétoldalt lelógtak. Arcának jellegét két nagy áttetsző füle szabta meg, amely hangosabb zajra meglebbent és összerándult.

– Honnan tudnám? – mondta. Nem volt szemtelen, de meghunyászkodásra sem hajlott. – Okot nem adtam rá.

Chil, akinek szőke jóképűségét kihangsúlyozták a vele szemben lebegő fülek, kissé dülledt, szomorú kék szemével közelről mélyen Mikulás savószínű, hunyorgó szemébe nézett.

– Nem?! – kérdezte, aztán elmosolyodott, mint aki érti a tréfát, s éppen ezért egy kicsit szánja a másikat, aki felelőtlenül tréfálkozik. – Egyáltalán tudja, hogy hol van?

- A rendőrségen.
- És azon belül?
- Fogalmam sincs.

– Nincs?! – húzta fel a szemöldökét Chil, aki életében soha egy percig sem dőlt be az ártatlanság vélelmének. – Én azt hiszem, hogy maga tudja.

– Nem – felelte Fekete Mikulás rebbenő fülekkel, s szemében csak az igazságtalanul megbántott és sarokba szorított ember eltökéltsége látszott. – Senki sem mondta meg.

– Tehát fogalma sincs? – Chil hangja tele volt csodálkozással. Azt akarta szuggerálni, hogy aki feldarabolt és apránként vidékre, sőt külföldre küldött egy kilencvenkilós hölgyet, az igazán tudhatná, hogy nem az erkölcsrendészetre viszik.

– Nincs! – Az ürge hangjában még most sem volt türelmetlenség, s ezt Chil kedvező jelnek fogta fel.

– Az a jó – bólintott és kiment a szobából, közben rám kacsintott, akár bohóc a publikumra.

Fekete Mikulás némán ült velem szemben, pislogott, lengette fülét, és váltogatta a lábait.

– Dohányzik? – kérdeztem.

– Nem – felelte. – Köszönöm.

– Kér kávét?

Csodálkozva nézett rám. Csöppnyit megvonta a vállát

– Hozok – mondtam, és magára hagytam.

– Menj vissza – biztatott odakint Chil. – Rajtad egyből látszik, hogy nem valami bunkó zsarú vagy, lágyítsd meg a szívét, beszélj vele. Szükségünk lesz a lojalitására, ha netán ártatlan.

– Netán?

– Netán, netán – dünnyögte. – A szalontüdő rettentő ritka manapság. Nehéz elképzelni, hogy egy ürge csak úgy fel-le mászkál a pesti felüljárókon, mint a Téalapó, telizsák pejslivel. A véletlennek is van határa.

Fogtam a kávéscsészéket, és visszamentem Mikuláshoz.

– Hogy van? – kérdeztem. – Jól ül a székén?

– Jól – mondta, és lassú kortyokban itta a kávéját.

– Megrémült, amikor a zsaruk elkapták odakint?

– Meg kellett volna rémülnöm?

Ha ezt Chil hallja, azonnal rásüti, hogy életidegen. Ki a franc nem rémül meg, ha hirtelen betuszkoznak egy zsuppkocsiba?

Vagy csak zavarában felelt így Mikulás?

Hallgatva ültünk egymással szemben, köhécselt, aztán szemét rám emelve, halkán megszólalt:

- Nem tudja, hova vitték a csomagomat?
- Várjon – feleltem.

Kimentem a kávéstálcával, és megkérdeztem Chiltől:

- Elmondhatom neki, hol a csomagja?
- Miért? Érdekli?
- Igen.

Könyörögve a mennyezetre emelte mélykék szemét.

- Uram, hisz akkor ő az!

Tátott szájjal néztem rá.

- Ne bámulj – suttogta. – Ismételd el szó szerint, amit mondott.
- Azt kérdezte, nem tudom-e, hová vitték a csomagját
- Ez szó szerint van? – kérdezte Chil, aztán megdöngötte a falat öklével. Ez volt a jel közte és legkedvesebb beosztottja, egy Spulni-nak becézett huszonöt éves fiú között.

Spulni egy pillanattal később be is lépett az ajtón. Chil felállt íróasztala mögül.

- Az ürgét rettenetesen érdekli, hol a csomagja. Megmondjuk neki? Spulni szeme ragyogni kezdett.
- Miért ne?

Átmentünk a kihallgató szobába.

Chil lehajolt Fekete Mikuláshoz, közelről az arcába nézett, és tagolva azt mondta:

- A tüdőt és a szívet átvittük az Igazságügyi Orvosi Intézetbe, ahol Widder professzor egy órán belül megállapítja majd, hogy kecske-, disznó-, szarvas- vagy emberszív-e.

Mikulás nem rettent meg, csak a szemét fordította el Chil arcáról.

- Micsoda? – kérdezte természetes értetlenséggel.
- Ismeri Hófehérkét? – guggolt le eléje Chil.
- Hófehérkét?!
- A mesét...
- Ismerem.
- A mostoha elhitte a gyilkossággal megbízott vadásznak, hogy a szarvasszív Hófehérke szíve. A prof semmi ilyet nem hisz el, nála a ló ló, a disznó disznó, az ember ember. – Elhallgatott, merően nézte Mikulás arcát. – Nálam pedig a gyilkos gyilkos... Az előbb magát nem

érdekelte, most mégis megmondom: ezek itt a gyilkossági csoport szobái. Világos?

Fekete Mikulás most is állta a tekintetét, füle se rebbent.

– Ne ordítson velem – suttogta sápadtan. – Elmúltak azok az idők.

– Adja ide az iratait!

– Nincs nálam semmi. Ezt egyszer már a kocsiban megmondtam a rendőröknek.

– Mi a neve?

– Nincs nevem – mondta Mikulás, és elmosolyodott. – Milyen címen tartanak fogva?

– Hol lakik?

– Albérlő voltam a saját házamban. Beéri ennyivel?

Ez kifejezetten szemtelen szöveg volt. Később kiderült, hogy keserűség lappang mögötte, Mikulás ezúttal tudta, hogy mit beszél.

Ha nincs demokrácia és FIDESZ, Chil valószínűleg szájon vágta volna. Elvből nem ellenezte a verést így csak beharapta alsó ajkát, rám nézett, és azt mondta:

– Ne kínáld meg többé kávéval.

– Nem is kell. El se fogadnám – mondta Mikulás, és kiöltötte a nyelvét.

Akkor kezdett el úgy viselkedni, mintha nem lenne egészen épeszű. A zsaruk nehezen állják az ilyet, még akkor sem hangolódnak jobb szívre iránta, ha örültsége tréfába hajló. Örök probléma számukra, hogy mit kezdjenek vele.

Mikulás egyik pillanatról a másikra teljesen személytelenné vált, semmiféle adatot nem volt hajlandó közölni magáról. Mivel előre tudta Widder professzor válaszát, a legteljesebb mértékben elzárkózott a zsaruktól, levegőnek nézte őket. A való tények, amelyekről nyilván mindenkinél többet tudott, hidegen hagyták, bűnét képtelenség volt a fejére olvasni, mert úgy viselkedett, mint akinek nincsen feje...

A DISZNÓ SZÍVE

Widder professzor este kilenckor jelentkezett telefonon, közölte, hogy a kérdéses szervkomplexum kétségkívül emberi szív és tüdő, s a szövettani vizsgálat alapján biztosan mondható, hogy ugyanattól a személytől származik, mint az eddig előkerült testdarabok. – Professzor úr – mondta Chil –, elismétné ezt még egyszer? Úgy, hogy hallja a gyanúsított is?

– Természetesen – felelte Widder. – Örülök, ha segíthetek.

Fekete Mikulás többször egymás után eltolta magától a telefonkagylót, de aztán két nyomozó lefogta, így rákényszerült, hogy végighallgassa a professzor üzenetét.

– Na – kérdezte végül Chil –, van hozzáfűznivalója?

– Nincs – felelte vállat vonva, mint akit távolról sem érint az eset. – Az emberek néha hülyeséget beszélnek.

– Hogy érti ezt? – kérdezte Spulni, aki kissé félrebiccent fejjel, az ajtófélfának támaszkodva állt. – Megmagyarázná?

– Készséggel – nézett rá Mikulás. – A professzor, ha nemcsak kamuból mondják professzornak, téved. Lehetetlen, hogy a sógorom emberszívekkel marháskodna.

– Hol találjuk meg a sógorát? – kérdezte Chil.

– Az üzletből már valószínűleg hazament.

– Hol lakik?

– A sógorom?

– Ó – bólintott Chil.

– Csak nem gondolja, hogy szarba keverem?

Spulni kíváncsian közelebb lépett, valami trükkön törte a fejét, amellyel kihozhatná a sodrából Mikulást.

– Ezzel nem sokra megy – mondta. – Nincs olyan ember, akinek a személyazonosságát ne lehetne kideríteni.

– Pedig a sógorom ilyen – nevetett engedékenyen Mikulás. – Nem akarom én magukat hülyítem. Ez a sógorság kamukéró...

– Aha – mosolygott Chil.

– Azért hímeztem-hámoztam, mert a szalontüdőt úgy emeltem el a Rákóczi úti nagyközérből.

Mosolyogva, szemében csöppnyi aggodalommal nézett körül.

– Egy bolti tolvajlásból érdemes ügyet csinálni?

– Dehogy – legyintett Chil, és bal kezével meglazította amúgy is mellére lógó nyakkendőcsomóját. – Nekünk is hozhatott volna egy-két csomaggal. A mirelitpultnál árulják?

– Ott – egyezett bele Mikulás, aztán indolens szolgálatkészséggel hozzátette: – A gyalult tők mellett.

Ekkor lépett a szobába Dér Ádám, jobbán a kissé megviseltnek látszó Mézmalaccal.

– Halálra bógte magát, mert nem akartam idehozni – mondta Ádám, és mivel tudta, hogy a rendőrök szeretnek kezet fogni, sorra valamennyiükkel kezet fogott. – Remélem, nem beszéltek illetlen dolgokról. – Tűnődve nézett körül. – Valami baj van?

– Á, dehogy – mondta Chil. – Csak ez az úr, akit gyilokkal gyanúsítunk, nem akarja elárulni nekünk a nevét.

Dér Ádám odalépett a megátalkodottan hallgató gyanúsítottához, kezet rázott vele, bemutatkozott, megmondta rangját és címét.

– Habsburg Ottó – dörmögte Mikulás.

Mézmalac még mindig könnyben úszó szemével szendén mosolyogva pukedlizett, úgy, ahogy egy tízéves kislányhoz és udvarhölgyhöz illik.

– Ez ugye nem igaz?

– De – mondta Dér Ádám. – Persze nem nagy ügy, régóta nem királyfi már, csak egy egyszerű européer. – Aztán Chil karjára tette a kezét. – Gyertek egy percre.

– Spulni, bilincselj meg ezt a barmot – mondta Chil. – De óvatosan, hogy fájjon... – Mézmalacra pillantva hozzátette: – Na jó, hagyd békén. De nem muszáj egész nap üldögeálnie.

Így aztán Mikulás a falnak fordulva, állva várta meg, míg a zsaruk Chil szobájában egy csöpp vodka mellett eldöntötték, hogy mit kezdjenek vele.

– Öt perc alatt kipofozom belőle a szépanyja nevét – mondta Chil, aki egyáltalán nem bírta elviselni, hogy hülyének nézik. – Ha egyszer a kezem közé kapom, kánonban fogja nekem elénekelni a személyi

számát.

– Ez egy alternatíva – bólintott Dér Ádám –, csak hát a jogállam...

– Az ilyet Helsinkiben is szájon vágják – szólalt meg Spulni. – Sőt Bécsben is. Nem beszélve Habarovszkról.

– A jó rendőr türelmes – mondta Ádám. – Mézmalac, menj ki!

– Miért? – kérdezte Mézmalac.

– Mert úgy látom, ez a társaság itt egyre hajlamosabb a disznó beszédre.

– Maradj – mosolygott Chil Mézmalacra. – Hát disznó szó az, hogy Habarovszk?

– Egyáltalán nem habargok – felelte Mézmalac.

– Azt mondja meg nekem, tanár úr – fordult Spulni Dér Ádámhoz –, miért húzzuk az időt egy ilyen szemét miatt? A prof szerint biztos, hogy emberi bárzsing volt a szatyrában.

– Mi az, hogy bárzsing? – kérdezte Mézmalac.

– Amit balzsamozáskor kivesznek – mondta Dér Ádám. – Mi is éppen a proftól hallottuk, hogy kézre került a hulladaraboló... Persze hogy ő az, egy percig sem vitás.

– Háta akkor?

– A saját méltóságunkról van szó, nem az övéről. A verés csak tehetetlenségünk és rosszra hajlásunk beismerése. Az emberi jog kettős értelmű...

– Jó - mondta Chil. – Én is így látnám, ha FIDESZ-es lennék. De rendőr vagyok.

– Ez nem mond ellent – szólalt meg Mézmalac.

– Dehogynem – szólalt meg Chil.

– Van egy praktikus megoldás – mondta Spulni. – Az ürgét forma szerint gyilkossággal meggyanúsítjuk, s átküldjük a vizsgálatra. Foglalkozzanak vele ott.

– Frászt! – tiltakozott Chil. – Addig mi foglalkozunk vele, amíg meg nem tudjuk, kit, hogyan és miért darabolt fel. Én nem szégyenülök meg egy ilyen szarjancsi miatt. Legfeljebb idebent töltünk még egy-két éjszakát

Felvette a telefont, aztán Dér Ádám felé fordulva ezt mondta:

– Ezek szerint azt kell végigcsinálnunk, amit mindig ismeretlen holttest esetén... Átszólok az ügyeletre, hogy kerítsenek egy fényképészt. – Az órájára nézett. – A fotó, ha jól megy, bekerül a

holnapi TV-híradóba.

– És minimum két hét, amíg valaki fölismeri – dünnyögte Spulni – Mert a neje, aki mindennap látta a pofáját, ott szárad Widder prof hűtőjében. Annak aztán fel nem tűnik, hogy ma este férjürem nem megy haza.

– Haza – ismételte Mézmalac, és várakozóan nézett körül. – Az emberek végül is hazamennek... Nem?

Mindenki döbbenetesen bámult rá. Én magam, aki közelről ismertem, egyszerűen nem értettem, hogyan került ilyen elégikus hangulatba.

Pillanatnyi ámulás után azonban Dér Ádám a homlokához kapott

– Azám! – kiáltotta. – Mi volt ennél az ürgénél, amikor elkapták?

– Egy nejlonekker – felelte Chil. – Benne a fagyasztott disznósággal... Meg... várj csak, itt van a páncélban minden.

Feltépte a páncélszekrény ajtaját.

– Két kulcs, négy buszjegy, 150 forint és egy 76-80 kilométerre szóló vasúti térivevény... Az anyját!

– Azám – ugrott fel Spulni. – Valahová utazni készült Hol adták ki a vonatjegyet?

– Budapest Nyugati – betűzte Chil. – A mai nap...

– Úgy gondold – nézett Dér Ádám Mézmalacra –, hogy ha elengedjük étlen-szomjan, alvatlan, pénz nélkül, előbb-utóbb szépen hazamegy?

– Vagy haza, vagy a barátaihoz – mondta Mézmalac. – Mindenképp olyanhoz, akit közelről ismer. Így aztán kiderül, valóban ő Habsburg Ottó...

Chil becsapta a páncélszekrény ajtaját felkapta Mézmalacot, és a levegőbe hajította.

– A főcica – harsogta –, hű, de ráfázik, aki oltár elé viszi!

– Tegyéle le! – visított Mézmalac. Chil a páncélszekrény tetejére tette.

– Ez többet ér a pofozásnál – dünnyögte. – Kalitkából szabadult madár, mögötte száll a héja. De mi van, ha nem veszi be?

– Mit? – kérdezte Spulni.

– A kiszabadulásról szóló csalimesét.

– Nincs választása – mondta Dér Ádám. – Pénzt nem adtok neki, kiteszitek a kapu elé egy fillér nélkül, valahova mindenképp mennie kell.

– Ide a bökört, fixre veszi majd, hogy követjük. Az ilyen úgy él meg a jég hátán, hogy még náthát se kap. Nekünk meg közben a seggünkhöz fagy a gatyánk. Ki a franc beszéli be neki, hogy mit nekünk emberi szív, valóban meggondoltuk a dolgot?

– Színjáték kell – mondta Dér Ádám. – Hívjátok fel Widder professzort, módosítsa a szakvéleményét Átala valósul meg az isteni beavatkozás. És a végén kérjete bocsánatot ettől az Anonymustól.

– Részt vehetek? – kérdezte Mézmalac.

– Frászt! – mondta Dér Ádám. – Tíz óra múlt megyünk haza...

És Mézmalac ugyanúgy böggve távozott, mint ahogy megérkezett közénk.

Én mentem vissza először Mikuláshoz, némán leültem a háta mögé, sóhajtottam, újra sóhajtottam, és megvakartam a fejemet.

Nem fordult meg. Két iratrendező szekrény között a puszta falat bámulta.

Spulni jött be, rám nézett, aztán összeszedte papírjait az íróasztalról, hunyorított és kiment.

– Baj van – dünnyögtem. – Ezek berágtak.

Mikulás félelemnek vagy nyugtalanságnak nem adta jelét.

– Üljön le – mondtam. – Úgyszincs értelme...

– Minek? – nézett rám a válla fölött.

– Hogy szót fogad nekik.

Mivel tőlem kapta a kávé, valahol a szíve mélyén egy icipicit úgy érezte, egy húron pendülünk. Mégse mert leülni. Odaállt elé, nagy mancsát a fejemnél lógatva.

Ettől egy kicsit ideges lettem.

– Miért nem ül le? – emeltem fel a hangomat.

– Köszönöm – mondta és leült.

– Ha bejönnek, keljen fel. Persze mindegy, úgyis... Találnak rá okot...

– Mire? – kérdezte, és eltökéltségén most először átütött a nyugtalanság.

Legyintettem és megcsóváltam a fejemet.

– Biztosra veszik, hogy maga megölt és feldarabolt egy embert. S az se kifejezetten szerencse, hogy felhúzta őket azzal a közértés mirelitudmával. Persze egyúttal bogarat is tett a fülükbe. Mi van akkor, ha tényleg lopta? Mi van akkor, ha mégis disznószív? Ha magához

akarnak nyúlni, tiltakozzon. Kérjen ügyészi védelmet. Fenygetőddzön az SZDSZ-szel.

Gyanakodva nézett rám.

– Maga nem rendőr?

– Szép is volna – mondtam. – Amíg itt vagyok, ne féljen tőlük. Előttem nem teszik meg. Sajnos előbb-utóbb nekem is haza kell mennem.

Eközben Chil és Spulni a dolog érdemi részét intézte.

A törvényesség drága mulatság. Félórán belül kilenc ember és három gépkocsi állt készenlétben, hogy mindenhová kövesse a szabaduló Mikulást.

Háromnegyed tizenegykor egy fényképész lépett a szobába, és a legszemélytelenebb módon balról-jobbról, előlről-hátulról lefényképezte a „gyanúsítottat”. Ezzel egy időben a bűnügyi laboratórium elektronikai szakértője motozás címén a gatyá korcába parányi kristálytűt helyezett, mely harminc másodpercenként térben behatárolható mikrohullámú jelzéseket bocsátott ki.

Chil szerint három pofon többet ért volna.

Haj- és körömmintát, vért és ujjnyomot vettek le Mikulástól. Mindezt fenyegető, hideg, személytelen csendben. Egy technikus dikicsszerű eszközzel megkaparta a cipőtalpát, a másik türelmesen várt arra, hogy egy pipettába nyálat folyasson.

Tizenegyre mindennel végeztek, a szoba kiürült, az előbbi nyüzsgés után feszült csönd támadt.

Ekkor lépett be Chil.

Henteslegényre vette a figurát. Hosszanti csíkozású Guy Larosse ingét feltúrte szőrös karján, nyakkendőjét szinte a bal válláig csúsztatta félre, nyitott ingnyakán mellszőrzete is kigöndörödött, arca vörös volt, szeme hidegkék, fenyegetés áradt belőle.

– A főnök hív – mondta nekem, s mikor vonakodtam fölállni, tréfás, de kissé durvának látszó mozdulattal meglökte a vállamat. – Na, mi lesz?! – Aztán Mikuláshoz fordulva sziszegte: – Ki engedte meg, hogy leülj?

– Ő – mutatott rám Mikulás.

Spulni hanyagul az ajtófélfának dőlve állt, s ajkát kissé gúnyosan lebiggyesztve figyelte, mi következik.

– Én megengedtem?! – hörögte Chil, s Mikulás szemébe

mélyesztette tekintetét. – Hogy mersz te... te szemét!...

– Ne! – sikoltotta Mikulás, s hátrálni kezdett az ablak felé. Chil jeges mosollyal követte.

Abban a pillanatban a középső asztalon élesen felberregett a telefon. Spulni gyors és kecses mozdulattal kapta fel.

– Halló! – Az arcán feszült figyelem jelent meg. Egy pillanatra kezével elfedte a kagylót, s odasúgta Chilnek: – Várj! – A mosolya egyre zavartabb lett. – Igen? De hát professzor úr! Biztosra mondta... Lehetetlen... Kérem, ezt az embert mi... kifejezetten gyilkosságért... Várj – intett megint Chilnek –, hagyd őt! Professzor úr! Ez nem rendőri kérdés. Legyen szíves személyesen közölni...

A telefonnal Mikulásához lépett.

– Elnézést – mondta. – Itt valami gubanc van. Hallgassa meg a professzort. Ne minket hibáztasson.

Míg Mikulás Widder professzor mentegetőzését hallgatta, Spulni kézzel-lábbal magyarázott Chilnek és nekem.

– Tudjátok, az a vén szenilis marha mit mond? Hogy az asszisztense elcserélte a vizsgálati anyagot. Hogy az, amit mi átküldtünk neki, az tényleg sertésszív és – tüdő. Ekkora blama...

Chil óvatosan egy székre ült, vörössége most tökéletes sápadtságba ment át. Rémülten nézte lapátkezeit, aztán lassan visszagyúrte karján az inget.

– Nem hiszek neki – mondta. – Ha az előbb tévedett, most is tévedhet. Igenis...

Mikulás Chil felé nyújtotta a kagylót. Űzött tekintete egyikünk arcáról a másikunkéra tévedt. Soha ennyire nem látszott még nyugtalannak.

– Köszönjük, professzor úr – mondta Chil epésen a telefonba. – Ettől megkímélhetett volna bennünket. Ja, ja! Az orvostudomány mindenekfelett! Über! Bizony, über fasza! – Letette a kagylót, és tanácstalanul bámult maga elé. – Spulni! – kiáltott fel hirtelen. – Hozd ide gyorsan a páncélból ennek az úrnak a holmiját!

Spulni keresztülvánszorgott a szobán.

– Mi kell? – kérdezte.

– Az egész cucc, amit az akciósok behoztak.

– Az a szafaládé vagy mi a franc – mondta Spulni abszolút hülye vigyorral –, ami a szatyrában volt, az nincs itt. Átküldtük az orvosira.

- Tudom! – üvöltött Chil. – Én küldtem át
- Mit akarsz? – kérdezte Spulni. – Csak nem hagyjuk futni?
- Van okod rá, hogy itt tartasd?

Spulni ökölbe szorította, aztán szétnyitotta jobb kezét.

- A rohadt élet! – mondta. – Mit kínlódtunk vele, és itt van...

– Uram – fordult Chil Mikuláshoz. – Nem tudom, hogyan szólítsam... Kereki főhadnagy lekíséri majd. Sajnálom, de maga is oka volt, hogy idáig jutottunk. Sajnos, ha konok hallgatással találkozom, kijövök a sodromból. Legalább a nevét elárulhatta volna

Mikulás hallgatott.

Spulni lépett be az ajtón, a kulcsokat, a vonat- és buszjegyeket megmutatta Chilnek, aztán a fogason lógó, sűrű kockás nagykabát zsebébe rakta. Csak a pénzről feledkezett meg.

– Vegyétek jegyzőkönyvbe – szólalt meg –, hogy én a szabadon bocsátását elleneztem.

– Nincs jegyzőkönyv – mondta Chil. – Nem kívánom írásban látni, mekkora marhák vagyunk.

– Marhák – suttozta Spulni, és levette a fogasról a nagykabátot. – Persze az urat nekem kell lekísérenem. És a kapuban szokás szerint én kérek tőle bocsánatot, hogy meghurcoltuk. Hol a kilépő?

– Kuss! – mondta Chil. – Nem volt belépő, kilépő sincs. Még egyszer elnézést, uram!

Kezet nyújtott Mikulásnak. Az pedig egy pillanatnyi habozás után elfogadta.

És a következő pillanatban tanújelét adta, hogy ha hülye is, van magához való esze.

– Keresztes Bélának hívnak – mondta. – Az Ajtósi Dürer soron lakom, a 71/B-ben. Jól tette, hogy nem ütött meg.

Amint Spulnival együtt elhagyta a szobát, mi Chil irodájának ablakához rohantunk. A függöny mögül néztük a főkapitányság előtt húzódó utcát, amelyet az üzletek portáljai megvilágítottak.

Mikulás pontosan három perc múlva lépett ki a kapun, egy pillanatra megállt, körülnézett, aztán átvágott az úttesten, és megtorpant egy kirakatnál.

Chil íróasztalán csörögni kezdett a telefon.

- Látjuk – jelentette az első megfigyelőkocsi.

– Oké – mondta Chil. – A francnak telefonálgatsz folyton?! Odalent

Mikulás felkapta a fejét, a zsebébe nyúlt, elővette a buszjegyeket, egy pillanatig tétovázott, aztán megindult a metró lejárata felé.

- Nem jön vissza a pénzért – mondta Chil. – Bevette!
- Majd kiderül – feleltem.

A KETTŐS GYILOK

A megfigyelők folyamatosan tettek jelentést Mikulás mozgásáról, amelyre hosszú ideig csakis az óvatosság volt jellemző.

A metrón különböző trükkökkel igyekezett megállapítani, követik-e, aztán gyors átszállásokkal próbálta lerázni elképzelt üldözőit, de mint minden amatőr, bravúrjaival csak önmagát csapta be.

Kilenc tapasztalt kibert nem könnyű lerázni, és sokkal nehezebb észrevenni, mint egyetlenegyét. Senki sem vett részt Mikulás bakugrásaiban, senki sem rohángált ide-oda a szerelvények között; három, jelzés nélküli rendőrkocsi haladt odafent, a sofőrök a metróállomások bejáratánál összeszedték azokat, akik a követésből egy időre kiestek, hogy aztán egy újabb helyen a nyomra álljanak megint.

Mikulás a Határ útnál bukkant elő a föld alól, gyalogosan átsétált a ferihegyi felüljáró alatt, megpróbált átmászni a Spartacus sporttelep kerítésén, de egy farkaskutya bentről keményen ráijesztett. Ijedten, dohogva és átkozódva ment tovább, néhány percig elácsorgott a behavazott tenispályáknál, aztán egy időre eltűnt a József Attila-lakótelep házai között. A csipogó jelzései alapján követői tudták, hogy egyik házba se ment be, mozgása továbbra is folyamatos maradt, az Üllői úttal párhuzamosan gyalogolt a Nagyváradi tér felé.

Ott buszra szállt, a Kilián laktanyánál elkapta még az utolsó villamost. A Margit híd közepéig ment a hatossal, ott leszállt, gyalog indult visszafelé, örömmel legeltetve szemét az üres hídon.

– Óvatos, mint a görény – dünnyögte Chil. – De végül is oda lyukad ki, ahová várjuk. Spulni, tudd meg, hogy a Nyugatiból a következő másfél órában hová indulnak vonatok.

Egy vegyes szerelvény ment 0 óra 30-kor Dorog felé, aztán sokáig semmi, 1 óra 13-kor Vác, Szob, Chlaba felé indult az utolsó személy.

Mikulás nem sietett, de nem is húzta az időt, végig a Szent István körút bal oldalán ment, 0 óra 17 perckor érte el a Marx téri aluljárót. Akkor már mindkét vonaton ott ültek a megfigyelők, szerelvényenként

három-három. Mikulás kivárta az utolsó pillanatot, o óra 29-kor lépett fel a dorogi személy utolsó kocsijára, s ott sóhajtva zökkent le egy ablak melletti ülésre úgy, hogy válla majdnem összeért az alvást mímelő Szalai törzszászlósával.

Ekkor mi hárman, Chil, Spulni meg én már egy 1500-as rendőrségi Ladában ültünk; Chil vezetett, a legutóbbi autóbalesete során szilánkosan tört jobb lábával keményen nyomva a gázt.

Az Árpád hídon túl Pilisvörösvár felé robogva, a kanyarban a homlokomon kiütött a halálveríték. Chil olyan magabiztosan vezetett, mintha három hónapja nem ugyanilyen kocsival törte volna át az úti menti korlátot, s fél évvel előbb nem ő bukfencezett volna fel motorral a sóderén. Ezek a kényelmetlen emlékek csodálatosképp Spulnit sem zavarták, eszébe sem jutott kétségbe vonni Chil vezetői képességeit.

– Finom – csettintett, amikor a Pilis közepén a hegyi szakaszon száztízrel mentünk bele egy hajtűkanyarba, s a kocsit húsz métert csúszott. – Egy ilyen trükk után a Ranga-Dudás megnyalná a Lanciáját.

Én csak a nyelvemet haraptam el.

Mire Dorognál kiértünk a hegyek közül, húsz perccel előztük meg Mikulást; közben eleredt a hó, és a Lada most már nemcsak a kanyarokban csúszott meg.

Chil visszavette a sebességet, Tokod fölött óránként negyven kilométerrel haladtunk el, aztán egy erdős részen leoltott lámpákkal megvártuk a vonatot.

Lassan, zihálva húzott el mellettünk. Háromszáz méternyire lemaradva mentünk utána, ránk valójában nem is volt szükség, előtte két rendőrkocsi járt, kiberek várták minden állomáson. Mikulás számára nem volt kiút.

Közben ő beszélgetni kezdett a törzszászlóssal, aki a kedvünkért bekapcsolva hagyta rövidhullámú adóját.

Mikulás most is óvatos volt. A hóesés kapcsán az időjárást hozta szóba, aztán a magas árakat, „mi lesz velünk – sóhajtott –, kispénzű nyugdíjasokkal”, ily módon bagatellizálta el magát; ki emlékszik rá, hogy egy kispénzű nyugdíjossal utazott? Pesti kalandjára csak egyetlen mondattal utalt: mennyi marha él a fővárosban és hány buggyant zsaru; nyilván ránk gondolt, mert egy pillanatig elfeledkezve magáról, vihogva fölnevetett...

Nyergesújfaluiig semmi sem történt, ott az utolsó pillanatban, amikor a szerelvény már fékezett, Mikulás felkelt az ülésről, megropogtatta csontjait, jóccakát köszönt a törzszászlósnak, s úgy indult az ajtó felé, hogy arcát mindvégig homály takarta.

Akkor szállt le, amikor a vonat már indult; néhány másodpercet töltött az üres peronon, elégedetten nyugtázta, hogy senki se szállt le vele, jóízűt röhintett, aztán az állomás épületét megkerülve, léckerítéssel körülvett térségre ért. Itt egy vasrácshoz támasztva biciklik álltak; az egyiket, amely nyilván a sajátja volt, kilakatoalta, még egyszer körülnézett, aztán lassan pedálozva elindult a zötyögős aszfalton a falu belseje felé.

A kukkolók infratávcsövön figyelték, s nyolcszáz méternyire lemaradva, kikapcsolt lámpákkal indultak utána az egyre sűrűsödő hóesésben. Mi rádiókapcsolatban voltunk velük, két kilométernyi előnyt adva követtük őket.

Mikulás nem karikázott végig a falun. A temetőnél egy mellékútra tért, gyorsabban kezdte tekerni a pedált, alakját rövidesen elnyelte az egyre fehérebbé és áthatolhatatlanabbá váló éjszaka.

Haladásának irányában nem volt semmilyen falu. Az út, amelyet belepert a hó – a megfigyelők szupertérképén – dűlőként szerepelt, és egy kőbányába vitt. De Mikulás ezt az utat is elhagyta, a kőbánya előtt balra tért egy ösvényen, amely szőlőkarók sorát követte.

Itt már tolt a biciklijét; három kíber baktatott utána gyalog, félcipőben és lenge ballonban. A sofőr megvárt bennünket a kocsinál.

– Úgy nyolcszáz méterre innen a katonai térkép jelez egy épületet. Az ürge nyilvánvalóan oda tart.

Chil elgondolkodva nézett maga elé.

– Ez egyszer már átejtett bennünket – dünnyögte –, amikor elhitette velünk, hogy a fővárosból való. Volt türelme oda fölhurcolni a test darabjait. Nyilván másra is van türelme.

– Mire gondolsz? – kérdeztem.

– Akármiféle ház ez, nincs benne villany, így mélyhűtő sincs... Itt nem lehet asszonyt fagyasztani. Ez az ürge most nem hazamegy.

– Mindegy – mondtam. – Akárkihez megy, az felismeri. Chil rám nézett.

– Ha nem öli meg.

Futni kezdtünk a lassan halványuló lábnyomokon.

A szőlőültetvényeken túl egy apró fennsíkon magányos ház állt. Rozzant léckerítéssel körülvett, szalmatetejű tanyaépület. Homlokzati ablakából sárga, halvány fény vetődött ki a hóesésbe.

Már messziről mélyen hörgő kutyaugatást hallottunk. Az udvar körül hosszú láncon hatalmas kuvasz keringett.

A kíberek egy behavazott bokor mögé húzódva álltak.

– Ide ment be – mondta az egyik. – Most is látni a lábnyomát. Ott áll a biciklije a kapufélfának döntve.

– Utána! – mondta Chil.

– Hogyan? – A megfigyelők félcipőjükben fázósan topogtak. – És ezzel a döggel mi lesz?

– Csak nem szartok be egy kutyától?

– De – mondta egy szemüveges fiatalember. – Ez nyilván egy vadbarom.

Chil hatalmas Pest környéki kertjében dán dogot és bernáthegyit tenyésztett. Hozzászokott a kilencvenkilós kutyákhoz. Úgy ment oda az őrjöngő kuvaszhoz, mintha egy kiscicához indulna, de azért előbb a szemüveges kíbertől kölcsönkérte a bőrkesztyűjét.

A kuvasz hörgött, hátrált, földre lapult, de nem ugrott neki. Végül megfogta a nyakörvet, és a láncot a kapufélfára tekerte.

– Gyerünk! – kiáltott.

A három fiatal és félénk zсарu az ajtót betörve robbant a házba.

Mikulás éppen egy vénasszony mellén térdelt, krétafehér arccal vicsorogva fojtogatta.

Így kapta meg végül azt a pofont, amit Chil oly régóta ígért neki. És utána, mivel a szemüveges zсарu orráról leverte a szemüveget, kapott még hármat.

De csak akkor nyugodott meg, amikor Chil is szájon vágta. Hüppögve ült le, és vérző orrát tapogatva, bánatosan lengette füleit.

A következő pillanatban Chil mintegy vezeklésül, az öregasszonynak mesterséges légzést adott, szájon át. Az anyó felnyitotta a szemét, és sikoltozni kezdett.

– Korábban kellett volna – mondta Chil. A kuvasz őrjöngött odakint.

Spulni odahajolt Mikuláshoz.

– Na most – suttogta lebegőn áttetsző fülébe – eljött a mi időnk... Leülünk oda a kemencesutba, és halkán, udvariasan elbeszélgetünk.

Mikulás alulról fölfelé nézett rá, s kis rongycsomóvá húzódott össze. Chil is odalépett hozzájuk, a szemüveges kukkolóra bízta az öregasszonyt, aki nem akarta abbahagyni a sikoltozást.

– Most a beismerés jön – mondta Chil mosolyogva. – A részletes, töredelmes, mindent feltáró... Kezdjük azzal, miért akartad ezt a nénikét megölni?

– Én?! – kérdezte elcsodálkozva Mikulás. – Inkább arról beszéljünk, hogy kerülnek maguk ide. Mit akarnak tőlem megint?

– Ez hülye – nézett Chil Spulnira. – Egy törőlmetszett félkegyelmű. Verést akar, addig nem nyugszik. De belőlem ki nem húz még egy pofont. Ha már elkonspiráltuk magunkat ide a hóban, és ekkora felhajtást rendeztünk, belőlem nem csinál törvénysértőt. Ha beledöglik, akkor se fogom a belét kitaposni.

A petróleumlámpa sárga fényében szájalmasan festett Mikulás. Szörmegallérú, bekecsszerű, kockás nagykabátjába húzódva kuporgott a kihűlt csikósparhelt mögött, fél fenékkal a fáskosárban; ferde orra vörös volt, haja borzasan meredezett, kissé bandzsa szeme megtelt a gyűlölet könnyeivel.

– Panaszt teszek – nyüszítette. – Hozzám ne merjen nyúlni! Chil a fáskosárral együtt odébb rúgta.

– Öreganyám – szólt vissza a válla fölött –, hagyja abba a sipítozást. Túl van az életveszélyen. Mi nem rablók, hanem pandúrok vagyunk.

Az öregasszony olyan hirtelen hallgatott el, mintha elvágták volna a torkát. Most már csak a kuvasz hörgését lehetett hallani.

– Csukd be az ajtót – szólt oda Chil a szemüvegesnek. – Nem veszed észre, hogy beesik a hó, és a légkondicionálás éppen szünetel?

Az öregasszony feltápáskodott a földről. Hosszú, sápadt rózsaszín hálóinge fölött virágmintás szaténpongyolát viselt, az alól meredeztek ki viaszfehér lábujjai.

– Hol a papucsom? – kérdezte.

– Keresd meg a papucsát – mondta Chil Mikulásnak.

– Ha hozzám nyúl, pa...

– Kuss! – üvöltött Chil. – Irány négykézláb a papucsért! Mikulás az egyik papucsot az ajtó mellett, a másikat a sparihelt alatt találta meg.

– Húzd a lábára – mondta szelíden Chil. – De csak akkor, ha jót akarsz.

Mikulás letérdelt az öregasszony elé, úgy látszik, érezte, hogy nem

érdemes tovább feszíteni a húrt. Chil megérintette az öregasszony kezét.

- Hogy hívják magát?
- Olga néni.
- Teljes nevén.
- Özv. Goór Mihályné, a második uram után.

Chil Mikulás fejére bökött.

- Ki ez?
- A vejem.
- Mi a neve?
- Bandi.
- A teljes neve!
- Hőgyész Endrének hívják.
- Hol lakik?
- Baltacsán.
- Pontosabban?

– Hol is laktok, fiam? – nézett az öregasszony Mikulásra. Mikulás hallgatott, a szemét forgatta.

- A vasút mellett – vágta ki diadalmasan az özvegy. – Ott bizony!
- Van ott villany? – kérdezte Chil.

Az öregasszony csodálkozva nézett rá.

- Miért? Mi történt? Maguk kicsodák? Rosszul lettem?
- Majdnem – mondta Chil. – Kicsikét elgyengült.

Mikulás a földön csúszva kínlódott a papucsokkal.

– Mit csinálsz, Bandikám? – kérdezte az öregasszony. – Juj! Csiklandozod a talpamat. Miért vannak itt ezek az idegen emberek?

Chil most jött rá: Olga néninek sejtelve sincs arról, hogy fojtogatták.

– Oké, mami – dünnyögte. – Megmondaná nekünk, mikor látta utoljára a lányát?

- Mikor is láttam, Bandikám? – kérdezte az öregasszony.
- Két hete – mondta Mikulás –, amikor itt jártunk.
- Tavasszal láttam. Hová is utazott?

– Elutazott? – kérdezte Chil, és bal lábával csendre intette Mikulást.

– Bandikám tudja – mondta az öregasszony. – Amerikába ment a rokonokhoz. Vannak ott nekünk rokonaink? Mikor is ment el?

- Másfél hete – felelte Mikulás.
- Kuss! – mondta Chil. – Hoztak-e Gorenjét Amerikából?
- Akartak hozni... Hoztatok, Bandikám?
- Na! Hoztatok? – nézett Chil Mikulásra.

De Mikulást nem törte meg az élet. Összeszorított szájjal ült a sarokban, és szemében még mindig nem a félelem fénylett, hanem a gyűlölet.

– Merre van Baltacsa? – szólalt meg Spulni. – Meg kellene néznünk azt a Gorenjét. Hátha hűl benne valami finom. A néni jól van?

– Köszönöm kérdését – mondta az öregasszony. – Jól vagyok. Reggel van már?

– Küldünk majd orvost – simogatta meg a vállát Chil.

– Miért? Beteg vagyok? – A szemüveges zsaruhoz fordult. – Maga az orvos, kedveském?

– Búcsúzz el – bökte oldalba Chil Mikulást. – És ments ki bennünket a kései alkalmatlankodásért.

– Hogy tehetném? – mondta Mikulás. – Senki se hívta ide magukat.

– Akkor se rúgok beléd – dünnyögte Chil. – Nincs az az isten! – Megfogta Mikulás lebegő fülét, és kivezette az ajtón.

– Olgi néni meg feküdjön vissza – mondta Spulni, aztán a szemüveges zsaruhoz fordult. – Te itt maradsz vele. Megvárod az orvost, és feléleszted a tüzet. Kérdezd meg a kutyától, hol a fáskamra.

– Miért pont én?

– Miért pont más? – kérdezett vissza Spulni. – A detektívesdi sosem volt fenéig tejfől, pláne most nem az, mikor mindennek megy föl az ára. Egyedül te felelsz a néniért, panaszt ne halljunk!

Mikulás odakint megpróbálkozott még egy utolsó trükkel. Futni kezdett a térdig érő hóban. Mielőtt üldözésére egyáltalán gondolhattunk volna, hasra esett. Chil fél kézzel kiemelte a hóból, egy szőlőkaróhoz ütügetve leporolta, aztán így szólt:

– Elég a marháskodásból! Viselkedj úgy, ahogy egy normális gyilkoshoz illik. Összebilincsel kézzel Ben Johnsonnak se megy a spila. Ráadásul te nem is doppingolsz.

Mikulás visszafeküdt a hóba, úgy kellett elvonszolni a kocsiiig. Mindvégig gyerekesen viselkedett, agyalágyult módjára, pedig ahogy később az igazságügyi elmeszakértő megállapította, intelligenciája és

elvonatkoztató képessége fejlettebb az átlagosnál, viselkedését és cselekedeteit tudatosan irányítani képes, csupán érzelmi és ösztönvilágában mutatkoznak bizonyos zavarok.

Amíg a rendőrségi kocsik megtették a Nyergesújfalú és Baltacs közötti hét kilométeres utat, Mikulás folyamatosan tiltakozott és duzzogott az őt ért inzultus miatt. A rendőrség úgymond átejtette, meghurcolta, és csapdába csalta, de ezt a jogtiprást sem Chil, sem Widder professzor nem ússza meg.

Baltacsán Spulni fölverte álmából Jakab Vendel körzeti megbízottat, aki ráismert Mikulásra, és hajnali kábultságában többször is Bandi bácsinak szólította, mivel nem ment a fejébe, hogy Hőgyész szíjgyártó, a többszörösen kitüntetett helyi kisiparos azonos a hulladarabolóval, akit a rendőrség fél éve köröz.

Sápadtan ismételte:

– Ha ezt Hőgyész néni megtudja...

– Nem tudja meg – nyugtatta Chil minden malicia nélkül. – Lamentálás helyett inkább szerezzen két hatósági tanút, mert körül kell néznünk Bandi bácsi lakásában, hátha találunk a frigójában holmi nekünk valót.

Mikulás erre abbahagyta a duzzogást, a bilincseit rázta, és rikácsolni kezdett:

– Nincs házkutatási parancsuk! Az én lakásomba házkutatási parancs nélkül egy rohadt zsarú be nem teszi a lábát...

– Igaz – mondta Spulni, félcipőjében a KMB házának fagyos udvarán toporogva. – Máris kiállítok egy házkutatási parancsot. Van nálad nyomtatvány? – fordult Chilhez.

– Van – mondta Chil. – Számítottam rá, hogy ez a mocskok kapcáskodik.

– Ne nevezzen mocskoknak – siránkozott Mikulás. – Ez a törvényesség? Erről papolnak? És saját maguknak állítanak ki házkutatási parancsot?

– Végszükség esetén – bólintott Chil – képesek vagyunk mi bármire. De ha akarja, kirángatom az ágyából a megyei ügyészt. Fogadok rá, hogy azután kötélnél alább nem adja.

A kötél szó hallatára Mikulás összeesett. Úgy kellett megint kivakarni a hóból.

A KMB öt perc múlva visszatért az ÁFÉSZ-telep éjjeliőrével és Juli

nénivel, a falu hivatásos siratóasszonyával, aki épp halott mellett virrasztott. Kiderült, hogy a néne szegről-végről rokona Mikulásnak; elfogulatlanságáról írásban kellett nyilatkoznia, hogy hatósági tanú lehessen.

– Ocsmány, lelketlen ember volt világéletében – mondta, miközben aláírta a nyilatkozatát. – Nem is csodálom, ha kötélre jut.

– Tiltakozom! – sivalkodott Mikulás. – Ez a néember halálos ellenségem, inkább megdöglök, de nem teszi be a lábát a házamba.

Így aztán, hogy a törvényességen csorba ne essen, én lettem a második hatósági tanú. Julis néni visszament virrasztani a halott mellé, de többé már nem talált rá a jajveszékelés természetes dallamára, figyelmét elvonta a gyászról Hőgyész Bandi kínos esete.

A körzeti megbízott vezetett el minket a vasútsoron álló takaros házhoz, amelynek kertjében alacsony, behavazott fenyőfák között törpék és apró szelmalmok álltak.

Mikulás zokogni kezdett, amikor Chil kinyitotta a kulccsal a kertkaput, úgy kellett átvonszolni a küszöbön, tovább a betontípegőn a teraszról nyíló ajtóig, amelyen aranyozott névtábla állt:

KALAMÁR MAGDALÉNA, s alatta jóval kisebb betűkkel: *Hőgyész Endre szíjgyártó- és lószőrfonómester.*

– Mi az, hogy lószőrfonó? – kérdezte gúnyosan Chil, aki úgy látszik, mindenáron rúgni akart szegény Mikulásra. – Ökörnyáltekerccseléssel nem foglalkozik?

Mikulás hirtelen talpon termett, és kihúzta magát.

– Összesen két lószőrfonó van az országban – mondta, és a hangjába idegenszerű méltóság költözött. – A leghíresebb cigányprímások jártak hozzám a vonójukkal.

Vagy úgy - bólintott Chil, s a kulcsot elfordította az ajtózárbán. – És ki az a Kalamár Magdaléna?

– A felesége – röhögött föl az éjjeliőr –, aki a vonót kezeli náluk.

– De hiszen az anyósát Goórnének hívják – szólaltam meg, kitűnő memóriámmal tündökölvén.

– A második férje után – mondta Chil. – Nyilván az első férje volt a Kalamár. Próbáld értelemszerűen megjegyezni, ha hallasz valamit.

Mikulás egy pillanatig gyűlölködve meredt az éjjeliőrre, aztán megint apátiába süllyedt.

A házban kellemes meleg fogadott bennünket, és enyhe almaszag.

Amikor felgyulladt a villany, csodálkozva néztünk körül: tökéletes rend volt és tisztaság, olyan rend, amit csak asszony tud tartani, jól gondozott cserepes növények álltak az ablakokban, az asztalon friss virág illatozott, mellette egyszemélyes teríték damasztabrosszal, virágmintás porcelánnal, egy kancsó borral.

Chil egyetlen pillantást vetett a szobára, s máris a konyha felé indult. Csalódva vette szemügyre a hetvenliteres Lehel hűtőszekrényt, amelynek mélyhűtőjében csak egy üres jégkockatartót talált.

– Hol van? – fordult Mikuláshoz, s mintha csak a szeme rebbenése után igazodna, az előszobából nyíló barna ajtóhoz lépett. Lenyomta a kilincset, az ajtó zárva volt. – A kulcs – nyújtotta kezét Mikulás felé, aki néma gyűlölettel meredt rá.

– Majd én – szólalt meg az egyik zsaru, s zsebéből egy furcsa szerszámot vett elő. – Végtére is ez volt a szakmám.

Fél perc alatt kinyitotta az ajtót; odabent egy hosszúkás helyiségben, amelyből a padlásra létra vezetett, hatalmas Gorenje típusú, lelakatolt hűtőláda állt.

– Mint a mesében – mondta Chil, Mikulás pillantását keresve. Ez ám a majré, kisapám!

A zsaru némi erőlködés után a lakatot is kinyitotta, ezt már a lehető legegyszerűbb módon: kalapáccsal.

Mikulás sírt és őrjöngött, oda kellett bilincselni a cirkogejzírhez az alagsorban.

A hűtőládában megtaláltuk Kalamár Magdolna két kézfejét, gyomorkomplexumát a májjal, léppel és vesékkal. Az epehólyag hiányzott: a későbbi vizsgálat igazolta, hogy az asszonyt 1987 júniusában epekővel megoperálták az Urológiai Klinikán.

Chil felhozatta Mikulást a pincéből, megmutatta neki a leleteket, atyai hangon szólt hozzá, mivel immár idegességre nem volt semmi ok.

Mikulást azonban az álszent hang nem hatotta meg.

Ettől a pillanattól kezdve 14 óráig egyetlen szó sem hagyta el a száját, ridegen hallgatott, elutasítva minden kapcsolatteremtési kísérletet.

A házkutatás során a lakásban másfél milliós, fenntartásos takarékbetétkönyvet találtunk, amely Kalamár Magdaléna nevére szólt

Reggel hatra érkeztünk vissza Budapestre, s Mikulás – sokáig egyoldalú – kihallgatása abban a szobában folytatódott tovább, ahol

elkezdődött egy nappal előbb.

Este nyolcig nem válaszolt egyetlen kérdésre sem, nem írt alá semmit, nem ivott, nem evett, nyolckor jelezte, hogy WC-re kell mennie, Spulni kísérte ki, s végig vele maradt, mert egy ilyen hallgatagon búskomor fogolynál öngyilkossági kísérlettől lehet tartani De Mikulás csak pisilt, tizenkét percig egyfolytában.

Eközben jelentkezett Dér Ádám, s telefonon arról faggatta Chilt, hogy hol tart az ügy. Chil röstelkedve ismerte be, hogy egyetlen szót sem sikerült kihúzni Mikulásból, s most már megint nincs más alternatíva, csak a verés.

– Kevés a bizonyíték? – kérdezte Ádám.

– Dehogy. Ami van, tökéletes, hibátlan láncolat.

– Hát akkor? Miért nem külditek át a vizsgálatra?

– Megy haza a saját megyéjébe – mondta Chil. – S ha nem mellékeljük a beismerő vallomást, a vidéki srácok a pofánkba röhögnek.

– Aha – mondta Ádám, és hallani lehetett, hogy valaki kérdez tőle valamit – Ja! Mézmalac azt mondja, ő akkor nem szokott szólni, ha szégyell valamit. Szerinte Mikulás nem gonoszságból hallgat hanem azért, mert nehéz a szíve. Próbálkozzatok meg együttérzéssel.

– Igen?! – kérdezte Chil, aki minden fenntartása ellenére tapasztalatból tudta, hogy Mézmalacnak a legtöbbször igaza van. – Csak hol találunk ilyen képmutató zsarut? A részvétnél szerintem a verés becsületesebb.

– A jó szó sosem árt – mondta Dér Ádám. – Elvégre Mikulás nem valami idegent, hanem a feleségét ölte meg. És olyan nagy feneket kerített az egésznek, ami már érző és szenvedő lélekre vall. – Azzal letette a telefont.

– Vállalod? – kérdezte tőlem Chil.

– Mit?

– Hogy Mikulás érző és szenvedő lelkére beszélj. Téged szeret. Látja rajtad, hogy intelligens ember vagy, mint ő, nem bunkó zсарu.

– Az író a lélek mérnöke – kontrázott Spulni. – Menj be hozzá.

Fél kilenckor bementem Mikulásához.

Szó szerint követtem Mézmalac tanácsát.

Leültem vele szemben, s megpróbáltam ferde orrától, lapátfüleitől, csálé bajuszától elérzékenyülni. Nem sikerült.

„Ez egy szegény kis ürge – szuggeráltam magam. – Egy agyonsanyargatott mandró, egy azok közül, akik arra születnek, hogy özvegyük negyven évvel túlélje őket. Ez egy balek...”

– Te egy balek vagy – mondtam.

Meglepődve nézett rám.

– Most is kínlódsz és szenvedsz az asszony miatt. Emészted magad ahelyett, hogy kiöntened a szívedet. Nem lehetsz olyan marha, hogy a büntetlenség reményében hallgatsz. Neked az az asszony kiszikkasztotta a lelkedet, ne szégyelld hát a dolgot. Magad előtt is tisztáznod kell, miért ölted meg őt

Váratlanul megszólalt. Vékony, halk hangon mondta:

– Hiszen én tudom.

– Mondd meg nekem – kérleltem.

A földet nézte, úgy kezdett hozzá:

– Eltúrtem tőle mindent negyven évig. És végül mégis kihozott a sodromból azzal, hogy konzekvensen kaffának mondta a kávé. Felvette ezt a szokást, és bárhogy könyörögtem, nem hagyta abba... Meg kellett ölnöm.

Az asztalra borult, és sírni kezdett. Olyan keservesen nyekeregve sírt, hogy majdnem megesett rajta a szívem.

– Ez a jó – mondtam –, sírd csak ki magad.

– Nem akartam én semmit letagadni – nézett rám könnyben úszó szemével. – Ahogy elkaptak a felüljárón, tudtam már jól, hogy végem. De ki hiszi el nekem az igazat, ki hiszi el, hogy a kaffa miatt fojtottam meg idegességemben én, akinek negyven évig nem volt egy hangos szavam.

Nyílt az ajtó, Chil jött be, könnyű macskaléptekkel végigment a szobán.

– Mit bögsz? – emelte fel bal kezével Mikulás lelógó állát. – Ezzel kellett volna kezdened. És ha már itt tartunk, az anyósodat miért fojtogattad?

– Úgysem hiszik el – tördelte a kezét Mikulás. – Csak azért kerestem fel, hogy egy kis pénzt kérjek tőle, mert haza maguk miatt nem mertem menni. Nem is csodálkozott, mit keresek ott késő éjszaka. Éppen csak megcsókoltuk egymást, máris azt mondta, tudod mit, édes fiam, iszunk egy jó forró káffát... Elsötétült előttem minden...

– De azért sötétben is elkaptad – mondta Chil, és megveregette

Mikulás fejét. – Nagy kópé vagy te! Sebaj. Majd kivisznek szépen a rabkórházba, és ott az elmeosztályon megnézik, miért fog el a kaffától akkora idegesség.

– Tudtam – zokogott Mikulás. – Biztosra vettem, hogy rám kenik, nem vagyok épeszű...

– Ne félj – mosolygott Chil –, a magyar igazságügyi elmeszakértők jól bevált gyakorlata szerint minden gyilkosnak van annyi esze, amennyivel kiérdemli a kötelet. Te is észnél voltál, amikor az asszonyt megölted, nem igaz?

– Igaz – ismerte be Mikulás. – De előtte negyven évig nem voltam észnél.

– Kaffát rá – mondta Chil, és kiment.

Mikulás ettől rángógörcsöt kapott, azután vonakodás nélkül félrevonult Spulnival a legbelső szobába, és gépbe diktálta részletes vallomását.

– Na végre! – mondta Chil. – Mehetünk haza. Szombat este fél tizenegy volt.

Kicsit sajnáltam Mikulást, hogy élete hátralévő részét rossz börtönökben, félprofi bűnözők között kell eltöltenie, akikkel nyilvánvalóan nem fog kijönni, habár a gyilkosoknak, legyen testük törékeny és lényük finom, a rabok között respektje van.

Tizenegy után három perccel, amikor már az összes nyomozó hazament, a főnöki íróasztalon berregni kezdett a telefon. Chil a lifttől szaladt vissza, mi Spulnival ott vártunk rá a folyosó végén.

Kijött a szobájából, ránk vigyorgott, és azt mondta:

– Kettős gyilkok a Dombalja utca 10-ben.

– Cseszd meg – dünnyögte Spulni, visszafordult, és már a folyosón kezdte levetni a nagykabátját. – Ha gyorsan leszólnánk, talán Vinczét még sikerül elkapni a kapunál.

– Neked meg – nézett rám Chil – van kedved itt maradni? Bírod még, vagy kinyiffansz?

– Már hogyan bírnam – igyekeztem álmoságtól üveges szememmel derűsen a szemébe nézni.

– Akkor jó – mondta. – Ül le az egyik szobába, és aludj egyet, amíg a többieket összeszedem... Kelj fel – rázta meg a vállamat ugyanabban a pillanatban.

Az órámra néztem: huszonegy és fél percet sikerült aludnom.

A RÉMES ÉJ

A Dombalja utca a Szabadság-hegy északi lejtőjén kanyargott, havas fák és bokrok között. Az úttest is havas volt, s a hó alatt jeges Hideg szél fújta át a dzsip vászontetején, a cudar időben csak az nyújtott némi vigaszt, hogy a fejünk felett tisztán ragyogott az ég.

Négyen ültünk a hörgő, megcsúszó és kifaroló kocsiban: egy egyenruhás fiatal sofőr, Spulni, Vincze őrnagy, a gyilokcsoport legjobb helyszínelője meg én. Az eljegesedett utak miatt csak ez az egy terepjáró bírt felmenni a hegyre, utána még háromszor fordult az orvossal, a nyomszakértőkkel, a technikusokkal. A kutyavezetőt – aki később nyomkövetés közben kutyájával együtt többször fenékre esett a síkos úton – félórával azután a technikai alosztály Niva kocsija hozta fel.

Végül egész sereg rendőr gyűlt össze a hegyen; a kertet és a házat jupiterlámpák világították meg, fehér fényükkel tovább hűtve a téli éjszakát.

De egy ideig csak négyen voltunk a házban, mi hárman és az a fiú, aki az esetet telefonon jelentette a főkapitányság ügyeletének, s ott volt még a két halott: az egyik a fürdőkádban, a másik a hátsó szobában tolokocsin. Két, hajszálra egyforma asszony, szaténpongyolában, becsavart hajjal, szemükben megkövült rémülettel. A ház hatalmas telek végében állt, öreg fák között; lapos, fölöttes épület, zöld faléces üvegverandával, vastag falakkal, vasrácsos ablakokkal. A Sváb-hegy őskorából maradt itt, dacolva az idővel, egy eldugott lejtőn. Környékén újgazdag villák és társasházak emelkedtek a buldózerrel letarolt domboldalakon. Drávutz Gábor, az egyik lemészárolt asszony fia a fagyalbokrok között nyíló kapuban várt bennünket; reszketett a hidegtől vagy a tetemtől, kezében egy fejszét szorongatott.

– Végre! – mondta, amikor a ház előtt megállt a rendőrségi dzsip. Lányos arcán hálás mosoly futott át, homlokára hulló haját egy mozdulattal félredobta: szeme fölött zúzott fekete seb tűnt elő.

Végigvezetett bennünket a betonjárdán, amelynek két oldalán hófal toronylott.

– Telefonáltam mentőkért is – mondta, amikor a zárt verandára léptünk –, de nem lehet már rajtuk segíteni.

Egy csöppnyit megtántorodott, le kellett ülnie.

– Mi történt a homlokával? – kérdezte Spulni.

Most a fényben világosan látszott a duzzanat, a felhasadt bőr, a szemöldökre lecsorgott és rászáradt vér.

– Azt hiszem, megütött a kertkapuval – mondta a fiú. – Amikor hazaértem és lehajoltam a zárhoz a kulccsal. Épp akkor rohanhatott ki a házból.

– Nem látta jól?

– Nem. Egy pillanatra elszédültem. Leestem a földre. Átlépett rajtam.

– Meddig volt eszméletlen?

– Talán ha egy-két percig. Még láttam, ahogy ő is elesett odalent... a kőkeresztnél.

– Nemsokára itt lesz az orvos – szólalt meg Vincze. – Megnézi magát.

– Köszönöm – mondta a fiú, és hálásan ránc mosolygott. – Nem fáj már. Nincs semmi bajom.

A mosoly lassan eltűnt az arcáról, a szeme könnyel telt meg.

– Bemennek hozzájuk? – kérdezte.

– Csak én – mondta Vincze őrnagy, bal keze könyökével nyomta le az ajtókilincset. Néhány perc múlva kiszólt: – Ha a helyszínelők végeztek, azonnal bejöhetsz.

Egyáltalán nem tudtam, be akarok-e menni.

Leültem az üvegverandán, ahol a későbbi vallomások szerint a megfojtott asszony is szívesen üldögélt.

A fagyban ragyogó tél ide nem ért el, itt majdnem üvegházi meleg volt; a helyiség egyik felét egészen a mennyezetig lépcsőzetesen töltötték meg a zöld növények és a kaktuszok. A régi házat időnként sóhajtva és recsegve járta át a szél. Egy jukka pálmafa alatt vesszőkosárban csöpp macska feküdt, lehunyt szemmel. Hallani lehetett, ahogy dorombol.

A fiú nem bírt ülve maradni. Az ajtóban toporgott, a kezét tördelte, izgalma nem hagyott alább, bár apránként felszáradtak a könnyei.

Spulni nyugtatgatta és kérdezgette, valahogy furcsamód úgy bánt vele, akár egy lánnyal, talán azért, mert a fiú szempillája sátorként borult nagy, sötétkék szemére; ettől a tekintete nőies lett, ábrándos, kérlelő. Hosszú haja volt, sűrű, hullámos, szőke. Egy fürt folyton a homlokára biccent, elrejtve duzzadt, csúf sebét.

Hárman laktak ebben a házban: ő, a fiú, aki épp csak kinőtt a gyermekkorból, az anyja, Drávutz Lajosné és annak béna, járóképtelen húga, Sipócz Teréz.

Valamikor a Sipócz lányoké volt az a rész a hegyen, ahol most a villák és társasházak állnak, fele Terézé, fele Annáé, milliókat érő családi örökség, amelyből érintetlenül csak ez a ház maradt. De van ékszer, arany, ezüst, pénz, takarékkönyv, öröklakás...

– Öröklakás a nővéremnek és most nekem is – mondta szomorúan a fiú. – Terinek hívják, mint a nagynénémet, ő volt a kedvenc, még abba is belementek, hogy elköltözzön. De minden héten kétszer itt ebédelt, szerda délben és templom után vasárnap. Az apám három éve ment el, újránősült, én ma este, ahogy minden szombaton, együtt voltam vele, ezt hívják láthatásnak. Teri, a nővérem is ott lett volna, de lemondta még tegnap délután. Színházba ment. Ő különben is neheztel egy kicsit az apámra. Én kilenc után váltam el tőle, pontosan nem tudom, mikor, a Szent István parkból gyalog mentem ki a Margit hídra, onnan busszal a Moszkva térig, fogaskerekűvel a Hármaskútig, aztán tovább gyalog. Tíz óra felé érhettem ide, lefelé egy csomó helyen úgy csúsztam a jégen, a Méhkas utcánál fenékre is estem. – Az arcán tétova, szomorú mosoly futott át. – Ahogy megláttam a házunkat, kicsit csodálkoztam is, hogy sötét van, édesanyámék nem szoktak ilyen korán lefeküdni. Terus néha, ha fájdalma van, éjjel kettőig olvas. Dehogyan van fájdalma már. – A fiú elhallgatott, s egy pillanatig küszködött a könnyeivel.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, egy lány lépett a szobába, halvány, ezüst prémekbe burkolt arca olyan volt, mint egy virág.

Spulni ahogy meglátta, felugrott a székről, teljesen váratlanul összecsapta a bokáját, mintha tábornok előtt állna, csöppet meg is hajolt. Olyan lány volt ez, hogy a kissé korpulens, de egyébként ügyes és magabiztos fiatal zsaru egy szempillantás alatt idiótává változott tőle; először felröhintett, aztán a szégyentől elkomorult, le akarta segíteni a lány bundáját, közben feldöntött egy széket, majd

beletekeredett a hosszú, tűzpiros sálba, köhögés jött rá, s képtelen volt megtalálni a helyzethez illő szavakat.. Én – mint méltatlan elbeszélő – a háttérből figyeltem. A lány szépsége átragyogott Spulni hülyeségén; döbbenetesen hasonlított a testvéréhez, de annak lányos vonásai most egyszeriben keménynek tűntek az ő bája mellett; arany haja, ahogy kibuggyant a prémekek mögül, úgy hullott alá, akár a zuhatag, hatalmas szeme misztikus mélységet rejtett, a finom művű arc hirtelen beragyogta a szobát, de úgy, hogy elsősorban önmagát ragyogta be. Ijedtsége és szomorúsága érzékvé tette gyermeki báját, s ahogy a bunda lekerült róla, szinte kibomlott ez az érzékiség. Arannyal átszótt hófehér ruhát viselt, amelynek nem volt háta. Elöl pedig félig szabadon hagyta tökéletesen gömbölyű, felfelé és előrenyomuló mellét Két melle között egy gyémántokkal kirakott aranykereszt feküdt.

Ez a lány úgy hagyta a szőrmét Spulni kezében, mint pillangó az álcát; nem is figyelt rá, az öccséhez lebbent, a földig érő fehérarany suhant utána.

Spulni arcára bávatag mosoly ült, ami pontosan kifejezte, miféle gondolat fut át a fején: már ezért a látványért érdemes volt zsarunak menni.

Teréz lángoló, szomorú, szigorú arccal állt meg öccse előtt, és dallamos, mély hangon kérdezte:

– Mi történt?

Spulni sóhajtott egyet, talán most jött rá a borzongató hangból, hogy ez egy más világ.

A fiú felállt Nem borultak egymás nyakába, nem érintették meg egymás kezét, a rettegés bénította meg őket, s egy pillanatra úgy látszott, egymás szépségétől riadnak vissza.

– Meghaltak – mondta a fiú.

– Mindketten?

– Igen.

– Hogyan?

– Nem tudom. Minden csupa vér.

– Mikor jöttél haza?

– Tíz után.

– Apánktól?

– Igen.

– Ő tudja?

- Üzenetet hagytam neki.
- Ezek rendőrök?
- Igen.

Merően nézte az öccsét, s aztán ahogy annak ajka remegni kezdett, mégiscsak átölelte.

Úgy álltak, hogy én csak a fiú arcát láttam, lehunyt szemmel szorította állát a lány nyakához, s könnyei gyönyörű, karcsú, izmos háton folytak végig, az egész inkább szexi volt mint szomorú.

A lány még így összeölelkezve kérdezte:

- Hol vannak?
- Anyánk a fürdőkádban, Terus a szobájában a tolószékben.

A lánytestvér ekkor kibontakozott az ölelésből, arca és ajka duzzadt volt a sírástól, haja egy csöppnyit borzas. Spulni felszisszent a gyönyörűségtől. Teréz odalépett hozzám, kezét nyújtott, és azt kérdezte:

- Bemehetek?

Otthagyta a kezét a kezemben, lágyan, mintegy kéréssel.

– Bocsánat – szólalt meg Spulni. – Ő nem kompetens... Nagy, kemény mancsát nyomkodta az orrom elé keresztben. A lány elengedte a kezemet.

- Hát ki az? – kérdezte.

Abban a pillanatban lépett ki a szobából Vincze, sápadt volt, csapzott haja a homlokára hullt.

- Oltári – mondta. – Micsoda mézárszék!...

A lány megtántorodott és összeesett. Spulni kapta el, ölben vitte sarokban álló díványhoz, az arca a Piéta Máriájának arcára emlékeztetett.

– Bocsánat – mondta Vincze, és üveges szemét próbálta fókuszba állítani. – Nem tudtam... Bocs! Igazán... Eddig a percig kristálytisztán, körülhatároltan és egyértelműen maradt meg bennem minden emlék, de a következő negyedórában annyi zsarú, orvos, szakértő jött, és köztük annyi idegen, hogy az egész egyre kuszábbá vált, az események összemosódtak, és karakterüket veszítették.

Eddig mindenről tudtam, az elkövetkezőkben csak részleteket láttam, darabjait az egésznek, nem világosságot, csak egy-egy villanást.

Tökéletesen előttem van, ahogy Widder professzor a halálsápadt Teréz fölé hajolva a feje alá nyúl, felülteti, egy csöpp pohárból

megitatja, s közben alapai jósággal duruzsolja a fülébe: – Kicsikém, nincs semmi baj.

Ez a kép világosan megmaradt bennem, ugyanakkor nem tudom, hogyan és mikor állapították meg Chilék, mi tűnt el a lakásból. Később a jegyzőkönyvben 12 ezer forint készpénzről, egy 500 ezer forint értékű, bemutatóra szóló takarékkönyvről olvastam, amelynek senki sem tudta a számát, egy 50 ezer forintos fényképezőgépről, egy nyakláncról, egy karkötőről és egy 500 forintos Toshiba walkmanről, amely állítólag mindig a nyomorék Terus nyakában lógott.

Iszonyú, már-már lealjasító élességgel maradt meg bennem viszont az a pillanat, amikor Chil megengedte, hogy belépjek a nagy erősségű égőkkel bevilágított lakásba, és megnézzem a holttesteket.

Nem tudom, szabad-e az olvasót szörnyűségekkel terhelnem, de bennem annyira mély nyomot hagyott a látvány, hogy úgy érzem, anélkül a történet veszít erejéből, s csorbul az igazság, amire az ember írás közben törekszik.

(Mindenesetre Mézmalac kezébe ebből a könyvből csak olyan példány adható, amelyből hiányzik ez a borzalom, őneki ezt mindenképpen el kell kerülnie, bár számára egy-egy gyilkos bensőséges családi ügy, már-már elmét csiszoló csacska játék. Arra kértem apját, hogy az itt következő sorokat a kislány könyvéből tüntesse el, még akkor is, ha Mézmalacnak döntő szerepe volt abban, hogy a gyilkos végül rendőrkézre került.)

Terézt sem engedte be Chil azokba a szobákba, ő is csak akkor láthatta anyját és nénikéjét, amikor azok már túl a boncoláson, átmentek a hullakozmetikus kezén, aki testükről és arcukról eltüntette az erőszakos halál iszonyatát.

Ez az iszonyat most elsősorban a rengeteg vér volt.

Elképzelhetetlenül baljós tud lenni egy telefröcskölt fehér fürdőszoba, az ember egyszerűen nem hiszi el, hogy ennyi vér folyhat ki egy testből; izsamossá válik tőle az egész világ. Már a vér színe és állaga önmagában is baljóslatú, a fal úgy néz ki tőle, mintha friss, behegedt és rothadó sebek borítanak, a cseppek jellegzetes alakban fröccsennek szét, tócsák és foltok fénylenek, akár a halál pecsétje

A fürdőszobában fekvő, összekötözött lábú és kezű testen látszik, hogy minden csepp vére elfolyt. A felcsúszott szaténpongyola látni engedi a görcsbe rándult vézna és viaszfehér, csontszerű combokat; ez

a fehérség tökéletesen üres, teljesen kiürült.

A vér szaga betölti a teret, nem más, mint a hideg fém, a hideg vas szaga, semmi több, mint a rozsdá íze, s a legmélyén halál.

A csap csöpög. A holttestre víz folyt, most olyan, mintha vérben készülné elmerülni, csöndben megbillenve lebeg, haja szétterül.

Hajcsomók úsznak a vérben.

A homlok fölött tenyérszerű helyen látszik, ahogy a haj tövestül, véresen kiszakadt. Az egyik fül tövig letépve a nyakra csüng alá. Az orr bezúzva, eltörve, egyik orrlyuk szétnyílván. A péppé lett száj mélyén törmelékké zúzott fogak. Az egyik szem kitolva üregéből. A nyelv a zúzott szájából kileffen. A nyakon öt ujj fekete nyoma. Pongyolacafatot lebegtet a víz.

A szájából a nyelv mellett rongydarab csüng ki.

A mutatóujj körme kettéhasadva. A gyűrűs- és kisujj kitörve.

– Oké vagy? – dugja előre a vállam fölött a fejét Chil. – Sápadt, de semmi vész? Ilyen gyomorral én zsarunak mennék...

Lassan hátrálni kezdek, érzem, ahogy az arcom előtt ellebben a sárga hullazsák.

– Itt az előcsarnokban kapta el – duruzsol Chil. – Innen vonszolta be a fürdőszobába. Belemászott a vérbe, végigcaplatott az egész lakáson, vérrrel szennyezett talpú Tisza gumicipőben. A kéznyoma is megvan ott a vállad fölött. A falon tíz ujj és két tenyér. Mindent a kedvünkre tett a marha. Gyere... megmutatom, ott mászott be hátul, egy kertre nyíló franciaablakon, szétfeszítette a vasrácsot, az üveget pedig betörte, s először a nyomorékot kapta el a tolókokcsiban. Nem sokat tököldött vele, hátulról fojtotta meg gumikötéssel. Widder prof szerint másfél perc alatt.

A nyitott ablakon át a tél hideg lehelete árad a szobába. A halott úgy ül párnái közt hátradőlve, mintha aludna.

A hátam mögött vakufény villan. A nagy világosságban belül, a tolóközi kereke mellett észreveszek egy véres talpnyomot. Semmi más nem jelzi a tragédiát.

A halott szeme lecsukva, ajkán halvány mosoly.

Itt a furcsa szörnyűség a szín: a nyugodt, békés arc sötétlila.

A LÁNY

Hajnalodott már, amikor elszállították a holttesteket.

Egy különleges teherkocsi jött föl a hegyre, fúvókáiból meleg sót és homokot lövellt az útra, mögötte száraz, tapadós aszfalt maradt.

Ezt a gépet az Urálon innen és az Elbán túl marha sok dollárért vásárolta a Közterület-fenntartó Vállalat, egyetlenegy volt belőle Magyarországon, külföldi pénzes államfők előtt szokta melegíteni a jeges utat. Most feljött ide a holtak kedvéért. Úgy látszik, nincs olyan eszköz, amit a rendőrség gyilkosság esetén, ha szükséges, meg ne szerezne.

Ettől kezdve a halottszállítók és a rendőrségi Zsigulik vígan szaladgáltak fel és alá, a nyomkövető kutya sem esett többé fenékre a lejtőn, hanem szépen elment a nyomon, egészen a Moszkva téri metróállomásig. Ennél többet senki se várt el tőle; bravúráját a BRFK kutyaiskoláján évtizedekig emlegetik majd, jegyezzük fel mi is a nevét: Kormos Tóninak hívták, vezetőjét pedig Belami őrmesternek.

– Pacek balhé – jelentette ki reggel hatkor Chil, ami zsarunyelven annyit jelent, hogy a gyilkos alkalmi betörő, a bűncselekmény előtt nem volt semmiféle kapcsolatban az áldozatokkal, nem ismerős a környéken, nem is szimatolt körül, rémtettét az esetlegesség jellemezte. Mintegy véletlenül, balvégzetszerűen ölt, behatolásakor valószínűleg nem is tudta, hogy van odabent valaki. A tettenérés pillanatában döntött úgy, hogy ölni fog.

A pacek balhé a zsaruk szemében a rémálmot testesíti meg, mivel az elkövetőhöz nem vezet logikus kapcsolat. Millió csellengő közül bárki lehet, egy rosszkedvű, részeges bunkó, elkószált cigánygyerek, megvadult alkalmi munkás valamely építkezésről. Az ilyen akkor szokott lebukni, ha megpróbál túladni a rabolt tárgyakon, ez esetben az arany ékszereken, a fényképezőgépen vagy a Toshiba walkmanen.

Vincze az iszonyúan szétdúlt lakásban megtalálta a fotóapparát és a walkman papírjait, így aztán mindkét készüléket pontos leírás és gyári

szám alapján kezdték körözni.

Chil pacekbalhé-elképzelését valami egy icipicit megkérdőjelezte: a betörő túl sok mindent megtalált a rendelkezésére álló idő alatt, az arany, a pénz és a takarékkönyv jól el volt rejtve a több száz könyvet tartalmazó polcon, a lexikonok mögött.

– A pacek mindig beéri valami szarral – mondta Vincze őrnagy. – A walkman például marhául tetszik neki. Azt kapja föl, ami elől van és fényes. Fogalma sincs, hogyan kell módszeresen átkutatni egy ilyen lakást. Ez is úgy kapkodott jobbra-balra, mint egy ideges állat, mégis megtalálta az értékeket. Egy igazi paceknak például gőze sincs, hol lehet eladni arany ékszert, ő csak magának szerez be dolgokat, leginkább olyasmit, amit kíván... Nekem van egy olyan egész halvány gyanúm, hogy ez az ürge itt tippet kapott, vagy valahonnan ismerte Drávutzákat.

Ezek a feltevések és találgatások nem szállnak el csak úgy a semmibe. A nyomozati terv, amelyet az adott ügy irányításával megbízott főnyomozó dolgoz ki, sorra vesz és megvizsgál minden lehetőséget, szituációt és elképzelést, amely a bűncselekmény jellegével és tényeivel összhangba hozható. Az okot nem kezeli szűkkeblűen; most például Vincze őrnagy megfogalmazásában tartalmazza azt a verziót is: a behatolónak a rabláson túl más haszna is volt abból, hogy a Sipőcz nővéreket megölte.

A teljes vérben preparált tenyérynym alapján a nyilvántartóban már kora reggel megpróbálták azonosítani a betörőt. A kissé nehézkes kartotékkrendszer miatt a daktiloszkópus csak délután közölte, hogy az adott ujjnyomoknak megfelelő nincs a rendelkezésre álló minták között. Az ORFK számítógépe sem tudott egyebet, mondani. Ez kerek pereg azt jelentette, hogy a betörő büntetlen előéletű. – Persze ha nem az lenne – dünnyögte Chil nem is hagyta volna falon a mancsa nyomát. Ez egy naiv barom. Olyannyira, hogy mindjárt kettős gyilokkal kezdte – mondta Spulni. – Félóra alatt behozta az egész lemaradását. Az ürge valóban gyorsan dolgozott.

A Drávutz fiú este fél nyolckor telefonon beszélt még az anyjával és a nagynénjével; tíz körül pedig, amikor hazaért, már mindketten halottak voltak, s szinte romokban hevert a lakás. Az összes fiók a földre borítva, a könyvek ledöntve, a szekrények kirámolva, az ágyak földúlva, a szőnyegek összedobálva, a képek leverve...

Widder professzor szerint a gyilkosnak legalább félórájába tellett, míg elnémította Drávutznét, aki megszállottan küzdött az életéért, újra és újra magához tért, vért fröcskölve. Haláltusája több, mint egy óráig tarthatott, lassú kínhalált halt, a szájába gyömöszölt rongytól és az orrvérzéstől fulladt meg, a nyelvgyöke is eltörött... A gyilkos nemcsak brutális, hanem ügyetlen is volt, mintha csak késleltetni akarta volna az asszony halálát: fejbe verte, fojtogatta, valószínűleg az arcára ült, hajánál fogva fejét a kád pereméhez verte, ököllel törte be az orrát, többek között egy pléhvödörrel próbálta agyonütni, lepedőcsíkokkal a kezét-lábát összekötötte, majd száz sebtől vérző, fájdalmában nyilván sikoltozó áldozatot megpróbálta vízbe fojtani.

Drávutzné percekkel azelőtt halhatott meg, mielőtt a fiú hazaért. Az ilyen ügyek nyomozásában a lélektannak és a megérzésnek nem sok szerepe van, igazából durva munka ez, őrlő, mindennapos rutin, nem a detektív jut el a tettes személyéig, hanem – ha szerencsések a körülmények – az egész rendőrségi apparátus. A pácok is azon a hatalmas hálón akadhat fenn, amely nap nap után a társadalom mély és homályos vizébe merül. A detektívnek itt tulajdonképpen nincs egyénített dolga: az egész munka roppant unalmas és roppant egyszerű, fel kell tárni a tényeket.

Délre már az ország valahány rendőri intézményében ott volt az a géptávírószöveg, amely a rendőrrutin és szóhasználat szerint közölte, hogy Budapesten a Dombalja utca 10-be rácsfeszítéses módszerrel betörtek, megöltek két asszonyt, pénzt és bizonyos tárgyakat vittek el, és ez volt a lényeg, ettől lehetett eredményt várni, a pénz és a tárgyak felbukkanásától...

Valaki, aki többet költ a megszokottnál, vagy eladásra kínál valamit; rendőrök tízezrei vizslatták ezt a kérdést az elkövetkező napokon. A géptávíró továbbított körözés csapdát állít az elkövetőnek, ez a csapda nem bonyolult, de roppant kiterjedt, s valójában a mindennapi élet a lényege, az, hogy az emberek a környezetükben történő dolgokat megfigyelik.

Az előző eset közben már szinte feledésbe ment; Mikulást átszállították Komárom megyébe, és most ott a megyei vizsgálati osztályon kérdezték arról, mire használta a hűtőládáját, mit miért csinált, miért keverte bajba Sztjopa Csajtort, miért rontotta a magyar jonatánexport esélyeit.

Mikulás múlttá vált, búcsúzzunk el tőle mi is, megnyugtatóan előrebocsátva: nem akasztották fel mindmostanáig, az elmebeteg bűnözők intézményében ápolják, és ezért ne irigyeljük túlságosan őt.

Én azt sem tudom, hogyan jöttem el a Dombalja utcai házból. Feltehetőleg elaludtam egy karosszékből a kaktuszok között, Spulni könyörült meg rajtam, kivezetett egy intézkedőkocsira, és hazavitetett. Otthon átaludtam az egész napot, csak este ébredtem fel, akkor telefonáltam Chilnek, mi újság.

– Nincs semmi – mondta –, folynak a kihallgatások...

A rendőrség már csak ilyen. Újra és újra kihallgatja az ügy szereplőit, vallomásukat jegyzőkönyvezi, ezeket a vallomásokat összegyűjti, dossziékba rakja, mellé teszi a szakvéleményeket, a helyszíni szemle jegyzőkönyveit, a nyomozói jelentéseket, a körözéseket, a géptávírókat, a telexeket, így aztán minden ügyből szép lassan akta lesz, napokig olvasható, akár egy regényt.

Most a gyilkosságiak nyugodtan várhattak volna, amíg a rendőrségi gépezet örül, mint Isten malmai; de ők – vasárnap este lévén – hiánytalanul bent nyüzsögtek, telefonáltak és rohangáltak, gépeltek és intézkedtek, olyan elánnal és olyan feszülten, mintha a semmiből bármelyik pillanatban kipattanhatna a gyilkos.

Bementem hát közéjük én is, szokott helyemen ültem a Chil íróasztala melletti bőrfotelben, a legyezőpálma alatt. A közben elkészült boncolási jegyzőkönyvet olvasgattam, Widder professzor remekét, aki részletesebben ugyanazt fejtette ki, amit már a Dombalja utcai házból elmondott: a nyitott ablakon át lehűlt szoba hőmérsékletét (17 fok) és saját testhőmérsékletét alapul véve, Terus este háromnegyed nyolc és negyed kilenc között halt meg, szinte egy szempillantás alatt. Különösképpen hosszú ideig tartott viszont Drávutzné lemészárlása; a belső szervek elváltozásai több mint egyórás haláltusáról vallanak.

Nem volt üdítő olvasmány, még tanulságos sem, lényegében nem mondott semmi újat: az asszony hosszabb időt töltött összekötözött kézzel, bekötött szájjal a fürdőkádban, gyilkosa ezért megkapja a különösen kegyetlen minősítést, amiért kötél jár.

Fél tízkor Spulni rohant a szobába, arca fénylett, keze-lába szinte ficáncolt.

– Itt van, itt van! – kiáltotta, már azt hittem, a gyilkos került elő,

amikor kibökte, hogy Terézia van itt az apjával és az öccsével, hogy jegyzőkönyvbe mondják a vallomásukat. – Stop, enyém a lány – mondta Spulni, s pont ezt nem lett volna szabad, mert Chil kapásból vágta rá:

– Az apuka a tiéd, a lány roppant fontos tanú, én jegyzőkönyvezem, Vinczének pedig marad a srác. Te kivel tartasz? – fordult felém.

– Veled – feleltem.

Spulni elszontyolodva ment ki, beküldte Teréziát és a gépírónt azzal, hogy Chil különben az egész éjszakát a jegyzőkönyv lekopogásával töltené. Így Chil minden kötöttség alól felszabadult, fel alá járkált a szobában, néha a lány vállára tette a kezét, bátorítón rámosolygott, s egyszer arra vetemedett, hogy atyaián a haját is megsimogassa. Jókor, jó pillanatban tette, rajtam kívül senki sem jött rá, hogy igazából nem a vigasztalás lehetett a cél.

A lány most egészen más volt, mint tegnap éjjel. Csontszínű csipkeblúzt és rövid, sötétkék szoknyát viselt, a haját kontyba tűzte, fülében két fehér ovális gyöngyszem csillogott.

Arcán nyomot hagyott a bánat. Sötét árnyék feküdt a szeme alatt, ettől pillantása komoly lett és álmodozó; nem látszott gyermeknek többé.

Abba a karosszékbe ült, amelyből én keltem föl az előbb, térdén lesimította a szoknyáját, de ettől csak izgatóbb lett a szoknya, ahogy telt és nyúlánk combjára feszült.

(Nevetséges, milyen elasztikus tud lenni egy női térd. Simasága és gömbölydedége ugyanúgy misztikus ígéretet rejt, mint a száj gyöngéd vonala, a szem tükre, ígéretét valami mély, feloldó örvénylésnek.)

Ez a lány királynő volt a maga módján, a szívek ura.

Chil is érezte ezt, mert a kihallgatást gyengéd tapintattal vezette, mint egy királyi audienciát.

Már a személyi adatokat bizonyos dallamra vette fel, lágyan mormolva elismételte a lány nevét, enyhe bámulattal az életkorát.

– Huszonegy év – suttogta –, éppen a lányom lehetne.

Persze nem mondta egészen komolyan, valahol a mögöttes tartományban benne volt az is: de nem a lányom.

Chil magas, jóképű fiú, másfél hete múlt negyvenéves, az arca férfias, nyílt, kissé kemény, a mosolya – hófehér fogaival – hol ragadozó mosoly, hol egy szégyenlős ifjú mosolya, akinek szégyene

ellenére nincsenek titkai és gátlásai.

– Ugye Drávutz Teréz? – ismételte most a lány nevét, s a kétféle mosoly kombinációjával az ajkán közelebb hajolt hozzá.

– Drávainak hívnak, mióta nagykorú vagyok – mondta a lány. – És a második keresztneveket használom, az Adrienn. Ez van a személyemben is.

Chil helyeslően vette tudomásul a névváltozást, s az Adrienn nevet ízlelgetve mindjárt használta is.

– Adrienn kedves, adja oda az igazolványát a gépíróőnek, hogy kiírhasa az adatait, ne vesztegessünk rá több időt. Aha! – kiáltott fel, kezébe véve az igazolványt –, a Zugligetben lakik, és ott is dolgozik.

– Nem dolgozom – mondta a lány. – Tanulok...

– Aha, látom. Az Iparművészeti Főiskolán. Mi a szakja?

– Textiltervező.

Vártam, hogy Chil azt mondja megint, aha, de nem szólt semmit, rámosolygott a lányra, és megsimogatta a haját.

– Tudom, hogy nehéz most, Adrienn. De nekünk dolgoznunk kell kérdeznünk és alkalmatlankodnunk, kötelességünk megtalálni azt az embert, aki megölte...

– Tudom – mondta lehajtott fejjel a lány.

– Nézze el nekem, hogy célratóró vagyok. De tisztáznunk kell a körülményeket Sikerült pontosan megállapítani, mi tűnt el?

– Azt hittem, maguk tudják. Hiszen a rendőrségről az a szóke, magas homlokú, szürke szemű fiatalember...

– Vincze Pista...

– ...megtalálta édesanyám értékjegyzékét, amelyen szerepelt minden ékszer, pénz, értékpapír és takarékkönyv...

– Aha...

– Terus értékeit és anyagi helyzetét pedig én ismerem a legközelebről. Az ékszereinek java részét én használtam, ez is az övé – érintette meg a fülében lógó igazgyöngyöt –, meg ez – mutatott a nyakában lógó gyémántos keresztre. Aztán szomorúan tűnődve tette hozzá: – Most már az enyém...

Chil nem szólt, vártuk, míg abbamarad a gépkattogás.

– Pénzét kötvényekben és értékpapírokban tartotta; volt egy betétkönyve is kétszázezerről, fenntartásos, ketten vehettünk ki belőle, ő és én...

– Mennyit ér az egész vagyon?
– Az ékszer kétmillió, a kötvény és letéti jegy valamivel több mint ötmillió, negyvenezer dolláros BC-számlája volt, az is az én nevemen. Mindez az eredeti, ügyvédnél lévő végrendeletében pontosan és egyértelműen szerepel.
– Tőle hát semmi sem tűnt el?
– Csak a walkmanje. Azt én vettem neki.
– Minden a magáé ezek után?
– Az eredeti okmányok szerint igen. A ház és a telek háromnegyede is az enyém, fele Terus után, negyede anyám után, de arról az örökrésről egy régi megállapodásunk szerint lemondok az öcsém javára.

Chil mosolygott.

– Régi megállapodás?
– Másfél éves. Végző soron igazságtalan lett volna, hogy én háromszor annyit kapok.
– Mennyit ér a ház meg a telek?
– Az ügyvéd szerint tízmilliót. De az öcsém nem akarja eladni.
– Adrienn – guggolt le Chil a lány elé. – Térjünk vissza az alapkérdéshez. Sorolom, amiről tudunk: egy 500 ezres bemutatóra szóló takarékkönyv... Aprópó! Nem tudja, miért követte el az édesanyja azt a könnyelműséget, hogy egy ilyen könnyen pénzzé tehető értéket otthon, a könyvespolcon tartott?
– Pénteken váltott be néhány értékpapírt; a pénzt az öcsém építkezésére akarta hétfőn befizetni. Az az építkezés ott van a közelünkben...

Chil éber lett

– Tudott valaki erről a pénzről?
– Csak mi tudtunk.
– Ki az a mi?
– Anyám, Terus, az öcsém, én, az ügyvédünk és...
– És?
– Azt hiszem, az apám.
– Jó. Majd megkérdezzük. Mondom tovább: 12 ezer forint készpénz ezres címletekben, egy nagy értékű fényképezőgép, egy arany nyaklánc briliánsfüggővel, kb. 220 ezer forint értékű, egy gyönggyel és smaragddal díszített, 240 ezer forintot érő karkötő és egy Toshiba

sétálómagnó. Más?

– Semmi más – felelte a lány. A magnó említésekor könnyes lett a szeme.

– Nos – mondta Chil –, most valami furcsát kérdezek. Elképzelhető, hogy az édesanyjának vagy Terusnak volt egy közeli férfitársátja? Esetleg mindkettőjüknek?

A lány nem szörnyedt el a kérdésem.

– Ha bizalmas személyes barátja, szeretőre vagy effélére gondol, olyan nem volt.

– Hát milyen volt?

– Ügyvéd, orvos, egy építész, de azokat általában ők keresték fel az irodájukban.

– Ki járt hozzájuk?

– Jószerint senki. Csak mi, a rokonok.

– Az édesanyja negyvenhét éves volt, a nagynénje ötvenkettő. Ez nem kor manapság. Mégis ennyire elzárkózva éltek?

– Nem éltek elzárkózva. Hangversenyre, színházba, tárlatra jártak, gyakran beültek a Golf Szállóba fagylalozni, használták a szálloda fürdőjét és masszázsszalonját. Jaj – kiáltott fel –, látják, majdnem hazudtam! Rendszeresen járt hozzájuk a Golf hivatásos masszörje hétfőn és pénteken délelőtt.

– Hogy hívják?

– Guszti.

– Másik neve?

– Nem tudom.

– Sebaj. Gusztit simán megcsípjük a Golfban. Ez már valami.

– Igen – mondta a lány. – Az ember nagyon feledékeny. Egy csomó dolog, amit természetesnek tart, eszébe se jut. Minden hónap első vasárnapján vendégül láttak egy embert a Margaréta úti szociális otthonból. De az vak, és tolókkocsival...

Chil rávillantotta ragadozó mosolyát.

– De *valaki* tolja a kocsit, ugye?

– Egy fiatal srác, egy ápoló az otthonból.

– Ő is vendég?

– Igen – sóhajtotta a lány. – Rossz tanú vagyok?

Nem kacéran kérdezte, hanem beletörődően és szomorúan.

– Bejárónő? – kérdezte Chil, és folyamatosan vigyorgott, mint a

macska, amikor végre behátrál az egérlyuk és az egér közé.

– Jézusom! Hát persze. Kedden és csütörtökön. Egy aranyos néni Budahetéről. Rózsika.

– Az ilyen aranyos néniknek általában van egy aranyos unokaöccsük – dünnyögte Chil. – Vagy egy bérmakeresztfiuk. Aztán az aranyos gyerek éveken át hallgatja, micsoda gazdag helyre jár keresztanyu. Egyszer csak fog egy feszítővasat, és utánanéző... Tatarozták mostanában a házat?

– Nem.

– Mesterember, festő, mázoló, gázos, cserepes?

– Egy kerti munkást szoktak felvenni tavasszal és ősszel néhány hétre.

– Na lám – mondta Chil. – Látja, Adrienn? Mégsem éltek ők olyan elhagyottan. – Atyaiaan a lány térdére tette a kezét. – Ennek a kerti munkásnak a nevét meg tudná mondani?

– Andris. Az öcsém ismeri közelebbről.

– A takarítónőt is, ugye?

– Igen. Ők nagyon jóban vannak.

– Maga miért jött el tőlük?

A lány szeme egy pillanatra megrebbent.

– Fontos ez?

– Nem tudom – mondta Chil.

– Miután apám magunkra hagyott bennünket, anyám furcsán viselkedett egy ideig.

– Furcsán – ismételte Chil. – Éspedig?

– Agresszív volt. Hisztérikus. Zsarnoki. Szinte ki se mozdulhattunk a házból. Az öcsém akkor még csak tizennégy éves volt, eltiltotta az apámtól, lelki kényszer alatt akart tartam engem is. Tizennyolc éves koromban aztán Terus néni lakást vett nekem, ő biztatott, ő segített hozzá, hogy elköltözzek, ő volt a mindenem, és én őneki... Mégis megtette, mégis elengedett... Anyámmal egy ideig ezért nem is beszéltek. Gábor viszont kénytelen volt eltérni mindent.

– Az anyja mindvégig ilyen maradt?

– Nem. Az agresszív hisztéria úgy másfél évig tartott. Aztán lehangolt lett, pszichiáterhez járt, és körülbelül fél év alatt kiheverte. Az utóbbi időben ugyanolyan szeretetre méltó volt megint, mint azelőtt. Az öcsémet sem fogta olyan szigorúan.

- Az édesapjával tartották a kapcsolatot?
- Anyám?
- Ő, maga és az öccse.
- Az öcsém leginkább. Tegnap is nála volt.
- Maga miért mondta le a találkozót?
- Hozzájutottam egy színházjegyhez.
- Mit látott?
- *A Padlást.*
- A vőlegénye kísérte el?
- Egyedül voltam. Nincs vőlegényem.
- Nem is úgy gondoltam – mosolygott Chil. – Csak a rendőrök kissé bumfordiak. Vőlegényt mondanak, ha azt akarják kérdezni, hogy valaki jár-e valakivel.
- Mit akar tudni? – nézett rá a lány, és ártatlan tekintetében felvillant valami, ami ha nem is keménységre, de határozottságra vallott.
- Számomra szinte hihetetlen, hogy egy ilyen szép lány egyedül megy valahová.
- Mi köze ehhez a szépségnek? Úgy volt, hogy az öcsémet viszem. De ő az apánkat választotta.
- Hánykor kezdődött a színház?
- Hétkor. Előtte találkoztam az évfolyamtársaimmal.
- Mikor lett vége?
- Valamivel tíz után. Még az utcáról hívtam fel anyámékat így tudtam meg az öcsémtől...
- Jó, jó – mondta Chil. – Ne tartson tapintatlannak, de meg kell kérdeznem: nincs udvarlója?
- Nincs.
- Nem is volt?
- De.
- Mikor?
- Három napja még.
- Felvitte őt valamikor az édesanyjához?
- Sokszor járt náluk. Csak nem gondolja, hogy ő...
- Szabad tudnom a fiú nevét?
- Nem fiú.
- A nevét! – mondta Chil, és felegyenesedett. Hiába, a rendőr az

rendőr. Egyből kihúzza magát, ha úgy érzi, eljött az ideje..

– Dr. Gaál Péter. Terus és anyám ügyvédje.

– Hány éves, ha már nem fiú?

– Negyvenegy.

– A fene a jó dolgát! – mondta Chil, és legkisfiúsabb mosolyával Adriennre mosolygott. – Csak azért, mert én most töltöttem be a negyvenet, és elfogott az irigység, összevesztek?

– Igen. Az utóbbi időkben mindenkivel összeveszek.

– Kivel még?

– Az a legrosszabb, hogy Terussal is... Úgy halt meg, hogy haragudott rám...

– Miért?

Chil szinte észrevétlenül ment át édelgésből kihallgatásba; a hangja gyöngéd maradt, a szeme mosolygós, lényét mégis valahogy keménység járta át.

Talán a lány is észrevette ezt, mert arcán most először zavar jelent meg.

– Hát fontos ez? – kérdezte halkán, s táskájából csöpp csipke zsebkendőt vett elő. Mozdulatában késleltetés volt és vonakodás.

– Ki tudja? – mondta Chil. A hangja semleges volt és nemtörődöm, de a tekintete várakozó.

Adrienn egy perc hallgatás után belátta, hogy a kérdésre mégis felelnie kell.

– Nem helyeselte a választásomat.

A következő pillanatban Chil idegenné vált számomra is, egy csapásra világos lett, hogy kedélyeskedése és mókázása engesztelhetetlen zsarumakacsságot takar; a lány szépsége nem hatott rá, a gyöngéd gyermeki báj lepergett róla, érzelmeit és viselkedését célszerűsége törekvő rendőr volta határozta meg.

– Erről valamit bővebben, a választásról és a nem helyeslésről is.

– A választásomról már beszéltem – mondta a lány.

– Dr. Gaál ügyvéd úrra gondol?

– Igen – Adrienn hangjába most már ellenségesség szűrődött, nem tudhatta, hogy Chil dr. Gaállal együtt általában rühelli az ügyvédeket.

– Túlságosan idősnek találta hozzám.

– Igen?!

Ez a kérdő módon kiejtett igen megint csak a befejezetlenséget

hangsúlyozta. A lány azonnal reagált rá.

– Ő jól ismerte Pétert.

– És nem kedvelte?

– De. A legjobb viszonyban voltak, mielőtt kitudódott volna, hogy együtt járunk. Péter a hivatalos dolgokon túl gyakran barátságból is felkereste őt. Rendkívül vonzó lénynek tartotta, okosnak, jónak, nagylelkűnek. Mint ahogy az is volt.

– Aha – mondta Chil. – És aztán, hogy még vonzóbbat talált?...

– Ne fogja fel így – nézett rá a lány, és pillantásában nemcsak hűvösség volt, de méltóság is. – Ne mérje ezt a kapcsolatot rendőri mércével.

– Már melyiket?

– Terus és Péter kapcsolatát.

– Milyen a rendőrmérce? – kérdezte Chil.

– Durva. Pontatlan.

– Valószínűleg. De általában ott, ahová nekünk mennünk kell, durva dolgok történnek. Ez a mostani sem vall finom lélekre.

– Ezért nem érdemes vele beszennyezni nemes érzéseket.

– Bocsásson meg – mondta Chil. – Nem volt szándékomban, de meggyőződésem, bármilyen durván hangzik: ha egy idősebb asszony ellenzi egy általa jól ismert és nagyra becsült férfi és egy fiatal lány kapcsolatát, nem biztos, hogy a lány érdekében teszi.

Adrienn lehajtotta a fejét.

– Rendben van.

– Bocsásson meg – ismételte Chil, ezúttal engedékeny emberi hangon –, nekünk szükséges ismernünk a meggyilkoltak érzelmi és kapcsolatrendszerét, még akkor is, ha a gyanú elsősorban idegenekre irányul.

– Rendben van – mondta a lány. – Félreteszem az érzékenységet. Kérdezzen!

– Maga tehát a nagynénje iránti empátiából akart szakítani Gaál doktorral?

– Igen.

– Nehéz felfogni...

– Nagyon szerettem Terust, az anyámnál is jobban.

– És Gaálnál? – kérdezte Chil, s gúnynak nyoma sem volt a hangjában. – Hogy magyarázta meg neki?

- Közös döntés volt.
- Aha! Most azt hiszi, megint jövök a rendőrmércével. Ha durvának talál, csak szóljon.
- Jó – bólintott a lány, és összeszorította duzzadt ajkát.
- A döntésükben anyagi meggondolás nem játszott szerepet? Adrienn némán maga elé meredt.
- Nos? – sóhajtott Chil, mint aki maga is iszonyodik magától.
- Most nyilván büszke a szimatára – mondta a lány. – Terus szemrehányást tett Péternek, és célzott rá, hogy ha a kapcsolatunk fennmarad, esetleg szorosabbá válik, kénytelen lesz megváltoztatni a végrendeletét.
- Furcsa. Egy ilyen jólelkű, széles látókörű asszony...
- Nagyon mélyen érintette szegényt. Kettős hűtlenségnek, sőt árulásnak fogta fel. Elégedett, hogy ezt kiszedte belőlem?
- Persze – bólintott Chil.
- És mire megy vele?
- Mikor döntöttek úgy, hogy tegnap este maga egyedül megy színházba?
- Ezt hogy érti?
- Mikor dőlt el, hogy Gaál távol marad? A lány megrázta a fejét.
- Honnan veszi, hogy közös estét terveztünk?
- Nem így van?
- De.
- Akkor mire jó az értetlenkedés?
- Péter egy vidéki ügyfelénél volt szombaton, Nyírszelevényen. A hó és jég miatt felfelé nyolc óra hosszat tartott az út. Éjfél előtt ért csak Budapestre.
- Tud már az esetről?
- Igen. A lakásomon várt rám, amikor maguk éjjel hazavittek.
- Mit tud?
- Hogy egy betörő megölte anyámékat.
- Nem akart ide bejönni magukkal?
- Nem. Hiszen csak arról volt szó, hogy a vallomásunkat jegyzőkönyvezik.
- Elérhető most telefonon?
- Igen.
- Akkor legyen olyan jó, hívja ide.

Udvariasan és határozottan a lány elé tolta a telefont Adrienn karcsú ujjaival tárcsázott, aztán azt mondta:

– Kérlek, hogy gyere be.

– A kapuból szóljon fel telefonon – mondta Chil. – Valakit leküldünk érte.

Szólj fel telefonon, valaki lemegy érted. Chil megvárta, amíg a lány a helyére tette a kagylót

– Nem érdeklődött, hogy miért kell bejönnie? – kérdezte aztán.

– Nem – felelte Adrienn.

– Elárulna nekem még valamit? – Hirtelen megrázta a fejét, elmosolyodott. – Ez tényleg a lehető legrosszabb rendőrduma.

– Az – hagyta rá a lány. Azt akarom kérdezni: miért mondta azt az apjának, hogy az öccsével együtt maga is meglátogatja szombaton?

– Nem mondtam.

– Hát?

– Anyám és Terus tudta úgy, hogy az apámnál leszek, az öcsém ebben a cinkosom volt

– Aha – mondta Chil. – így már érthető.

Számomra és nyilván Adrienn számára sem volt világos, mi az, ebben annyira érthető. Az ehhez hasonló megjegyzésekkel nem akart mást, mint bizonytalanságot és bűntudatot ébreszteni.

Aztán jött a következő kérdés, amely kifejezte, hogy a rendőrség: a bűntudatot nem látja alaptalannak.

– Gondolom, a színházban azért találkozott egy-két ismerőssel.

– Jól gondolja – felelte a lány, aki nyilván torkig volt már ezzel a húzd meg, ereszd meg modorral. – A fél évfolyamunk ott volt az előadáson.

Chil arca felderült, mintha kifejezetten erre számított volna.

– Akkor végeztünk is – dörzsölte össze a kezét. – Olvassa el és írja alá a jegyzőkönyvet, külön-külön minden lapot.

– Nyilván nem forgatják ki a szavaimat – felelte Adrienn. – Mutassa meg, hol írjam alá.

– Itt – bökött a lap aljára Chil.

AZ INFORMÁTOR

A fiú és az apa kihallgatásán nem vettem részt, csak a vallomásokról készült jegyzőkönyvet olvastam el.

Sima vallomás volt mind a kettő. Spulni és Vincze alig tett fel kérdéseket. Drávutz Gábor lényegében ugyanazt mondta el a Dombalja utcai ház lakóiról, mint Adrienn. Némi irigységgel beszélt a nővéréről, akinek „mindig volt bátorsága élni a saját életét”, s aki erre „sose fizetett rá, mert olyan szép és olyan vonzó, hogy mindent megbocsátanak neki”.

A fiú kihallgatása során egy szót sem szólt arról, hogy tud Gaál doktor és Adrienn kapcsolatáról. Ez nyilván szóba se jött, de amikor Chil később rákérdezett, Gábor a legkisebb zavar nélkül ismerte be, hogy néha falazott a nővérenek, mert „Terus veszettül bele volt bukva Gaálba”, és „ész nélkül” féltékenykedett...

A betörőről most is csak hézagos és bizonytalan személyleírást adott: „Higgyék már el, hogy szemből nem láttam, csak hátulról, akkor egy pillanatra, amikor lent a kőkeresztnél hanyatt esett. Sötét színű pufi dzsekit viselt, és valószínűleg fekete kötött sapkát, azt a fajtát, ami úgy simul az ember fejére, mint egy sisak.” Vincze itt megkérdezte, hogy a tettes mozgása nem tűnt-e ismerősnek, a fiú azt felelte: nem.

Szombaton délután ötkor ment el hazulról, akkor még jártak a hegyen a buszok, hatkor ért az apja lakására a Szent István parkba, fél héttől fél kilencig gyermekkori szokásaikat felelevenítve sakkoztak, játékpülöztek és gombfociztak.

„Apám felesége ilyenkor elmegy hazulról, mert engem nem nagyon bír, a régi játékainkat pedig kifejezetten utálja, azt mondja, azok révén apám még mindig hozzánk kötődik... Rossz természetű, féltékeny nő, elég fiatal, de mereven és kedvetlenül viselkedik, legalábbis velem és Adrienn-nel. Fogalmam sincs, hogy apám miért vette el.”

A jegyzőkönyv ezenkívül még Gábor iniciáléját tartalmazta: „Negyedik gimnáziumba járok, a műszaki egyetemre készülök, de

úgyis csak figuráns lesz belőlem, mert a matek nem megy igazán.”

Az apa vallomása az időpontokat illetően a fiáéval pontosan megegyezett, másfél órát sakkoztak, másfél órát repülöztek és gombfociztak.

Míg őt a 417-es szobában Spulni faggatta, a felesége Chil előszobájában ült, s végül jogot formált rá, hogy aláírás előtt elolvassa a jegyzőkönyvet, „nehogy Lajos belemenjen valami marhaságba”.

Drávutz Lajos, aki egyébként mint osztályvezető főmérnök tizenhét embert irányított egy vízügyi hivatalban, szó nélkül tűrte ezt a gyámkodást, annyi tellett csak tőle, hogy egyszer az asszony háta mögött összekacsintott a fiával.

Gaál doktor fél tízkor érkezett meg, a kapuból Spulni hozta fel, és egyenesen Chil szobájába kísérte.

Az ügyvéd készséges volt és kissé csodálkozó. Otthonosan telepedett le a főnöki íróasztal mellett álló karosszékbe, a szobapálma alá, úgy látszott, nem zavarja, hogy Chil szemben, mi meg Spulnival úgyszólván a háta mögött ülünk.

Pihekönnyű, Londonban készült dzsekijét a fogásra akasztotta, alatta bordó pulóvert és halványkék inget viselt. Farmernadrágos lábát hosszan kinyújtva ült a kemény fotelban, puha bőrből készült krémszínű sportcipője egy tonettszék alsó részén nyugodott.

Lazasága szembetűnőbb volt annál, mintsem hogy természetes legyen, Chil undorodó mosolyán látszott is, hogy ügyvédi manírnak fogja fel.

De Gaál doktor túlzó lazaságától eltekintve kifejezetten vonzó férfi volt. Testén ugyanúgy nem volt egy deka zsír, ahogy Chilén sem; nyúlánk alakjából és könnyed mozgásából a zsarúész azonnal sportos és playboyoid életvitelre következtetett.

– Teniszeznek? – kérdezte Chil.

– Igen – felelte Gaál a meglepődés legkisebb jele nélkül. – Ha lehet, mindennap.

– Ha ilyen egészségesen él – szólalt meg Spulni –, nyilván zavarná, ha rágyújtanék.

– Nem zavar – mondta az ügyvéd. – Van nálam egy doboz Players, ha megengedik, én is rágyújtok.

Felállt, odalépett a fogashoz, a dzsekije zsebéből sötétzöld kartondobozt vett elő, és Spulni felé nyújtotta.

- Mentol – fordult aztán felém.
 - Köszönöm, nem – mondtam.
- Visszaült a helyére, Chilre nézett.
- Miben segíthetek? – kérdezte.

Most félprofilból láttam az arcát Erős szálú világosszőke haját a homlokára fésülte, talán azért, hogy elrejtse koponyájának nagyszabású boltozatát, az értelem dudorait. Az orra tökéletesen egyenes volt eddig csak görög szobrokon láttam hasonlót. Távol ülő, szürke, kagyló alakú szemével nyugodtan, enyhén mosolyogva, ábrándosan, mégis éberén figyelt. Kettős álla volt, középütt gödröcskével, a szegletesség és gömbölyűség határán. Kissé széles szájában egyenletes fehér fogak. Arcának szabályosságát csak előreugró pofacsontja törte meg, ettől és a kagyló alakú szemtől valahogy keleties jelleget öltöttek a vonásai.

– Olyan, mint egy győztes szamuráj – mondta később Chil –, akit egy amerikai maszkmester épp most adott ki a kezéből.

Ez a megállapítás nem nélkülözött némi igazságot, de volt benne azért rosszindulat is.

Gaál Péter szép férfi volt, s ez a szépség inkább irigységet, mint viszolygást váltott ki belőlem.

– Segíthet? – ismételte meg a kérdés második felét Chil, aki, ahogy már említettem, rühellte az ügyvédek. – Aligha hiszem.

A szobában szétáradt a mentolos dohány szaga.

– Jó – mondta Gaál. – Abszolút formális kérdés volt. Hívtalak. Most várom, hogy megtudjam, miért.

– A tanúkihallgatások során értesültünk arról, hogy ön és a Sipőcz nővérek között szoros baráti kapcsolat alakult ki, s ez a kapcsolat az utóbbi időben kissé megbicsaklott

Gaál a hamutartó szélére helyezte a cigarettát

– Hogy érti ezt?

– Ön nős? – kérdezte Chil.

Az ügyvéd megrázta a fejét, mint aki nem jól hall. Aztán elmosolyodva bólintott, és azt mondta:

– Hiába, a rendőr az rendőr. Miért bújna ki a kedvemért a bőréből? Válófélben vagyok.

– Külön él a feleségétől?

– Igen.

– Az előbb, amikor megbicsaklásról beszéltem, az járt a fejemben, hogy ön udvarolni kezdett Sipőcz Teréz unokahúgának, Adrienn-nek, és ezt a nagynéni a szívére vette. Így van ez?

– Így, ha sarkítjuk a dolgot...

– Azért kell sarkítanunk, mert úgy rémlik, hogy az érzelmek mellett bizonyos anyagi kérdések is felmerültek.

– Oké – mondta Gaál doktor, és türelmetlen mozdulatot tett a fejével. – Megértem a szempontjait, de ha így gondolja, itt azt kell mondanom...

A telefon csengése félbeszakította.

– Bocsánat – dűnnyögte Chil, és felvette a kagylót.

Akkor már erősen benne jártunk az éjszakában. Chil az utóbbi három napban összesen négy órát aludt, véres szeme mély gödörben ült, arcán néha remegés futott át, közel járhatott az ájuláshoz.

Most mégis, ahogy hallgatta a telefont, egy szempillantás alatt felélénkült

– XII. kerület, Szilvafa köz – mondta, és egy nagyalakú kockás füzetbe beleírta a címet. – Rendben. Megyünk. Nem tudjuk befejezni – nézett az ügyvédre, miután letette a kagylót. – És valószínűleg az egésznek értelme sincs. Nézze el nekem, hogy zaklattam a hülye kérdéseimmel. A többiekkel együtt nyugodtan menjen haza.

Az ügyvéd felállt.

– Elkapták? – kérdezte.

Chil némán megrázta a fejét.

– Spulni! – kiáltott ki az ajtón. – Kísérd le a vendégeinket. – Kezet nyújtott az ügyvédnek, aztán széttárta a karját. – Van ez így.

– Mi van? – kérdeztem, amikor Gaál doktor mögött becsukódott az ajtó.

– A Szilvafa közben, Drávutzék házatól légvonalban úgy nyolcszáz méternyire ma este tízkor betörést kísérelt meg egy fiatal férfi, akinek feltűnő fekete szemölcsök vannak az arcán. Rácsfelfeszítéssel hatolt be az épületbe, váratlanul szembe találta magát a tulajdonossal, a hetvenhat éves Rimóczinéval, akit megpróbált ököllel leütni. Egyet ütött, azt se igazán nagyot, mert közben az asszony kutyája, egy fehér puli megharapta a lábikráját, ugyanakkor Rimócziné a kezében lévő sodrófával fejbe verte. A betörő az ajtón át elmenekült, a kutya a kapuig üldözte, és valószínűleg a kezén is megharapta. Az akciósok

szerint elég sok vére folyt. Az udvaron megtalálták a lábnyomát, s mivel okos fiúk, egyből utánaéztek, a nyom megegyezik azzal a nyommal, amit a mi Dombalja utcai gyilkosunk Drávutzné vérében hagyott. Ezért küldtem el ezeket, hiszen most már teljesen nyilvánvaló, hogy az egészhez nincs semmi közük.

– Tuti – mondta Vincze, aki Gaál távozásakor jött be a szobába. – Az volt eddig is. Csak hát nem mindig jó, ha az ember tutira megy.

– Ezeket bármikor elővehetjük – nyúlt a telefonért Chil. – Állítólag a betörőről az öregasszony jó személyleírást adott, a kutya pedig a buszmegállóig ment a vérnyomon. Szólok a főnöknek, hogy kimegyünk.

– Ne oda menj, hanem haza – mondta Vincze. – Feküdj le és aludj. Már zöld vagy, mint egy vízihulla.

Chil megrázta a fejét.

– Ha most nem vagyunk rajta...

– Hová rohansz? – vágott közbe Vincze. – Mi a fenén akarsz rajta lenni? Kapunk egy jó személyleírást az öreglánytól, esetleg a buszsofőrtől. Kell több? Fantomkép alapján az ürge egy-két hét alatt meglesz, akár a többi. Szerintem a srácok is hazamehetnek. Elég, ha én meg Spulni bent maradunk, és gyűjtjük az információt

Spulni lépett a szobába.

– Elmentek – mondta. – És most már egyik se a gyilkosra mérges, hanem miránk. A kislányt tényleg kár volt megríkatnod – nézett Chilre. – Ide a rozsdás bökött, ha neki bármi köze van a dologhoz. A fater viszont szentség, hogy csupa sár.

– Mi van? – kapta fel a fejét Chil. – Miről beszélsz?

– Nem te mondtad, hogy nézzünk utána? Itt a jelentés. Most hozta be egy srác az akciócsoporttól. A Szent István parki házfelügyelő látta, hogy Drávutz Lajos este fél nyolckor a kocsijába ült, és elhajtott a Margit híd felé, csak tizenegy után jött megint haza. A flügyi erre akár meg is esküszik! Hogy a francban gombfocizott a fiával fél kilencig, ahogy a vallomásában áll, ha egyszer fél nyolckor elment?

– Ez az akciócsoportos srác megbízható? – futotta át Chil a jelentést – Tóth István törzszászlós. Ki ez?

– Egyébként úgy hívják: Gyalogkakukk. Dózsás spori. Tavaly országos bajnokságot nyert húsz kilométeres gyaloglásban. Ha valahova menni kell, és nincs kocsis, mindig őt küldjük. Jobb talpas,

mint Esze Tamás. Plusz ambiciózus és aggályosan lelkiismeretes.

– Akkor a házfelügyelő látta rosszul – mondta Chil. – De azért egy félóra múlva telefonon kérdezd meg Drávutzot. Mi megyünk haza.

– És én? – kérdezte Spulni.

– Te állva is jókat alszol, úgyhogy maradsz. Vinczével szépen felszedtek és leírtok minden információt, ami az éjszaka a Dombalja utcából és a Szilvafa közből befut. Az emberünk ugyanis még egy lakásba betört, és még egy nőt megtámadott

Spulni meglepetésében nyikkant egyet.

– Akkor tökmindegy, hogy Drávutz gombfocizott,.

– Nem szeretem a hazudós embereket. Azért csak telefonálj neki. Reggel fél nyolckor találkozunk. – Rám nézett és hozzátette. – Veled is.

Ebben ezúttal tévedett.

Másnap tizenegykor támolyogtam be a rendőrségre, a szemem ugyan nyitva volt, de az álomkór homálya fedte.

Chil állítólag egyszer hetvenkét órát töltött ébren egyhuzamban, ha belegondoltam, azonnal folyni kezdett a szememből a könny, a szám automatikusan ásításra nyílt

Tizenegyig sok mindent tisztáztak: a főnök íróasztalán ott volt a betörő sokszorosított fantomképe, alacsony homlokán három fekete szemölcs éktelenkedett, bozontos szemöldöke alól mélyen ülő szemek bandzsítottak rám, az egyik szeme feleakkora volt, mint a másik; a duzzadt orr alatt ritkás bajusz sötétlett, kétoldalt kajla, nagy, húsos fülek meredtek szét – elfuserált gyerek volt, annyi biztos. Nem nézett ki többnek húszévesnél, bizonyos alattomos bambaság sugárzott róla. A képhez mellékeltek a ruházatáról készült leírást: eszerint amikor Rimóczinét megtámadta, fehér tornacipőt, fakókék farmert és fekete pufidzsekit viselt. A körözés közölte vércsoportját s azt a valószínűséget, hogy sántít, és egyik kezén kötést visel.

Ezzel a külsővel aligha jut messzire.

Ott volt az íróasztalon Spulni jelentése is, miszerint Drávutz Lajos a házfelügyelő állítását azzal magyarázza, hogy ő valóban beült a kocsijába fél nyolc körül; egy rádiómagnót vett ajándékba a fiának, azt szedte elő a kesztyűtartóból, nem ment sehová, az autót sem indította el, a házfelügyelő nyilván abból következtetett rá, hogy ő néhány másodpercig valóban ott ült a volán mögött.

Chilt tizenegy után a bűnügyi osztály vezetője hívatta, néhány percig ott maradtam a főnöki szobában egyedül. Chil megkért rá, hogy ha csörög a telefonja, vegyem fel, jegyezzem le az információkat és üzeneteket.

Először Vincze hívta, aki a Dombalja utcai ház ismételt átkutatása során megtalálta Sipőcz Teréz húsz év óta vezetett naplóját.

Negyed tizenkettőkor Drávutz Lajos jelentkezett

– Rendőrség? – kérdezte.

– Igen – feleltem.

– Kapcsolná Chil őrnagyot?.

– Nem tudom kapcsolni, de bármilyen üzenetet átveszek.

– Kérem, mondja meg neki, hogy Drávutz Lajos, ha lehet, délután kettő körül felkeresi őt. Bizalmas közlendőim vannak számára.

– Szabadna tudnom, mi az?

– Inkább személyesen. Annyit azért talán közöljön vele, hogy mondandóm a házfelügyelő állításával kapcsolatos, és mindenképpen szeretném, ha bizalmasan kezelné.

– Rendben van, átadom – feleltem. – Hol érhetjük el magát?

– Személyesen jelentkezem – mondta, és letette a kagylót.

Chil úgy viselkedett, mint aki nem tulajdonít túl nagy jelentőséget Drávutz bizalmas közlendőjének, de azért úgy intézte a dolgot, hogy fél kettőre visszaérjünk az ebédről.

A Gösserben ettünk rántott borjúlábat tartárral és rizzsel, csapolt sört ittunk rá, ott volt a gyilokcsoport fele, a főnök és öt főnyomozó.

Épp amikor a számlát hozták, odaült hozzánk egy negyven év körüli, alacsony, tökkopasz férfi. Törött orrával és furcsán fejéhez simuló hegyes, rózsaszín fülével kifejezetten hiénára emlékeztetett. Vékony karikalában szűk, piros kockás nadrágot viselt, hozzá elképesztő lila zakót, fekete-kék inggel és selyemsállal. Chilék Csocsónak nevezték, állítólag valamikor menő zsoké volt. Most az enyészet illata lengte körül.

Ostobán évődve törleszkedett a zsarukhoz, odaült Chil mellé, a fülébe suttogott, az pedig rendelt neki egy korsó sört, és azt mondta:

– Ne suttogj, Csocsó, mert így senki se tudja meg, hogy a rendőrségnek dolgozol.

A pincér, aki éppen elénk tette a sört, felröhintett, Csocsó fogatlan szája is mosolyra nyílt.

– Nem vicc – dünnyögte. – Dehogyan vicc. Tudjátok, hogy van ez, fiúk. Kéz kezet mos. Ti rendesek vagytok velem, idehívtok az asztalotokhoz, miért ne mondanám el, ha valami a fülembe jut? Hallom, most egy intézeti srácot kerestek.

– Nocsak! – szólalt meg Spulni. – Én eddig nem tudtam róla.

Csocsó vihogni kezdett.

– Ne verj át, öreg! Hát nem egy szökött surmó gyerek csapdossa agyon a Sváb-hegyen a vénasszonyokat? Van róla képetek?

– Nesze – mondta Chil, és a kezébe nyomott egy fantomképet – Ismerős?

– Nem – felelte Csocsó némi habozás után. – Ezt a fazont sohase láttam.

Chil rákacsintott.

– Kérdezd meg otthon a lányokat...

– Cöcö – cuppogott Csocsó a szájával. – Nincsenek otthon lányok.

– Egy sincs? – kérdezte Chil, és felállt – így görbülj meg?

Csocsó megint vihogni kezdett, bal kezével sörtés fejét dörzsölte.

– Nektek megmondanám.

– Na jó – bólintott Chil. – Tudod a telefonszámomat!

– Szökött csajoknak ad szállást – mondta, amikor kiértünk a Váci utcára. – A srácok az erkölcsről néha beviszik. De az az álláspont, több haszna van, mint kára.

– Hogyhogy? – kérdeztem.

– Egy csomó olyan információhoz fér hozzá, amire nekünk szükségünk van. És igyekvőbb, mint két próbarendőr.

– De hát ez a nyíltság! Nem ciki, ha elterjed róla, hogy besúgó?

Chil megrázta a fejét.

– Még hogy besúgó. Ilyet ne mondj Csocsóra. Sértené. Nem látod, hogy viselkedik? Minden mozdulata azt fejezi ki: nem vamzer ő, hanem haver. Arany haver. Tudod, hány arany haverja van a rendőrségnek? El se hinnéd.

– De – mondtam. – Elhiszem. Erre az alapra épült a szocializmus.

– Az más – mondta Chil. – A politikai rendőrség mindig más úton jár. A mi informátoraink kivétel nélkül rendes emberek, csak kissé félrecsúsztak. Szegény Csocsót is ez viszi a sírba, a nagy bolond szíve, akárcsak engem.

A főkapitányságon Chil titkárnőjénél üzenet várt Dér Ádámtól, hogy

a lakásán hívjam vissza. A harmadik csengetésre Mézmalac vette fel a kagylót.

– Torokgyuszim van – mondta boldogan. – Mapalacs halálra vált, mert 37,7-re fölment a lázam.

Ha jókedve volt, Mapalacsnak hívta az apját.

– Most is lázas vagy? – kérdeztem.

– Nem – mondta. – Teljesen kihültem és unatkozom.

– Apukád?

– Ő nem szokott unatkozni

– Úgy értem, otthon van?

– Nincs.

– Üzenetet hagyott, hogy otthon hívjam fel.

Mézmalac gyöngéden nevetett.

– Én hagytam üzenetet – mondta. – Szeretném tudni, hogy áll az ügy.

– Sehogy – feleltem.

– Hallom, még egy helyre betörtek. Volt valami más is?

– Semmi.

– És te hogy állsz az írással?

– Haladok.

– Hiszen azt mondod, nem történt semmi. Ilyenkor mit írsz?

– Tudod, hogy kezdődik a Szép Ilonka?

– Persze. A vadász ül hosszú, méla lesben, vár felajzott nyílra gyors vadat...

– Na látod, erről van szó.

– Ígérd meg, hogy felhívsz, ha valami történik. Oké?

– Hát persze – mondtam.

Abból még soha semmi jó nem sült ki, ha Mézmalac úgy istenigazából unatkozott.

A HARMADIK HALOTT

Drávutz Lajos sem kettőkor, sem később nem jelentkezett Chil-nél bizalmas közlendőjével.

Négykor a fia telefonált, azt kérdezte a titkárnőtől, hogy édesapja bent van-e még.

A titkárnő átkapcsolta a vonalat Chilhez, aki igazi rendőr módra arról kezdte faggatni a fiút, honnan veszi, hogy apjának idebent kellene lennie.

– Nekem azt mondta, fél kettőre bemegy magukhoz; kettőkor volt vele találkozóm az Annabelben. Azóta várom.

– Maga mikor beszélt vele? – kérdezte Chil.

– Telefonon fél kettő előtt. Éppen magukhoz indult.

– Ide nem érkezett meg. Maga most fel tudna jönni?

– Persze. Az előbb kerestem őt otthon, de senki sem veszi fel a telefont. Most egyből menjek?

– Jöjjön.

– Öt perc, és ott vagyok. Lejön valaki értem?

– Le – mondta Chil, s máris átkiabált Spulninak a szomszéd szobába. – A Drávutz srác lent van a kapunál, igyekezz, hozd fel!

Mire Spulni felkászálódott, elvánszorgott a lifthez, és lejutott a főbejárathoz, Gábor már tényleg ott várt rá.

– Mit akarsz tőle? – kérdeztem Chiltől.

– Nem tudom – felelte. – Talán arról, amit az apja közölni akart, ő is tud valamit.

A fiú arcán kifejezetten szorongás látszott, amikor belépett a szobába. Mormoló hangon köszönt, nyugtalan szeme jobbra-balra járt, pillantása végül Chil arcán állapodott meg.

– Apám?

– Éppen ezt kérdelem én is – mondta Chil, és az íróasztala mellett álló székre mutatott. – Fogalmam sincs, hogy hol van, és nem tudom, miért támadt kedve szórakozni a rendőrséggel.

– Dehogy – mondta a fiú. – Hogy jutna eszébe? Valóban nem járt itt?

– Gondolja, hogy kedvünk van viccelődni? Még délelőtt telefonált. Azt mondta, kettőre itt lesz, mert valami fontos közlendője van. Azóta nem hallottam felőle.

– Én se. És nekem ugyanezt mondta.

– Maga sejti, hogy miről akart beszélni velem?

– Fogalmam sincs.

– Biztos?

A fiú arcán mintha zavar futott volna át.

– Gondolom, ő dönti el, mit akar mondani.

– Ehhez a játékhoz nekem nincs türelmem – emelte fel Chil a hangját. – Ha maga tud valamit, ki vele, de gyorsan!

Az erélyes hang visszazökkentette a fiút, de nem rémisztette meg.

– Muszáj megvárnom őt – mondta. A tekintetében eltökéltség látszott, a szája csöppnyit legörbült, ettől még nyilvánvalóbbá vált fiatalsága. Most megint rettentően hasonlított a nővérehez, vonásai ellágyultak, szeme nedvesen csillogott. Csak szőkeségében különbözött, haja szinte fehéren hullt felsebzett homlokára. Most, hogy a lány nem állt mellette, ő vált lányossá és finommá, sőt testvérét ebben túlszárnyalni látszott, mivel annak önuralmával és határozottságával sohasem rendelkezett.

Olyannyira eltökéltnek és esendőnek tetszett, hogy Chil nem is próbálta szóra bírni. Inkább átküldte a szomszéd szobába azzal, hogy üljön le a telefon mellé, és keresse meg az apját.

Öt perc sem telt el, amikor Gyalogkakukk, aki túlzó buzgalomból szabadnapján a Szent István parkban szimatolt, telefonon jelentette, hogy Drávutz háromnegyed kettő körül kizuhant hatodik emeleti lakásának erkélyéről a hátsó udvarra; egyesek szerint szörnyethalt, mások szerint pedig súlyos sérülésekkel a traumatológiára vitték.

– Itt vagyok a traumatológián – mondta. – A portás a másik telefonon most szól fel a sebészetre. Igen! Koponyaműtétet hajtottak végre rajta. Meghalt. Mi a teendőm?

– Tudd meg, hogy zuhant ki.

– A kerületiek szerint megcsúszott a jeges erkélyen, és valahogy átbukfencezett a korlát fölött. De ez csak feltevés. Semmit se tudnak. A díszbokrok között egy lakó talált rá három óra előtt néhány perccel. Élt

még, de eszméletlen volt.

– Ezek szerint senki se látta a zuhanását?

– Senki. Kétoldalt tűzfal van, szemközt pedig egy irodaépület lépcsőháza.

– Mit keresett a jeges erkélyen?

– Fogalmam sincs.

– Miért nem jelentették nekünk a kerületiek az esetet? Nem találták gyanúsnak?

– Nem. Esküsznek rá, hogy baleset vagy öngyilkosság.

– Odamegyünk. Te meg szólj fel a traumatológia sebészetére, hogy okvetlenül bírói boncolást kérünk. Vizsgálják meg az idegenkezűség esélyeit. Aztán gyere te is a Szent István parkba. Kösz az információt.

– Szív – mondta Gyalogkakukk teljes zavarban.

Chil fejcsóválva meredt maga elé, aztán ököllel megdöngötte Spulni falát

– Drávutz kinyiffant – közölte, amikor a főhadnagy belépett az ajtón. – így aztán soha a rohadt életben nem mondja el nekem azt, amit akart.

– Ciki – dűnnyögte Spulni. – Sőt kissé elképesztő. Hogyan történt?

– A kerületiek szerint öngyilkosság.

– Attól még bármi lehet...

– Itt ül a szomszéd szobában a srác. Ki mondja meg neki? Egy napon belül az anyja és az apja.

Spulni összehunyorított szemmel tűnődött.

– Az öngyilkosság belefér. Annak van logikája, de csak akkor...

– Ha Drávutznak a Dombalja utcai balhéhoz valami köze van...

– És azzal kapcsolatban akart valamit közölni veled.

Chil asztalán megcsendült a telefon. Gyalogkakukk jelentkezett megint.

– Őrültek vesznek bennünket körül – mondta Chil, miután befejezte a beszélgetést. – Egy XIII. kerületi főhadnagy szerint, akivel Kakukk a traumatológián találkozott, Drávutz papírrepülőket hajigált ki az erkélyről. Mélyen kihajolt és úgy érte a baj. Az udvar még most is tele van játékgöbzivel.

– Te mondd meg a srácnak? – kérdeztem.

– Majd Spulni – felelte Chil. – Ha ő adja elő, olyan hülyén hangzik, mintha nem lenne igaz.

De senkinek sem kellett a gyász hírt közölni a fiúval, ő maga tudta meg telefonálgatás közben a mostohaanyjától, aki néhány perccel előbb ért haza munkahelyéről a Szent István parkba.

Gábor óriássá tágult szemmel, falfehéren lépett be Chil ajtaján.

– Meghalt – mondta, és sírni kezdett.

Chil a vállára tette a kezét.

– Tudjuk már – mondta.

– Hogyan történt? – kérdezte a fiú.

– Baleset volt. Bocsásson meg, kérdeznék valamit.

Gábor ránk emelte iszonyodó szemét.

– Tessék. Kérdezzenek!

– Az édesapjának volt egy olyan szokása, hogy papírrepülőket ereget az erkélyükről?

A fiú arcán döbbenet futott át.

– Szombaton este játszottuk ezt.

– El tudja képzelni, hogy ma egyedül megismételte?

– Miért? – kérdezte Gábor. – Miért?

– Hány gépet dobtak ki szombaton?

– Ő hármat és én is hármat. Stopperrel mértük az időt, amíg repültek.

– Sötétben?

– Zseblámpával világítottunk. Igazán szép volt, ahogy a köröző göbzi féhéren fénylett. Úristen! Fogadott velem, hogy megdönti a rekordomat.

Gábor a szája elé kapta a kezét, rémülten, segélykérően bámult Chilre..

– Lehet, hogy azzal próbálkozott?

– Lehet – mondta Chil. – Majd megnézzük, a kerületiek hány gépet találtak odalent. Rosszul van?

– Nem – mondta a fiú. – De ha miattam... halt meg...

– Magának nincs köze hozzá – szólaltam meg. – Ne fogja így fel. De talán a göbzikkel érthető ez a furcsaság.

Chil megsimogatta a fiú karját.

– Ne bánkódj emiatt. Most tudnál felelni rá: miért akart velem beszélni az édesapád?

– Talán a mostohaanyám miatt. Szinte titkolnunk kellett előtte, ha találkozunk. És apám a Dombalja utcába nem jöhetett. Ezért

elhallgatta a mostohaanyám előtt, hogy ott járt szombaton délután. Értem jött, de anyámmal és Terussal is beszélt. Ezt nem merte jegyzőkönyvbe mondani Zsazsa miatt. És engem is megkért rá, hogy ne mondjam.

– Zsazsa a mostohaanyja?

– Igen.

– Tehát ez volt az a bizalmas közlendő?

– Azt hiszem, ez. Én pedig az ő engedélye nélkül nem akartam...

– Megértem – mondta Chil. – Velünk jön a Szent István parkba?

– Ha mehetek.

Drávutzék házának hátsó udvarán tizenhét játék repülőgép hevert. Az erkélyen, amelyet jég borított, lábnyom nem maradt, csak középütt egy kb. öt centiméteres karcolás. A kőfal fölött lévő alumíniumkorlát jobb oldalán pedig egy helyen letörtek a jégcsapok.

A jelentés szerint: amikor a kerületi zsaruk kiderítették, hogy a lent heverő holttest Drávutz Lajosé, és megállapították, hogy honnan esett ki, azonnal felmentek a lakásba; annak ajtaját kilincsre csukva találták, odabent mások jelenlétére vagy dulakodásra utaló nyom nem volt.

Mégis alig-alig látszott elképzelhetőnek, hogy a férfi repülőhajigálás közben átbucskázott a mellvéden, ehhez irreálisan nagy sebességgel kellett volna a korlátnak ütköznie. A másik lehetőség, hogy kihajolt, és úgy billent át, megint csak abszurdnak tűnt, bár egy jel halványan utalt rá: a tizennyolcadik papírrepülő fennakadt a balkon külső peremén. Drávutz talán annyira belefeledkezett infantilis játékába, hogy életét kockára téve utánanyúlt?

Chil bal kezével az alumíniumkorlátba kapaszkodva, jobbával némi kínlódás után elérte a repülőt.

– Csak akkor esnék ki – mondta –, ha valaki most hátulról szépen átlendítené a fejem fölött a lábamat.

– Persze – vihogott Spulni. – Megpróbáljuk?

A boncolóorvos – Widder prof – szakvéleménye szerint a holttesten nem volt úgynevezett megragadási vagy taszítási nyom, csak nagyon gyengéd erőszak képzelhető el, s ezt a lehetőséget ugyanúgy írta le, ahogy Chil: egy mélyen kihajló embert a bokájánál fogva lehet csak ennyire könnyedén átbillentem.

Ha szombaton nem esik meg a Dombalja utcai kettős gyilkosság, aligha fordult volna meg most a zsaruk fejében, hogy bűncselekmény

történt. Megállapodtak volna magukkal egy sima öngyilkosságban vagy balesetben, s az egész ügyet hagyták volna szép csendben elaludni. Régi vicc, hogy gyilkosságot akkor lehet igazán jól megúszni, ha be sem indul a nyomozás. Most azonban a zsaruk orra előtt ott volt az összefüggés, amely az abszurd véletlenszerűségben nyilvánult meg: a volt férj egy napon belül követi feleségét a halálba, abba a halálba, amelyben lehetetlen észre nem venni az erőszakot.

Chilék a vallomásokot és a szakértői véleményeket megismerve, elsősorban az öngyilkosság verziójának szenteltek figyelmet. Furcsa módon ebben az esetben is előtolakodott az összefüggés, amely visszautalt Drávutzné halálára. Valószínűnek látszott, hogy Drávutz azért ugrott ki az erkélyről, mert volt féleségét megölte. Itt azonnal felvetődött a kérdés: miért történt így, a két esemény hogyan függ össze egymással? A férjnek vagy köze volt a gyilkossághoz, vagy tudott valamit az esettel kapcsolatban, ami végzetesen nyomasztotta. Egyre nyilvánvalóbbnak látszott, hogy ezért és erről akart beszélni Chillel.

A mostani feleség, Nemes Zsazsa, aki nyolc évvel volt fiatalabb Drávutznál, a történetekről teljesen megdöbbenve, az idegroham határán válaszolt a rendőrök kérdéseire.

Őt háromnegyed négykor értesítették az esetről, addig „üzleti ügyeit” intézte, és egy tárgyalást megszakítva rohant haza.

– Nem lett öngyilkos – hajtogatta –, Lali nem tehetett ilyet... A gyilkosság ennyire nem boríthatta ki, volt feleségének halála érzelmileg igazán nem érintette. Azt akarta, hogy a fia költözzön hozzánk; ezen vitatkoztunk, de végül én belementem. Csak azt mondtam, tegyük függővé a gyerektől, hiszen már tizennyolc éves. Nem bánkódott, higgyék el már, szinte örült, hogy most az övé lesz a gyerek egészen, csakis az érdekelte eddig is, mindent megadott neki, rengeteg időt töltött vele, leste a kívánságait, dehogyis volt depressziós ma reggel, találkozni akart Gáborral... Erről tudok. De arról nem szólt nekem, hogy szándékában van visszamenni a rendőrségre. Fogalmam sincs, mit akarhatott maguknak mondani. Most mindennek vége, pedig oly szépen éltünk... Engem senki sem hibáztathat, tegnap is itt voltak nála a gyerekei, én mindig megengedtem, hogy találkozzon velük, pedig nem szeretem őket... egyiket sem, talán azért, mert nekünk kettőnknek nincs gyerekünk...

Siránkozva, gátlástalanul ömlött belőle a szó, majd amikor Chil

megkérdezte tőle, miért gyűlölte férje volt feleségét, és miért kerülte a gyermekeit, sírni és jajveszékelní kezdett, teljesen elvesztette az idegei feletti uralmat, pedig a rendőrorvos előzőleg adott neki egy Seduxen injekciót.

Fél hatkor érkezett a Szent István parki lakásba Adrienn, aki néhány perccel előbb értesült apja haláláról, s kétkedő iszonyodásával azt adta tudtunkra, hogy a tragikus véletlenek halmozódásában ő se hisz.

Jajongó mostohaanyjára lenéző pillantást vetett, leült öccse mellé az utcai szobában, átkarolta a vállát, az arcuk összeért, és egymásba folytak könnyeik. Annyira szépek és annyira egyformák voltak, hogy inkább az volt a megható, nem a bánatuk.

– Gábor – érintette meg Chil a fiú kezét –, egy pillanatra elszakítom a nővérétől. Arra kérem, gondolja végig mindazt, ami történt, nagyon komolyan és felelősséggel kell felelnie egy kérdésemre.

– Mi az a kérdés? – kapta fel a fejét Adrienn, és könnyein át Chil arcába nézett. – Mit akar ettől a gyerektől?

A fiú megsimogatta az arcát, rámosolygott, és azt mondta:

– Ne félj. – Aztán Chilhez fordult. – Bármiről lesz szó, ne a mostohaanyám előtt beszéljünk.

Chil bólintott, aztán visszafordult Adriennhez.

– Látom, neheztel rám. Kegyetlennek tart.

– Hagyjon engem – mondta Adrienn. – Ott lehetek, míg az öcsémmel beszél?

– Nem – mondta Chil.

– Menjünk át a kishobába – mondta a fiú –, ott szoktunk gombfocizni.

– Gyere – intett nekem Chil –, ez fontos lehet.

– A kishobában, amelynek közepén egy posztóval borított, hosszúkás asztal állt, a fiút az ablakkal szemben egy tonettszékre ültette, ő pedig a háta mögött föl-le járt.

– Tudnia kell a következőt – mondta. – Nekem meggyőződésem, hogy ez a két haláleset egymással összefügg. Egy csomó körülmény arra utal, hogy az édesapja tudott valamit a gyilkosságról, amit közölni akart velem.

– Semmit sem tudott – mondta a fiú. – Nekem elárulta volna.

– Ha így van, miért lett öngyilkos?

– Nem lett az. Honnan veszi, hogy az lett?
– Figyelj rám! Igazából már semmi értelme, hogy védj az édesapádat.

– Miért kéne védenem?

– Ha ő ölte meg az anyádat... akkor...

A fiú alatt megreccsent a szék.

– Hogy képzeli?!

– Akkor... ti ketten nem töltöttétek együtt az estét. Te csak falaztál neki.

Gábor megfordult, teljesen elképedve Chilre nézett, és némán jobbra-balra ingatta a fejét.

– Felelj – mondta Chil. – Valóban veled voltál?

– Vele.

– Fél nyolckor látták itt a ház előtt, amint kocsiba ült.

– Senki sem láthatta.

– A házfelügyelő azt is látta, hogy elhajt a Margit híd felé – mondta Chil.

– Hazudik! – mondta a fiú.

– Most már halott. Nem ártasz vele! Felhívassam a házfelügyelőt?

– Maga apámat nem kérdezte erről?

– De. Azt mondta, vett neked egy rádiómagnót. Azért ment a kocsijához.

– A mostohaanyám ott volt, amikor kérdezték?

– Spulni! – kiáltotta Chil, aztán amikor Spulni belépett, halkán kérdezte: – Amikor Drávutzot arról kérdezted, elment-e hazulról szombaton este, a felesége jelen volt?

– Igen – mondta Spulni –, mellette állt.

– Kösz – dühöngte Chil.

– Ezért nem mondta meg apám az igazat. A mostohám miatt titkolta el.

– Tehát? – kérdezte Chil.

– Én vele együtt feljöttem ide otthonról fél hatra, két órát együtt [voltunk, aztán ő elment egy ismerőséhez, akit titkolt a mostohaanyám előtt. Én voltam tízig az alibije.

– Ki ez az ismerős?

– Egy lány.

– Mi a neve?

- Csak a keresztnévét tudom: Mariann.
- Hogy néz ki?
- Csak egyszer láttam.
- Mire emlékszel?
- Nagyon fiatal. Barna hajú, kék szemű. Elég magas.
- Mi a foglalkozása?
- Azt hiszem, ápolónő.
- Hol lakik?
- Nem tudom, valószínűleg a XII. kerületben.
- Te meddig maradtál itt a lakásban?
- Én mentem el előbb, negyed nyolc körül.
- Addig játszottatok?
- Igen. Abban állapotunk meg, hogy ha Zsazsa véletlenül tíz előtt hazaér, azt állítjuk majd, hogy moziban voltunk. De csak negyed tizenegyre ért haza. Apám már otthon volt.
- Te innen hová indultál?
- Hétre volt jegyem a Duna moziba. A híradót kihagytam. A nagyfilmről is elkéstem egy kicsit, morogtak rám, mert középre szolt a jegyem, és az egész sornak fel kellett állnia.
- Hánykor lett vége a filmnek?
- Kilenckor.
- Ide már nem jöttél vissza?
- Nem.
- Hogy képzeltétek? Egy gyilkossági ügybe belefér ennyi hazugság?....
- Apám mindezt tisztázni akarta... Engem is felvitt volna magukhoz. Ezért mondta, hogy várjam az Annabelben.
- Ez most már a teljes igazság?
- Igen – mondta a fiú, és lesütötte a szemét.

A NÉGY SZEMÖLCS

Este nyolc előtt felhívtam Mézmalacot. Örömmel újságolta, hogy kapott egy Algopyrin injekciót, amitől elájult.

– Láttad volna Mapalacsot – mondta. – Falfehér lett, és remegett keze-lába.

– Most már jól vagy?

– Egy pillanatig se voltam rosszul. Az ijedségtől kollabáltam. De meg se kottyant. Neked elárulom: a gondolatot nem bírtam elviselni, attól ajultam el, hogy belém szúrják a tűt.

– Most kaptál életedben először injekciót?

– Most – mondta büszkén. – A nyamvadt oltásokat leszámítva.

– Lázad van még?

– Már hogy volna?

– Apukád?...

– Mi az, hogy apukám?

– Otthon van?

– Nincs. De ötpercenként telefonál, és ő is azt kérdezetgi, nincs-e lázam. Ilyenkor teljesen kivetkőzik magából.

– Hát jó. Majd később felhívom.

– Nem – tiltakozott Mézmalac. – Elmondod nekem, amit tudsz, és én közlöm vele. Használj csak nyugodtan magnetofonnak.

– Drávutz Lajos kiesett a hatodik emeletről.

– Hm – dünnyögte a magnetofon –, fura.

– Tudod, kiről van szó?

– Hülyének nézel? Az elvált és újránősült férj.

– Kiderült, hogy nem a fiával, hanem a szeretőjével töltötte a szombat estét...

– Már úgy érted, hogy az új felesége mellett tartott egy új szeretőt is?

– Úgy, bár nem tudom, hogy szabad-e téged ilyesmivel...

– Nem rendít meg – jelentette ki Mézmalac. – A szerető mit mond?

- Miről?
- Drávutz tényleg vele volt szombat este?
- Fogalmam sincs. Egyelőre csak a keresztnévét tudjuk: Mariann.
- Aha! Mikor ölték meg Drávutzot?
- Ki mondta, hogy megölték?
- Evidens – dünnyögte Mézmalac. – 36,4...
- Micsoda?!
- A lázamat mértem. A volt felesége halála után egy nappal senki sem esik ki a hatodikról véletlenül.
- Az az elképzelés, hogy öngyilkos lett.
- Persze – mondta gúnyosan Mézmalac. Aztán felüvöltött. – Ne! Ne!
- Mi van? – kérdeztem rémülten.
- Az orromba akarnak csöppentem. Mapalacs rám uszította anyucit a Novorinnal.
- Akkor nem is zavarlak.
- De – kiáltotta –, zavarj csak! Hé! Épp most mutatja a tévé a betörönket Tök édi! Micsoda feje van!... Ha elkapják, ki fog derülni.
- Mi?
- Hát ez az egész – dünnyögte Mézmalac. – Megmondom Mapalacsnak, hogy kerested. Holnap hívd megint, jó?
- Jó – feleltem.
- És mondd meg Chilnek, hogy szerintem sok ennyi haláleset egy családban.

Chil a Sátánfő utcai gyilkosság felderítése óta Mézmalacnak váteszi képességet tulajdonított. Bizonyos értelemben valamennyien ott láttuk fényleni a kislány feje körül Dér Ádám nimbuszát! De most úgy tetszett, Ádám nem érdeklődik túlzottan a nyomozás iránt, egyetlenegyszer sem hívta fel telefonon a gyilokcsoportot, csak az Orvostani Intézetbe ugrott be rövid időre, és ott Widder proffal – merőben elméleti módon – megtárgyalták Drávutzné órák hosszát tartó kínhalálát.

A prof ugyanis nem tudta teljes pontossággal eldönteni, mikor kezdődött a szerencsétlen asszony haláltusája, mikor érte az első sérülés. A halál időpontját este fél tíz és tíz közé tette, de egyszerűen képtelen volt órához és perchez kötni a gyilkos agressziót.

Terus halála, amely időben ezzel nyilván egybeesett, este nyolc és

fél kilenc között állt be, erre Widder prof a test hűtését alapul véve letette volna a nagyesküt.

Dér Ádám e tényekkel és problémákkal nem sokat törődött. Azt firtatta, létezik-e ekkora ügyetlenség vagy brutalitás, amely az ölés kínját és procedúráját a paroxizmusig fokozza.

– Úgy néz ki – mondogatta –, mintha egy macska játszadozott volna az egérrel. De a macskának legalább célja van: áldozatának vércukorszintjét akarja fokozni, hogy a hús édes legyen, viszont ez a gyilkos miféle édességre számított és mire várt? Habozott talán, tettének iszonyatát mérlegelve? Ugyanakkor kegyetlenségének nem volt határa: ütött, szúrt, fojtogatott, a legkülönbözőbb, már-már perverz módokon, mintha gyűlölné áldozatát, s egyúttal félne tőle.

– Mire volt ez jó? – kérdezte Ádám újra meg újra Widder professzortól, akit nem a gyilkos lelke, hanem a holttest állaga érdekelt elsősorban, s nem pszichológiai, hanem fiziológiai pontosságra törekedett. Ezért szedte szét aprólékosan a halott valahány véredényét.

Eközben a tévé mindhárom híradójában és a képújságban is bemutatta a gyilkos betörő fantomképét. Hétfő este tizenegyig a BRFK 07-es hívószámára 137 bejelentés érkezett, ebből négyen felismerni vélték a gyanúsítottat.

Négy név került itt szóba.

Fehér Lajos (Csipasz), a Fehérvári úti munkásszállás büntetett előéletű, 21 éves lakója, alkalmi munkás.

Dögei Elek 20 éves figuráns, XII. kerület, Rózsa köz 3.

Nagy Béla (Güzü) 25 éves, büntetett előéletű piaci munkás. Tartózkodási helye ismeretlen. Anyja neve Túrós Rozália.

Topolán Mátyás (Szemölcs) 24 éves, többszörösen büntetett festő és mázó, állandó lakása: Gódfa, Fő út 6.

Tizenegy után két perccel telefonon jelentkezett Csocsó, és közölte Chillel, hogy egy „intézeti kiscsaj” felismerte a gyilkos fiút. Ezek szerint ő maga is szökésben lévő intézeti (aszódi) srác, a neve Gógán József (Lápisz), a csövesek úgy tudják, hogy sok pénzhez jutott, és vidéken dekkol egy ideig.

A Lápisz gúnynév nyilván a fekete szemölcsökre utalt, de Topolánt a haverjai egyenesen Szemölcsnek becézték, s ez már-már rég túl van holmi utalásokon.

Ilyenkor a rendőrség mind az öt gyanúba került személyt ellenőrzi,

és ezekben az ellenőrzésekben a demokratikus és pluralista törekvések ellenére nincs sok tapintat.

Dögei Eleket az akcióalosztály emberei tizenegyre már be is hozták az életvédelmi csoporthoz, két perc múlva el is engedték, három gyönyörű fekete szemölcsse ellenére aligha követhette el a Dombalja utcai gyilkosságokat, ugyanis szombaton volt az esküvője, az estét negyvenhét vendég körében töltötte, utána pedig állítólag hajnalig egyéb kötelességeinek tett eleget.. – Ilyen pofával nősülni – mondta Chil, miután sűrű bocsánatkérések között kocsival hazavitette. – Én a helyében egész nap egy sötét szobában ülnek, hátat fordítva a tükörnek. Hé! – szólt ki aztán az akciós fiúknak, akik a szomszéd szobában vártak a dicséretre. – Nem muszáj ám minden bibircsókos honpolgárt idecipelni. Előbb kérdezünk, aztán lövünk. Világos? Úgyis elég szar híre van a rendőröknek.

Csipaszt negyed tizenkettőkor találta meg Spulni a legkézenfekvőbb helyen, a munkásszállás hatodik emeletén, egy négyágyas szobában tökrészezen. Szobatársai megesküdték rá, hogy szombaton még ennél is részegebb volt, nemhogy járni, de ülni sem tudott; így aztán Spulni szemügyre véve a Csipasz arcát díszítő hat fekete szemölcsöt, az előállításától és a kihallgatástól eltekintett.

Güzü után Gyalogkakukk ment. A Bosnyák téri piacon szimatot fogott, és éjfél előtt néhány perccel meg is találta a négyszemölcsös ifjút a Zöldért-raktár előtt, éppen krumplit lapátolt egy teherautóra szívlapáttal, pillanatokon belül alibit igazolt: a raktáros és két hórúkklegény bizonygatta, hogy szombat este ugyanígy ugyanígy lapátolták a krumplit öttől tízig. Nagy Béla neve a kifizetési listán is szerepelt 573 forinttal. Gyalogkakukk tisztázta azt is, hogy Güzü priuszában betörés, lopás és erőszakos bűncselekmény nem szerepel, zöldséggel való üzérkedésért ítélték el felfüggesztett börtönbüntetésre, egyébként öt kiskorú gyermeke van, azért dolgozik úgy, mint egy Güzü.

Szemölcsöt a Szabolcs megyei zsaruk a géptávíró-körözés alapján gósfai lakásán találták meg begipszelt lábbal; Topolán, akit a körzeti megbízott a környék legnagyobb csirkefogójaként és hazugjaként tartott számon, azt állította, hogy a szomszédék tehene a múlt hét szerdáján rúgta térden, azóta nyomja az ágyat. A KMB javaslatára kifászlították a gipszből, „térde gyermekfejnyire duzzadt és elszíneződött”. Miután a gipszet szakszerűen visszahelyezték Szemölcs

lábára, elnézést kértek tőle, majd azzal búcsúztak, hogy mindez a sok régi disznósága miatt történt, változtasson az életvitelén, és operáltassa le a szemölcsseit.

Ezután már csak Csocsó gyanúsítottja, Lápisz maradt, aki annál inkább gyanúsnak látszott, mert nyoma veszett.

Spulni Gyalogkakukkal kiment Csocsó lakására, és némi huzavona után a dívány ágyneműtartójában megtalálta azt a kiscsajt, aki szoba hozta Gógán szemölcsseit.

A tizennégy éves Szellő Tünde (Puszi) meztelenül és elfogulatlanul tárgyalt Spulnival. Hetykén közölte, hogy a Puszi becenév nem csókos hajlamára, hanem a szipura utal, aztán ridegen jelentette ki, hogy nem hajlandó senkit beköpní, szoba sem áll az ilyen szemmeresztgetős és nyálafolyatós zsarukkal. Ezt bizonyítandó fejére rakta walkmanje fülhallgatóját, s ritmikusan bólogatva, ajkát csücsörítve révületbe esett.

Spulni, ahogy később elmondta nekünk, nem mert hozzányúlni, mert a bimbózó mellek teljesen megzavarták. Gyalogkakukk azonban nyomozói ambícióit és rátermettségét bizonyítva, kikapta a magnót Tünde térde közül, s a gyári szám alapján azonosította a Sipőcz Teréztől ellopott készülékkal.

Ezek után Puszi hadállásai tarthatatlanná váltak, Csocsó atyailag figyelmeztette, hogy gyilkossal nem jó egy követ fújni, sem egy gyékényen árulni, sem egy húron pendülni, sem egy tából cseresznyézni, vegye csak föl a bugyiját, engedelmeskedjen a rendőr bácsiknak, akik nyilván nem akarnak semmi rosszat, sőt elnézőek lesznek iránta, ha segítségükre lesz.

Amikor Spulni megígérte, hogy nem viszik vissza az intézetbe, Puszi hajlandónak mutatkozott felvenni a melltartóját, de csak akkor – mondta –, ha, az a bajuszos, kajakos zsernyák adja rám", s az iruló-piruló Gyalogkakukkra nézett. Kakukk pedig, aki mindenáron a gyilokcsoporthoz akart kerülni, vállalkozott rá, hogy feladja a lányra az intim ruhadarabot, miközben újabb három kíváncsi és kárörvendő intézeti lány bukkant elő a lakás különböző szögleteiből. Szerencsére hamar kiderült: Puszinak melltartóra egyáltalán nincs szüksége, így Gyalogkakukk megúszta a dolgot.

Csocsó szerénykedő mosollyal tárta szét a karját Spulni köszönő szavaira azt felelte: állampolgári kötelességem a rendőrségnek

segíteni.

A másik három lány a kocsig kíséerte Tündét; kiderült, hogy ők is ismerik Lápísz, „de az a mafla melák csakis Puszt akarta megdugni, azért adta neki a magnót meg a fényképezőgépet bár Puszinak csak nagy a szája, és senkivel se dug”.

„Ekkor – írta a jelentésében Spulni – mi visszamentünk a lakásba a fényképezőgépért, amelyet Csocsó, a hazát szolgálom felkiáltással, azonnal elő is adott, azt állítva, hogy szállásdíj fejében kapta Tündétől. A Super Minolta fényképezőgépet a gyári szám alapján a Dombalja utcából eltűnt géppel sikerült azonosítani.”

– Na, picim – ültette le Chil Tündét a fotelba –, iszol egy kólát?

A kislány, akinek arca bájosan gyermeki volt, melle pedig hegyes, farmerszoknyáját gondosan felcsúsztatta a combján, s száját biggyesztve méregette Chilt Az őrnagy megrázta a fejét.

– Velem ne kísérletezz – mondta. – Rám nem hatnak a női praktikák. Legyünk tárgyszerűek. Én állom a szavam: nem küldünk vissza az intézetbe, továbbra is Csocsónál lakhatsz, amíg el nem kapnak megint a zsaruk. Cserébe te mindent elmondasz Lápíszról, amit tudsz. Összeszeded azt a kis eszedet, és szépen elkezded most rögtön, habozás nélkül.

Tünde olyan mosollyal nézte Chilt, mint aki jól tudja, hogy minden férfi egy srófra jár, legyen bár a legnagyobb szája.

– Nem köpök – közölte.

– Na jó – mondta Chil. Leült vele szemben, és közelről az arcába nézett. – Csocsóval lefeküdtél?

– Mit képzels?! – felelte a lány.

– Spulni! – kiáltotta Chil. – Gyere! Ez a picit megy vissza az intézetbe most rögtön.

– Van valami pia? – kérdezte a lány.

– Kínáltalak – mondta Chil.

– A kólát rühellem.

– Narancslé is van.

– Vodka?

– El tudod képzelni, hogy vodkát kapsz itt? Aztán megy világgá a sztori, hogy leitattak és megerőszkoltak a rendőrségen.

– Egy frászt! – mondta a lány. – Adjon narancslevet Chil eléje tett egy egész dobozzal.

– Nem kell köpnöd. Beszélgetünk. Senki se tudja meg.... Tünde elmosolyodott, és töltött a narancsléből.

– Legalább hárman tudják, hogy ide hoztak. Annak a bajszos fiúnak, aki behozott, mindent elmondok, de a másikat, a rusnya kövéret, küldje ki.

Spulni kiment, bejött Gyalogkakukk, aki ezen a napon legalább háromszor mennybe ment. És Tünde elmondta, hogy...

– ...Lápisz két helyre is betört a Szabadság-hegyen... Mindkét tippet úgy kapta valakitől... Az első tipp jó volt, de a második szar: egy kutya volt ott meg egy verekedős vénasszony. Lápisz alig bírt megpucolni. Vérzett a keze meg a lába. Ettől a tippadóra pizokul berágott... A gyilkosságokról nekem nem beszélt. Amikor látta a képét a tévében, és megtudta, hogy gyilkosságért körözik, halálra rémült

– Ezek szerint te ma este beszéltél vele? – kérdezte Gyalogkakukk.

– Igen – felelte a lány tizenegykor az utcán találkoztunk. Valakit felhívott telefonon, utána azt mondta, rövidesen sok pénzt kap, és akkor mi ketten lelépünk. Most elutazik, de hamarosan hírt hallok róla.

– Hova utazott? – kérdezte Gyalogkakukk.

– Nem tudom – mondta a lány –, isten bizony fogalmam sincs.

Olyan ártatlan arccal hazudott, hogy mindenki bedőlt neki.

– Rendben van – szólt közbe Chil. – Hiszünk neked. De azt is tudjuk, nem vagy buta lány. Nyilván van valami elképzelésed.

Tünde Gyalogkakukk bajszára függesztett szemmel hallgatott.

– Kérlek – szólalt meg Kakukk legbehízeltgőbb hangján. – A kedvemért...

– Ki mondta, hogy a kedvedért bármit is megteszek? – kérdezte a lány. – Nem akarom, hogy Lápiszt elkapjátok. A legfrankóbb srác, akit valaha ismertem.

– Úgyis elkapjuk – mondta Chil. – Fixre veheted, hogy rajtad lesz a szemünk, amikor visszajön érted.

– Ne fenyegezd – nézett rá Gyalogkakukk. – Anélkül is elmondja nekünk. Jó kislány ő.

– Jó kislány ám a hülye nagymuterod! – sziszegte Tünde. – Ha valamire még kíváncsi vagy, kérdezd meg tőle.

– Akárhová ment, emberek közé került – szólalt meg Chil. – Valaki úgyis feldobja...

- Nem kerül emberek közé.
 - Hát? – kérdezte naivan Gyalogkakukk.
 - Annyit megmondok: egy lakatlan vikendházban dekkol.
 - Befagy a segge – mondta Chil.
 - Tud egy fűthető vikendházat.
 - Aha! – kiáltott Chil. – Spulni, irány Aszód, előveszed Gógán haverjait, és kiszeded belőlük, milyen üdülőhelyen fordult meg Lápisz a közelmúltban. De előbb ezt a kiscsajt visszaviszed az intézetbe.
 - A Balcsi – mondta Tünde. – Pontosan ugyan nem tudom...
 - Késő – mondta Chil. – Eleget bohóckodtál. Irány a Kállai Éva!...
 - Szarok rá – mondta a kislány. – Úgyis meglépek.
 - Hát akkor – mosolygott Chil – kvittek leszünk.
 - Tényleg visszavigyem? – kérdezte Spulni.
 - Tényleg. Hogy ne legyen zúr. Gyalogkakukk is menjen veled.
- Amikor Tünde elhagyta a szobát, Chil széttárta a karját felém.
- Tökmindegy – mondta. – De nem tehetem meg, hogy most elengedem. Csocsó lakásán pedig rajta lesz a szemünk, ha netán Lápisz oda visszatér. Úgy látszik, ez a kiscsaj a gyenge pontja...
 - A csajnak pedig Gyalogkakukk.
- Chil megrázta a fejét.
- Csak a bajusz. Vagy az se. Az ilyen csajoknak nincs gyenge pontjuk.
 - Vegyem úgy, ha Lápisz előkerül, ezt az ügyet be is fejeztük?
- Chil a mennyezetre emelte a szemét.
- Az Úristen sokféle trükkre képes... De a legközelebbit nem itt várjuk ki. Megyünk haza.

A NEGYEDIK HALOTT

Kedd délelőtt Chil behívatta a rendőrségre Drávutz Gábort és Adriennét. Mindketten felismerték a walkmant és a fényképezőgépet, később a daktiloszkópus mindkét tárgyon megtalálta azt az ujjnyomot, amelynek véres változatát a Dombalja utcai házban szombat éjszaka rögzítette.

Lápisz, úgy látszik, gumikesztyűről sohasem hallott még, ártatlan gyermekként lépett a bűn ösvényére, naiv lendülettel gyilkolt, most már talán alkalma sem lesz rá, hogy a gyakorlatban elsajátítson bármily sikkesebb technikát. Ahogy elkezdte, rögvest kiderült róla, hogy betörésre és emberölésre egyaránt alkalmatlan személy.

Aszódon, ahová Chil Spulnit és Gyalogkakukkot Lápisz jellemrajzáért és egyéb információkért küldte, ugyanez a felismerés még nyomatékosabbá vált; Gógán az intézeti hierarchiában huszadrangú szerepet töltött be, társai szerint nem volt sem eszes, sem erős, sem kegyetlen, bűnözői tapasztalatokkal nem rendelkezett, gyáva volt és meghunyászkodó, a vállalkozó kedv úgyszólván hiányzott belőle.

Szökésre egyedül sohasem gondolt, most két hete három sráccal ment együtt, akik néhány nap múlva le is rázták, mert Lápisz „minden rendőrnek szemet szúr”, és „elriasztotta a csajokat. Egyetlen csaj áll csak vele szóba, Puszi, de az hülye, mert senkivel se dug.” Ez a három szökött srác: Dugó, Borotva és Totem összesen hat napot töltött odakint, a csövezéshez december elejétől túl hideg volt már az idő.

– Lápisz mindenáron pénzt akart szerezni – mondta Spulninak Dugó. – Állítólag valami klassz csajjal jött össze, aki tippeket adott neki. Hívott minket is, de ki tart egy ilyen marhával? Kész lebukás.

Nem is csodáltam, hogy tegnap a tévéből rám bámult a bamba szemével, de attól majdnem hanyatt estünk, hogy két spinét kicsinált Igaz, Totem?

„Borotva, Tóth József – írta jelentésében Spulni – erre felröhögött,

és azt mondta: én egyszer viccből felajánlottam neki, hogy leoperálom a késemmel a szemölcsseit... Hát szabályosan elájult Most meg csinál egy ekkora balhét két halottal...”

„Hülye, mint a segg – idézte Spulni Totemet – Le akarta vinni Puszit, azt a kis hülye muffot Füredre egy maszek panzióba, arra kellett neki a pénz. Ott töltjük majd a karácsonyt, mondogatta könnyes szemmel. Na, mondtam is, húzzuk el a csíkot ettől a marhától, csak bajt hoz ránk... Hát nem direkt ráhajt a kötélre...”

A Drávutz testvérek szomorú közönnyel vették tudomásul, hogy a betörő-gyilkos kézre kerítése most már csak technika és rutin kérdése. Miután Adrienn aláírta a magnó és a fényképezőgép felismeréséről készült jegyzőkönyvet, kétkedve nézett Chilre, kiismerhetetlenül elutasító szemével.

– Remélhetem, hogy ezek után békében hagynak bennünket?

– Ha meglesz a félmillió betétkönyv és az arany, azt azért visszaküldhetjük? – kérdezte Chil.

A lány nyelt egyet, és enyhén elpirult

– A felesleges zaklatásra gondoltam csupán...

– Nem szoktunk feleslegesen zaklatni senkit – mondta Chil, és hangjában sértődöttség bujkált – De egy gyilkos nyomozásában a tapintat...

– Úgy érthetem – vágott közbe gúnyosan a lány –, hogy a jövőben nem foglalkoznak tovább behatóan a személyünkkel?

– Úgy – felelte Chil. – Bár nekem kifejezett örömet szerezne – próbálkozott egy nehézkes bókkal. – Nagyon sajnálom, hogy nem volt felhőtlen a kapcsolatunk. Te is neheztelsz ránk? – nézett a fiúra.

– Örülök, hogy ennek az egésznek vége – mondta Gábor. – De megértem a rendőrség szempontjait...

Chil a liftig kísérte őket

– Még egyszer elnézést – búcsúzott. – És nincs további turkálás a magánéletükben.

– Az apám halála ügyében folyik még nyomozás? – nézett a liftből kihajolva a lány.

– Hát – dünnyögte Chil –, hazudnék, ha azt állítanám, hogy minden lehetőséget számba vettünk.

A lány visszalépett a liftből.

– Én tudom a szeretője nevét.

– Halljam! – mondta Chil. – Ez derék dolog.

– Szolnok Mariannák hívják, huszonegy éves, és asszisztensnő a Vető utcai klinikán.

– Köszönöm – bólintott Chil. – Előkerítjük, ahogy szükség lesz rá.

Úgy mosolygott a lányra, mint róka a sajtra, de ez a mosoly, ahogy később kiderült, nem volt több, mint merő képmutatás.

A rendőrségnek, úgy látszik, a szó valódi értelmében nincs becsülete. Bár Chil határozottan megígérte, hogy abbahagyja a turkálást a Drávutz testvérek magánéletében, utánaézett, hogy a lány valóban színházban volt-e szombaton, és a fiúra emlékszik-e valaki a Duna moziban.

Hárman tanúsították, hogy Adrienn végignézte a Padlást, Gáborra pedig, aki középre szóló jegyével a nagyfilmről tíz percet késett, emlékezett a jegyszedőnő: „A zseblámpám fényénél láttam az arcát, ritkaság, hogy egy fiú ennyire szép legyen... Valahol középben ült, és az egész sornak fel kellett állni miatta.” Pontos személyleírást adott Gáborról: „Először azt hittem, lány, a nagy kék szemével és a homlokába hulló hajával...”

Ekkor úgy tűnt, hogy a gyilokcsoportnak a Dombalja utcai ügyben nincs további tennivalója. Chilék országos körözést adtak ki Lápisz ellen, ezúttal már fényképpel és pontos személyi adatokkal. Felvették a kapcsolatot a Veszprém megyei rendőrséggel; Balatonfüreden és környékén járőrök figyelték a télen lakatlanul álló nyaralókat és üres házakat.

Lápisz kézre kerítésén sok ezer rendőr fáradozott, fényképét közölték a lapok, és arcát több ízben mutatta a televízió; úgy tűnt, Chiléknek nincs más dolguk, mint a várakozás.

Ám hamar kiderült, hogy épp ez az, amire Chil képtelen.

– Sok zsarú ráfázott már arra, hogy tutira megy – mondta, miközben felhívta telefonon a Vető utcai klinikát. – Tudná nekem kapcsolni Szolnok Mariannt? – szólt a telefonba, aztán rám kacsintott. – Már hogyan tudná...

Pár pillanattal később udvariasan bemutatkozott, és azt kérdezte:

– Egy félórára beszaladna hozzám? Igen? Dél körül... Majd idebent pontosan elmondom... Nyilván jelent magának valamit ez a név, hogy Drávutz Lajos. Jöjjön be, jó? Itt mindent megbeszélünk. Igen, bármikor jöhet. Az eligazítóból szóljon fel telefonon. Várjuk... Aggódik,

mert Drávutzról két napja nem hallott semmi hírt. Tegnap találkozójuk lett volna a Thermal Hotelben. Nem tudja, hogy meghalt. Fogalma sincs. Azt hiszi, Drávutzné meggyilkolása miatt keressük. Spulni! – kiáltotta – Menj le az eligazítóba.

– Oké – mondta Spulni. – Rossz ugyan az összes lift, de amíg nem zongoráról van szó, bármit és bárkit felhozok...

Mire összevakarta magát és levánszorgott a lépcsőn, a lány már az eligazítóban várt rá, vállára vetett kékróka bundájában. A bunda alatt világoszöld, térdig érő köpenyt viselt, az alatt, úgy látszott, egy csöpp bugyin kívül semmit. A bugyi átderengett a köpeny anyagán, jelezve, hogy Mariannak nincs szándékában eltitkolni igazi értékeit

Főorvosi szemnek való alakja volt, nyúlánk és telt sokat ígérő hajlatokkal. Ahogy bundáját levetette, meleg, édes illattal telt meg a szoba.

Nem volt kifestve. Nagy, kerek, mélybarna szeme kissé sápadt ovális arcból tekintett rá, a szemfesték hiánya ártatlanságot és egyszerűséget szuggerált. A bőre sima volt, a szája lágy vonalú, hamvas rózsaszín. Tökéletes melle szabadon ágaskodott vékony köpenye alatt, kezét néha jellegzetes mozdulattal karcsú nyakához emelte. Kézfejének finom bőrén halványkék erek ütöttek át.

Megjelenésében nem volt semmi olcsóság, semmi mesterkéltég, öntudat és Ópium parfümszag lengte körül.

Első pillantásra egyértelműnek látszott, hogy nem hajlamos olcsó és futó kalandra, nem kíván senkinek a „nője” lenni, többre kell gondolnunk, ha meg akarjuk érteni Drávutzcal való kapcsolatát.

Chil, aki kétségkívül másfajta jelenségre számított, leültette az íróasztal mellett álló fotelba, aztán egy csöpp zavart hallgatás után így szólt:

– Kér egy kávét?

– Nem – rázta meg a fejét a lány. – Inkább szeretném hamar megtudni, hogy...

– Elnézést – mondta Chil –, olyan hírt kell közölnöm, ami nyilvánvalóan rosszul érinti majd: Drávutz Lajost baleset érte.

Mariann kitágult szemekkel bámult rá. Chil bólintott.

– Sajnos meghalt.

– Meghalt – ismételte a lány, s kezét jellegzetes mozdulattal a nyakához emelte.

– Kizuhant az erkélyükről tegnap délután.

Mariann nem sírt, nem sikoltott. Egy icipicit összerándult a teste, és szemén árnyék futott át.

– Hogyan? – kérdezte. – Kilökték?

– Miből gondolja, hogy kilökték?

A lány hallgatott. Hosszú ujjú finom kezét nézte szomorú szemével.

– Ki lökte volna ki? – kérdezte Chil.

– Csak most vasárnap mondta el nekem, hogy akivel együtt él, az nem az első, hanem a második felesége.

– Eddig titkolta?

– Tudtam, hogy nős, de nem akartam ismerni az előéletét. Egy dolog biztos volt: a jövőjét velem képzelem el.

– Igen – mondta Chil –, ez rendszerint biztosnak látszik. Mikor ismerte meg?

– Három hónapja.

– S mikor alakult ki szorosabb kapcsolat?

– Egy hónap után.

– Házasságot ígért magának?

– Semmit sem ígért. Teljesen természetes volt, hogy együtt élünk majd.

– Mikortól volt természetes? – kérdezte Chil.

– Most vasárnap akart beszélni a feleségével...

– És beszélt?

– Nem tudom. Telefonon váltottunk néhány szót, akkor mondta el, hogy a másik feleségét megölték, akkor derült ki, hogy az nem a mostani felesége... – A lány Chilre emelte ártatlan szemét. – Én egy pillanatig azt hittem, hogy ő ölte meg. Csak később jöttem rá, hogy ez így teljesen értelmetlen.

– Miért? – kérdezte Chil.

– Nem a régi feleségétől akart szabadulni.

– Aha – mondta Chil. – Figyelemre méltó gondolat. Mikor találkoztak utoljára személyesen?

– Szombaton este.

– Hánykor?

A lány egy pillanatig elgondolkozott.

– Igen!... Héttől fél tizenegyig voltunk együtt.

– Héttől?

- Inkább fél nyolctól.
- Hol?
- A barátnőm lakásán... a Semmelweis utcában.
- Képesnek tartotta arra, hogy valakit megöljön?
- Dehogya. Hogy képzeled?
- Mégis ez volt az első gondolata.
- Buta gondolat volt.
- És ez a mostani?
- Melyik mostani?
- Hogy őt a második felesége lökte ki az erkélyükről.
- Én nem mondtam ezt. Csak átfutott a fejemen.
- Miért futott át?
- Senki mással nem volt konfliktusa.
- Maga mit csinált kora délután?.
- Dolgoztam.
- Hol?
- A klinikán. Egy veseműtétünk volt délután egytől négyig. De előtte is, utána is odabent voltam.
- Oké – mondta Chil. – Sajnálom, és köszönöm, hogy ilyen gyorsan bejött.

Az ajtóig kísérte Mariannt, aztán Spulni gondjaira bízta. A lány csak a folyosón kezdett el sírni.

– Úgy látszik – fordult hozzám Chil a lány távozása után –, hogy hülyeség a család kül- és beltagjaival tovább vacakolni. Nyugodtan ülhetünk a hátsó felünkön, míg Lápiszt idehossa egy mázlis utcai rendőr... Na, ez sem az a rejtélyes sztori, ami neked kell. Őszintén szólva most már úgy érzem, csak a te kedvedért néztünk ilyen alaposan körül, hogy lásd, mi minden kiderülhet az emberekről egy gyilkosság nyomozása során. Ne keseredj el, legközelebb majd összejön valami jobb.

– Mézmalac boldogtalan lesz – mondtam. – Egyszerűen nem hiszi el, hogy Drávutz véletlenül pottyant ki a hóba a hatodikról.

Chil elmosolyodott.

– Ha sokáig dolgozik rendőrként az ember, rájön, hogy néha a legkézenfekvőbbnek látszó összefüggések viszik zsákutcába. Az élet csodás bakugrásokra és logikátlanságokra képes. Ezért a nyomozásban legtöbbször sem a logika, sem a megérzés nem játszik döntő szerepet.

A közönséges gyilkosságok felderítésében a Dér Ádám-féle gondolkodásmódra általában nincs semmi szükség. A fortélyos gyilkos ugyanis ritkább a fehér hollónál... Dér Ádám meg Mézmalac pedig a fortélyt szereti.

– Akárcsak én – mondtam – meg az olvasó.

– Tudod – ringatta magát Chil elégikus hangulatba –, igen nagy bajba kerülnénk, ha nyüzsögnének az okos gyilkosok. Szerencsére Lápisz sem Oxfordban végzett. Így aztán ma este öt után nyugodtan hazamegyünk.

Otthonról hívtam fel Mézmalacot, hogy elmondjam neki, sajnós nincs furfang a Dombalja utcai kettős gyilkosságban. Láztalan volt és jókedvű, híreim nem törték le.

– Megmondtad Chil bácsinak, amit üzentem?

– Persze – vágtam rá, bár az üzenet tökéletesen kiment a fejből.

– Mit felelt rá?

– Hát hogy utánanéz.

Mézmalac döbbsen hallgatott, aztán gyanakodva szólalt meg:

– Tényleg megmondtad?

– Tényleg.

– Azt, hogy ennyi erőszakos halál túl sok egy családban?...

– Igen, igen. Ő is sokallja.

– Most mégis azt hiszi, hogy egyedül Lápisz volt?

– Erre utal minden körülmény.

– Tudod, hogy apukám mit mondott, miközben a lázamat mérte?

– Mit?

– Hogy ennyire céltalan kegyetlenkedést, ami ott történt fönn a hegyen, ő még nem látott. Kénytelen arra gondolni, hogy a gyilkosnak ezzel az egésszel valami célja volt... Mire én azt mondtam, amit velem művelnek az orrcseppel meg a piroslámpázással, az az igazán céltalan kegyetlenkedés, mégsem keres benne hátsó szándékot senki.

– Csak Lápisz tudja, mit miért tett – mondtam. – Mindenre fény derül, ha elkapják.

– Megjött Mapalacs. Adjam?

– Add.

– Mi hír? – kérdezte Ádám. – Bent vagytok még?

– Nem – feleltem –, mindenki hazament. Iszonyú, hogy Chilék mit melóznak. Igazán kiérdemelnek egy nyugodt éjszakát.

– Bizonyára – dünnyögte Ádám.

Az éjszaka valóban nyugodtan telt el. Csak másnap jöttek rá a veszprémi zsaruk, hogy az a szétroncsolt holttest, amelyet éjjel kettőkor találtak meg a nemesvámosi országúton, azonos a BRFK által körözött Gógán Józseffel, akit mi Lápiszként ismerünk...

A HIDEG KÉZ

Lápiszt valaki gépkocsival elütötte, majd többször keresztülhajtott rajta. Az összetört lámpájú, horpadt és véres miniteherautót délben Kelenföldön találták meg egy mellékutcában... Tulajdonosa Szabó József szilderesi kiskereskedő, kedd este tizenegykor jelentette be kocsija eltűnését a rendőrségen; a GAZ-t a veszprémi piac parkolójából lopták el, a tolvaj a gyújtáskapcsolót kibelezte, és a vezetékek szabad végét összekötötte. A kocsit az Igazságügyi Technikai Intézetbe, a hullát az IOI-ba szállították, ahol Widder professzor a boncolás során megállapította, hogy a tettes áldozatát először egy súlyos, tompa tárggyal leütötte, majd talán, hogy a baleset látszatát keltse, a kocsival többször áthajtott a tetemen, oly kegyetlen alaposan, hogy a máj péppé zúzódott, az alsó állkapocs pedig a szájjal együtt teljesen leszakadt.

Dér Ádám, aki reggel kilenckor valami sugallatnak engedve felhívta Chilt, hogy történt-e valami éjszaka, a hír hallatára érezhető elégedettséggel így szólt:

– Aha! Megint a különös, szükségtelennek látszó kegyetlenség. De ezúttal világos értelme volt: a gyilkos abszolút biztonságra ment, nem akart semmi kétséget afelől, hogy Lápisz halott.

– Tanár úr úgy véli... – kezdte Chil, akit az újabb haláleset elgondolkodóvá és szerényé tett –, hogy ez a gázolás összefügg...

– Nem én gondolom – szakította félbe Ádám –, hanem te meg bárki, aki figyelemmel kísérte ezt az ügyet... A Dombalja utcában történt valami, amiről nekünk egyelőre sejtelmünk sincs, s amiről Lápisz, úgy látszik, tudott. Hol az a lány?

– Melyik lány? – kérdezte Chil.

– Aki utoljára beszélt Lápiszsal.

– Tünde? Visszavitettem a gyermekotthonba.

– Szükségünk lesz rá – mondta Ádám.

– Mármint kinek?

– Nekem és Mézmalacnak.
– Ühüm – mondta Chil. – Idehozassam a Kállaiból?
– Majd mi érte megyünk családilag.
– Ühüm – dünnyögte megint Chil. – Előtte azért nem árt, ha odaszólok. Hol érem el a tanár urat?
– Rögtön megyek Mézmalacért haza.
– Akkor félóra múlva otthon hívom.
– Jó – mondta Ádám –, az író úr hol érhető el?
– Itt áll mellettem, hallja a beszélgetésünket.
Chil felém nyújtotta a kagylót.
– Halló – szóltam bele.
– Most már tarts velünk – mondta Ádám.
– Gondolod? – kérdeztem.
– Igen – felelte. – Az az érzésem, eljött az idő.
– Megyek – mondtam. – Mézmalac hogy van?
– Mint a makk.
– De hát akkor iskolába megy...
Dér Ádám sóhajtott.
– Az orvos péntekig kiírta. A jövő hét után pedig itt a karácsony.
Neked lenne szíved erre a rövid időre bezavarni az iskolába?
– Nem lenne – mondtam.
– Na látod – dünnyögte, és letette a kagylót.
– Hát ez a helyzet – nézett rám Chil. – Épp tegnap volt róla szó.
– Miről?
– Hogy a legtöbb gyilkosnál Dér Ádám észére nincs semmi szükség.
Azt mondtad, a fortélyos gyilkos ritkább a fehér hollónál.
– Na és?
Savanyú mosollyal nézett az asztalán heverő dossziéra.
– Ez itt egy fehér holló...
– Fehér pacek – mondtam.
– Az – nézett rám szomorúan. – Hívom a gyermekotthont.
A gyermekotthon igazgatónője a legcsekélyebb izgalom nélkül közölte, hogy Tünde a hétfőről keddre virradó hajnalon, anélkül, hogy ágyát átmelegítette volna, megszökött az intézetből.
– Ügyes lány – mondta Chil. – Spulni! Gyakogkakukk! Nézzétek meg Csocsót. Velük mész? – fordult felém.
– Igen – mondtam. – Hívd fel Ádámot, hogy csak később jutok el

hozzájuk...

Csocsó lakásán csak két intézeti lányt találtunk, akik némi habozás után elmondták, hogy Puszi kedden kora reggel berohant ide, pénzt, pulóvert és meleg dzsekit kért kölcsön, mert úgymond, Lápiszhoz utazik Csopakra.

Ezzel a hírrel indultam Mézmalachoz, aki Miki egeres disneylandi szabadidőruhájában egészségtől duzzadva nyitott ajtót.

– Hoztam neked valami szépet – mondtam, és egy üveg Novorin orrcseppet húztam elő a zsebemből. – Itt a nyakunkon a karácsony.

– Kösz – bólintott Mézmalac, aki világéletében értette a tréfát. – Megkínálhatlak? Vagy inkább megvárod a gumicukrot?

– Nem tudom, melyik jobb – feleltem.

– Itt a sarki trafikban apró kis színes macikat árulnak gumicukorból, egy zacskóban van vagy ezer darab. Hatféle szín van és hatféle íz: narancs, citrom, málna, kiwi, eper és málna. Miért nem tudnak málnaízű orrcseppet gyártani?

– Apukád hol van?

– Hát nem azt mondom?! Leszaladt gumicukorért. Anyukám pedig ebédet főz, teljesen hiába, mert előtte úgyis teleeszem magamat gumicukorral.

Bevezetett a napfénytől ragyogó szobába, amelynek hatalmas ablaka előtt hóval borított platánfa állt.

– Tündi ma nálunk alszik – mondta Mézmalac.

– Miféle Tündi?;

– Akibe Lápisz szerelmes.

– Chil nem telefonált még?

– Lehet, hogy megpróbált telefonálni, de anya sokáig beszélt a barátnőjével, akit annyira utál.

– Tündi megszökött az intézetből, sehol sem találják. Lápisz haláláról se tudsz?

– Már hogyan tudnék? – mondta nyugodtan. – Épp azért kell beszélnem Tündivel.

– Neked?

– Hát kinek? Csak négy évvel idősebb nálam. A barátnőm lehetne.

A telefon megcsörrent, s szinte ugyanabban a pillanatban Dér Ádám lépett a szobába. Mézmalac kapta fel a kagylót.

– Csókolom, tudjuk már – mondta. – Persze, anya sokáig beszélt,

azért volt foglalt. Csokolom... – Letette a kagylót, és az apjára nézett. – Tündi tegnap leutazott Lápiszhoz a Balatonra.

Dér Ádám áttetsző zacskót húzott elő a zsebéből, a zacskó tele volt borsószemnyi színes macikkal.

– Fogadjuk meg – mondta –, hogy ebből addig egy szemet sem eszünk, amíg Tündi elő nem kerül.

Mézmalac lelkesen kezet adott rá, aztán felsikoltott:

– Láttatok ekkora hülyét, mint én?!...

– Ebédelj velünk – fordult felém Ádám, aztán tűnődve kinézett a napfénytől ragyogó ablakon. – Utána van kedvetek lejönni velem a Balatonra?

– Ujjé – kiáltott Mézmalac –, végre nyomozunk!

Dér Ádám a telefonért nyúlt. Néhány percig beszélt valakivel, valószínűleg a belügyminiszter bűnügyi helyettesével, megállapodtak, hogy fél kettőre kocsni jön értünk, egy BMW, profi sofőrrel.

Ebédre zöldborsó volt és szójapörkölt. Mézmalac, aki undorodott a vegetáriánus kosztól, grillcsirkét evett köret nélkül.

Pontban fél kettőkor a ház előtt megállt a fekete BMW, a sofőr, egy kiöregedett raliversenyző, udvariasan megkérdezte Dér Ádámtól:

– Sietünk?

– Kicsit – felelte Ádám.

Öt perc alatt kint voltunk a városból, kék fény nélkül, de fel-felbőgő szirénával; én elöl ültem az anyósülésen: csak arra volt időm, hogy egy rövid imát elmormoljak magamban. A kocsni a sztrádán felvette a normális utazósebességet, 180-nal ment, de oly sima, halk méltósággal, hogy majdnem álomba ringatott. Nem egészen egy óra alatt értük el Csupaknál a veszprémi leágazást, utána négy perc alatt a nemesvámosi bekötőutat.

A veszprémi zsaruk már elvonultak a helyszínről, csupán egy fehér Zsiguli maradt ott, két egyenruhás rendőrrel és egy kutyával; ott várakoztak, behúzódva a bokrok közé.

Tudtak Dér Ádámról. A rendőrségi gépezet és hírközlés hibátlanul működött, az ő kérésére vezényelték ide a megye legjobb nyomozó kutyáját, Sóhajt, és vezetőjét, Beke törzszászlóst.

A koromfekete farkaskutya, aki addig teljes közönnyel üldögélt a Zsiguli hátsó ülésén, társaságunkból csakis Mézmalacnak szentelt figyelmet, fülét hegyezve bámult rá mélybarna, csillogó szemével,

tekintetében leereszkedő imádat volt és fölényes fegyelem.

– Mi a teendőnk? – fordult Beke zászlós Dér Ádámmal. – Szagnyom aligha maradt, az elkövető gépkocsival pucolt meg innen.

– Átvizsgálták a környéket? – kérdezte Ádám.

– Nem – felelte Bárdos főhadnagy, a másik rendőr. – Egyértelmű volt, hol és hogyan történt a gázolás.

Dér Ádám hócsizmát adott Mézmalacra.

– Ha lehet – mondta –, megnéznénk a helyet, ahol a holttest feküdt.

Bárdos benyúlt a Zsiguli ablakán, és kikapcsolta a motort.

– Jöjjenek! – intett a fejével. – A kislány is jön?

– Megyek hát – mondta Mézmalac.

– Elég sok vére elfolyt – dűnnyögte Bárdos. – Szinte a belét is...

– Játssz a kutyával – nézett Mézmalacra Ádám. – Keressetek nyomot...

– De én...

– Megállapodtunk, nem? Nem láthatsz semmi ijesztőt, semmi undorítót, semmi disznóságot. Kezet adtál rá!

– Rendben – biggyesztette le a száját Mézmalac. – Ilyenkor persze minden megállapodásunkhoz ragaszkodsz.

De Söhaj szemmel láthatóan legalább annyira vonzotta, mint a vér.

– Haver – mondta Beke őrmester a kutyának, és a kislányra mutatott. – Mostantól kezdve ő a főnök.

A kutya felkapta a fejét, és – esküszöm rá – elvigyorodott. Odament Mézmalachoz, leült eléje a földre, és gőzölgő nyelvét lógatva, várakozó imádatlammal bámult rá.

– Gyere – mondta Mézmalac, s a pórázta fogva elindult a hatalmas fekete döggel az út menti cserjés felé.

Beke zászlós jóindulatú mosollyal ballagott utánuk.

Szegény Lápiszt csakugyan péppé taposhatta az autó. A hó egy kiszáradt, gomba alakú tölgyfa alatt félszobányi területen vörös volt, itt-ott ruhafoszványok és hajcsomók ragadtak a vérbe. A fagyos, vörös masszában látni lehetett a széles gumikerekek bordázatát.

Persze az egészen nem volt sok nézniező, az üres és kihűlt szörnyűség semmit sem árult el arról, ami itt történt.

Én egyáltalán nem értettem Dér Ádámot, miért hozott bennünket ide.

- Maga itt volt a szemlén? – fordult a főhadnagyzhoz.
- Én értem lelelébb a helyszínré, hajnali négykor, s azóta folyamatosan itt vagyok...
- Maga közlekedési?
- Igen.
- Az első gondolatuk az volt, hogy az áldozat az út szélén állt, amikor a GAZ elütötte?
- Nem egészen. Én arra gondoltam, hogy részegen a kocsi elé tántorodott, talán stoppolni akart...
- Megnézték, honnan jött és hová ment gyalog?
- A szokásos módon jártunk el. Azt hittük, ez egy cserbenhagyásos gázolás, semmi több. Legelsősorban a gázoló kocsi típusa és sérülése érdekelt bennünket, nem az áldozat mozgása és személye.
- Tehát hallgatólagosan feltételezték, hogy gyalog ment valahová.
- Igen.
- Tud arról, hogy a kórboncnok szerint nem autó ütötte el? Hanem egy súlyos, tompa tárgyjal a tarkójára mért ütéstől veszítette el az eszméletét, és csak azután hajtottak rajta keresztül.
- A fenébe! – szisszent föl a főhadnagy. – Az ütésről most hallok először.
- Így elképzelhető, hogy az áldozat nem gyalog jött, hanem a kisteherautón hozták idáig?
- Igen – mondta rövid tünődés után a főhadnagy. – De akkor ez itt kivégzés volt
- Eltávolítás – pillantott Ádám a véres latyakra. – Feleslegessé vált az a nyomorult
- A behavazott cserjésből visítás hallatszott, aztán Sóhaj vidám ugatása.
- Mézmalac piros sálját lengetve állt egy hókupac tetején.
- Nyomok! – kiáltotta. – Mindenütt nyomok! Onnan jönnek, ahol ti vagytok...
- Kövesd! – hallottuk Beke zászlós hangját, s a következő pillanatban Mézmalac szinte repült az országút felé, a nagy fekete dög könnyedén vonszolta maga után.
- Vér! – sikoltott Mézmalac. – Egyre több vér...
- Vagy málnaszörp – mondta Dér Ádám, és bal kezével végigsimította a homlokát. – Álljatok meg!

– Állj! – kiáltotta Beke.

Sóhaj és Mézmalac szinte ugyanabban a pillanatban fenékre ült. Döbbenet bámulták egymást Háromméternyire voltak az út mellett álló, gomba alakú tölgytől.

Dér Ádám átugrott az árkon. Mélyen lehajolt, aztán Bárdos főhadnagyra nézett.

– Maguk közül járt itt valaki? – kérdezte.

– Tudtommal nem.

– Ezek különben női cipőnyomok – szólalt meg Beke zászlós. – 35-ösnél nem nagyobbak.

– Tényleg – ámult el Mézmalac. – Pont akkorák, mint az én csizmám nyoma.

Ádám néhány lépést tett Beke felé.

– Fel tudná idézni ennek a nőnek a mozgását a nyomok alapján? – kérdezte, aztán lehajolt Mézmalachoz, és kihúzta a hóból.

– Talán – mondta a zászlós.

Valamit súgott Sóhaj fülébe.

A kutya megindult az árok mentén, néhány lépés után vakkantott egyet, aztán leült

Mellette a hóban fordított lábnyomok vezettek az úttól a cserjés felé.

– Gyere – fogta meg Beke a kutya nyakörvét, s most az ellenkező irányba indította el.

Sóhaj néhány lépés után most a cserjés felé mutató nyomokat talált.

– Ugyanaz a cipő – mondta a zászlós. – A nő elment, visszajött, és megint elment. Legjobb lesz ráállni mindhárom nyomra, s megnézni, honnan jön és hová vezet.

(A lábnyomok így helyezkedtek el. Utalás a rajzra)

A középső véres nyomon, amely az úttól a cserjés felé vezetett, Mézmalac, Sóhaj és Beke zászlós haladt, a bal oldalin, amely ugyanerre vitt, én mentem egyedül, a jobb oldalin, amely ezzel ellenkező irányú volt, Dér Ádám indult el a főhadnaggal.

A cserjésbe érve kiderült, hogy a bal és jobb oldali nyomsor egymással összefügg. Bent a bokrok között egy farönk állt, amelyről a havat valaki kézzel lesöpörte. Ezen a helyen Dér Ádám és Bárdos megegyező véleménye szerint valaki, aki az országút felől érkezett ide, hosszabban elidőzött, leült, majd – nyilván a hideg miatt – fel-alá

járkált és toporgott, végül elindult abba az irányba, ahol a holttest feküdt.

Mire mindez kiderült, Mézmalacék már a mögöttünk lévő fiatal fenyvesben jártak, azt a nyomsort követve, amelyet az első nyolc-tíz lépés során vér szennyezett.

Ugyanúgy történt minden most is, mint az előbb: Mézmalac felsikoltott, Sóhaj vidáman ugatni kezdett, aztán hallatszott csak a zászlós dörmögése:

– Az anyját, mit találtunk...

Mézmalac indiántáncot járt egy tömzsi feketefenyő előtt, amelynek a lábnyomok fölé nyúló száraz ágáról a napfényben föl-fölragyogva egy gyémántokkal díszített nyakék csüngött alá.

Dér Ádám örömeiben vagy izgalmában föltépte a nejlonzacskót, és szétosztott közöttünk vagy ötven színes, gyümölcsízű macit; Mézmalac Sóhajjal osztotta meg a saját adagját, a kutya attól kezdve úgy bámult rá, mint Trisztán Izoldára, mélybarna szemében imádat csillogott.

Némán álltunk ott a nyakék előtt, aztán Bárdos főhadnagy szinte révületben Dér Ádámhoz fordult.

– Ezredes úr, ezt meg honnan tudta?

– Nem tudtam – mondta Ádám. – Az egész Sóhaj és Mézmalac érdeme, én csak elképzelttem, hogy itt járt a lány.

– Miféle lány? – kérdezte a főhadnagy.

– Tündi – mondta Mézmalac mindentudó mosollyal. – Bele volt esve Lápiszba, és tegnap reggel utána jött. Mi éppen őt keressük.

– Ki az a Lápisz? – kérdezte Bárdos.

– Akit a gyilkos az autóval eltaposott

A főhadnagy döbbenet meredt Ádámra.

– Feltételezik, hogy volt egy tanúja a gyilkosságnak?

– Ezért kértem az előbb, hogy a lábnyomok alapján próbáljuk rekonstruálni annak a nőnek a mozgását, aki kétségkívül ott járt a holttest mellett. Nos? – nézett Beke zászlósra.

– Merem állítani – szólalt meg Beke –, hogy valóban ott járt. Visszamennék ahhoz a tölgyhöz?

Dér Ádám papír zsebkendőt vett elő, azzal fogta meg a nyakéket, és dzsekijének zsebébe tette.

– Ez nálam van – állapította meg. – Rajtam keressék. Nyilvánvalóan a Dombalja utcai betörésből származik. – Rákötötte az

ágra a zsebkendőt – A helyszínelők lássák, hogy itt volt. Mehetünk?

Beke most Mézmalaccal és Sóhajjal a bal oldali nyomon ment végig, úgy ért a tölgyfa alá. Ott jobb kezével homlokát gyűrögetve beszélni kezdett:

– Merem állítani, hogy az a 35-ös lábú személy, akinek a nyomait végigkövettük, innen indult el, mégpedig a bal oldali nyomok tanúsága szerint ugrálva és cikcakkban futva, ahogy egy menekülő, ijedt ember halad. Úgy tízméternyire innen el is esett Merem állítani viszont, hogy senki sem követte. Így érte el a havas cserjést ahol elrejtőzött, és az út felé figyelt majd egy idő elteltével elindult az út menti tölgyfa és az alatta fekvő holttest felé. Most apró, lopakodó léptekkel ment, meg-megállva, nyilván tartott valamitől, ami végül is nem következett be. Odament a még vérző holttesthez, körüljárta, cipőtalpa vérrel szennyeződött Ezek után, merem állítani, megint futva, gyors, ijedt ugrásokkal sietett a cserjésen, majd a fenyőerdőn át, eközben a nyakán lévő ékszer beleakadt egy faágba, de ő csak rohant tovább a főút felé. Persze azt a nyomot még végig kell követnünk.

– Helyes – mondta Dér Ádám. – De szükségtelen most követni. Azt javaslom, menjünk inkább Csopakra... – Bárdos főhadnagyhoz fordult. – Közben rádión kérjen Veszprémből néhány embert; sürgősen meg kell találnunk azt a lányt. Információim szerint valahol Csopakon lesz egy feltört nyaralóban. Ma reggel biztos, hogy látta valaki, amikor innen visszaérkezett.

A BMW ment elöl, a Zsiguli villogó kék fénnel követte. Épp a Malom csárda előtt haladtak el, amikor megszólalt Mézmalac:

– Tündit vajon miért nem ölte meg? Nem félt, hogy fölismeri?

– A gyilkos talán nem is tudta, hogy ott van – mondtam.

– Hogyhogy? – nézett rám Mézmalac. – Hiszen ott futkosott előtte.

– Akkor meg ő nem látta a gyilkos arcát

– Hm – dűnnyögte Mézmalac. – És hogyha látta, akkor miért nem ölte meg?

A BMW először a falu közepén fékezett le a vegyesbolt előtt Dér Ádám bement a boltba, dobozos narancslevet vásárolt Mézmalacnak.

– Ma reggel kilenckor látták itt a lányt – mondta, mikor visszatért – Kenyeret és tejet vett. Most menjünk le az állomáshoz – fordult a sofőrhez. – Tisztázzuk, elutazott-e.

A csopaki bakter ingujjban ült a vörösre fűtött vaskályha mellett, és

szalonnát evett vöröshagymával. Amikor Dér Ádám, Mézmalac meg én a hivatali helyiségbe léptünk, bicskáját a kenyér hátába szúrta, és rideg, aggódó szemmel kezébe vett egy jókora falatot.

– A kislány nem tud olvasni? – horkantotta.

– De – mondta készségesen Mézmalac. – Az van kiírva, idegeneknek belépni tilos.

– Akkor meg? – kérdezte a bakter. – Hogy a francba képzeld...

– Stop – mondta Dér Ádám.

Bemutatkozott és megmondta a rangját. A bakter kihúzta a kenyérből a kést, megtörölte egy szalvétával, és zsebre tette. Kutyahúséggel, de kissé tanácstalanul nézett ránk.

– Mivel szolgálhatok?

Amikor Ádám nagyvonalúan állomásfőnök úrnak szólította, megigazította hószentágerjét, belebújt aranypaszományos kabátjába, tányérsapkáját a fejére tette, fölpattant a székről, és összeütötte a sarkát. Úgy viselkedett, mint egy frontharcos, akinek az előbb a srapel majdnem elvitte a fél tökét.

– Egy tizennégy év körüli szőke lányt keresünk – mondta Ádám. – Lehet, hogy együtt mutatkozott egy elhanyagolt küllemű, sovány, magas fiúval, akinek a homlokát három fekete anyajegy díszíti.

– Jelentem – emelte fel nyershús-színű arcát a bakter –, tegnap délben a Pestről érkező vonatnál láttam mindkettőjüket, a fekete, anyajegyekkel együtt.

– Ma a lány nem járt erre?

– Ma nem.

– Lehet, hogy egyedül utazott el?

– Nem – rázta a fejét a bakter. – Kint voltam minden vonatnál. Megláttam volna.

Sóhaj lépett be a túlfűtött helyiség ajtaján, körbeszaglászott, aztán ráült a bakter cipőjére.

– Nyomozó kutya, hadnagyi rangban – mondta megnyugtatóan Ádám. – Egy gyékényen árul velünk.

A bakter készségesen és zavartan mosolygott. –, Tessék mondani – szólalt meg Mézmalac –, véletlenül nem tetszett látni, hogy a fiú és a lány hová ment innen?

– Nem. De majd az öreg. – Öklével megdöngette a falat.

– Mi van? – hallatszott odaátról.

– Gyere!

Kisvártatva egy ősz hajú, kissé görnyedt férfi lépett be az ajtón.

– Ő a hordárunk – mondta a bakter. – A nehezebb csomagokat ő szokta feltolni a faluba.

Az öreg tülökszerű, vörös orrával szipákolva rábólintott.

– Van egy négykerekű targoncám saját motorral – mutatott vigyorogva a lábára. – Hol a csomagjuk?

– Nincs csomag – mondta Ádám. – Most nem az erejére, hanem az eszére volna szükség.

Az öreg elfintorodott, és a fejét kezdte vakarni.

– Na, Józsi, ne vakaróddz – mondta a bakter. – Az urak azt kérdik, láttad-e, hova ment innen azzal a szép kislánnyal az a szemölcsös ronda legény, aki miatt szólni akartunk Maigret-nek.

– Maigret-nek? – élénkült fel Mézmalac.

– Úgy hívjuk a körzeti rendőrt – felelte büszkén a bakter. – Mivel pipázik.

Józsi még mindig a fejét vakarta, de gumószerű arca lassan felderült.

– És mi lesz, ha megmondom? – kérdezte.

– Semmi – mondta a bakter. – A kis hölgy és az urak a rendőrségtől jöttek. A kutya is.

– Sebaj – szólalt meg Ádám. – Egy jó hír egy ötvenest a yardnak is megér.

A gumóarc kitárult egy széles mosolyban.

– A Linczi-pince felé mentek a meredek úton, a bamba gyerekek kertje mellett, fel Berekhátra.

– Kiváló! – mondta Ádám, és a zsebéből egy százast vett elő. – Megmutatná, merre induljunk?

Panaszos vonatfütyty hallatszott, és a kurbilis telefon elkezdett csörögni.

– Ujujuj! – kiáltott a bakter. – Megáll a pesti gyors. Nem váltottam zöldre a lámpát.

A mozdony hangos sivítással fékezett le az indóház ablaka előtt. A bakter felkapta a telefonkagylót, valamit belemakogott, lehúzta a jelzőberendezés karját, aztán egy tárcsával a kezében kirohant. Sóhaj, aki eddig a cipőjén ült, sértődötten nézett utána.

– Mert nincs ott az esze – vihogott a hordár. – Meglátják, előbb-

utóbb összeereszt itt két vonatot, aztán a sitten folytatja. – Óvatosan kivette Ádám kezéből a pénzt. – Mehetünk...

Úgy látszik, a gyorsvonat csopaki megtorpanása egy-két utasnak jól jött, mert ahogy kiléptünk a sárga kavicsal felhínt peronra, láttam, hogy hátul emberek szállnak le a szerelvényről. Ugyanakkor az indóház háta mögött lefékezett négy, rendőrökkel megrakott mikrobusz.

A bakter tisztelgett a tárcsájával, a vörös dízelmozdony füstfelhőt lövellt, felbódult, aztán lassan megmoccantak a kerekei.

– De szép lány – szólalt meg Mézmalac. Követtem a tekintetét.

Két nő és egy férfi közeledett felénk a padok előtt húzódó betonösvényen. A meglepődéstől tátva maradt a szám.

– Hát ez nem igaz! – szisszentem fel.

– Ugye szép? – mondta Mézmalac.

Megérintettem Dér Ádám karját

– Tudod, ki megy ott? – kérdeztem.

– Na mondd – nézett rám.

– Drávutz Andrea...

– Adrienn – helyesbített azonnal Mézmalac.

– Igen – mondtam. – A férfi meg Gaál Péter ügyvéd, a szeretője. A másik nő Drávutzné Nemes Zsazsa. Annak a pasasnak a felesége, aki kiesett az ablakon.

– Ismernek téged? – kérdezte Ádám.

– Igen – feleltem.

– Menj oda hozzájuk Mézmalaccal. Te meg – nézett a lányára – pontosan jegyezz meg minden szót, ami elhangzik. Arról, hogy mi miért vagyunk itt, egy hangot se.

Futnunk kellett, hogy utolérjük Adriennéket. Kissé ingerülten fordult hátra, amikor megérintettem a vállát Nem ismert rám.

– Mit akar? – mondta.

– Szombaton a Dombalja utcában... – kezdtem magyarázkodni. A hangomra Gaál doktor is megfordult. A szemén meglepetés és harag futott át

– A rendőrségtől van – mondta Adrienn-nek, aztán visszafordult felénk. – Együtt utaztunk? – kérdezte gúnyosan és ingerülten.

– Nem – mondtam. – Én valójában...

– Én vagyok a hibás – szólalt meg Mézmalac. – ő észre se vette

volna, hogy leszálltak a vonatról, ha én nem mondom.

– Mit? – kérdezte csodálkozva Gaál.

– Hogy micsoda gyönyörű lány – nézett Mézmalac Adriennre legálnokabb mosolyával

Adrienn visszamosolygott, és megsimogatta Mézmalac fejét.

– Te vagy gyönyörű – mondta.

Mézmalac továbbra is álnokul és céltudatosan mosolygott.

– Azért akartam megismerkedni – csipogta leggyermekibb hangján –, mert engem rettenetesen érdekelnek a gyilkosságok. Tetszik tudni, az apukám kriminálpszichológus... és sokat mesél nekem.

Már Adrienn mellett ment ártatlanságtól ragyogó arccal.

– Tegezz nyugodtan – mondta Adrienn. – Apukád gyilkosságokról mesél?

– Á, dehogy! – nevetett Mézmalac. – Sok mindent nem szabad tudnom, és a legtöbb dolgot elhallgatják előlem. Most sem azért vagyunk itt,

– Nem?! – nézett rám Gaál doktor, akinek éberségét Mézmalac naivitása nem altatta el. – Szóval nem minket ellenőriz?

– Dehogy – mondtam. – Én senkit sem ellenőrzök. Egyáltalán, a rendőrségnek semmi keresnivalója...

Elhallgattam, mert abban a pillanatban az állomás mögötti utcácskából harminc géppisztolyos rendőr árasztotta el a peront, négy kutya volt velük.

– Semmi – nézett rám gúnyosan az ügyvéd. – Látom. Mi lesz itt? Tömegoszlatás?

A szerelvény fújtatva és sípolva kigördült az állomásról. Azután csend lett, a csendben hallani lehetett, hogyan lihegnek a kutyák.

– Szóval – mondta Mézmalac édesen csipogó gyermekhangján, amelyen a legteljesebb ártatlanság sütött át. – Nekünk itt egy közeli faluban van a nyaralónk, és éppen most szereltünk be egy gázkályhát, hogy télen is lejöhessünk, amikor már befagyott a Balaton. Lejössz majd velem korcsolyázni? – nézett reménykedve Adriennre.

– Sajnos mi nagyon sietünk – mondta Adrienn. – Két óra múlva megy visszafelé a gyors.

– Csak ilyen rövid időre jöttetek? – szontyolodott el Mézmalac. – Miért?

– Hivatalos dolgot intézünk.

Mézmalac értetlen arcot vágott.

– Ja?! – csipogta. Drávutzné az órájára nézett. – Menjünk már.

Gaál doktor rám emelte gúnyos és okos tekintetét.

– Nem titok, miért vagyok itt. Kíváncsi rá?

Bólintottam.

– Az elhalt Drávutzné és volt férje után itt Csopakon, a berekháti üdülőövezetben egy körülbelül négymillió értékű hagyaték maradt. Ennek negyedére Drávutz második felesége tart igényt, a többi az elhunytak gyermekeit illeti. Ebben az ügyben egyezkedünk, de előbb Zsazsa szeretné megnézni a nyaralót. Beéri ennyivel?

– Kevesebbel is – mondtam. – Gyere, Mézmalac.

– Bocs – mondta az ügyvéd, és arcáról továbbra sem tűnt el a gúnyos mosoly. – Viszonzásul megkérdezhetem: és maguk?

Mézmalac hirtelen tárgyilagos lett. Abbahagyta a csipogást.

– Nem messze innen ma éjjel megölték Lápiszt.

– Ki az a Lápisz? – kérdezte Gaál.

– A betörő, aki a Dombalja utcai házban járt.

– Ki ölte meg? A cinkosa?

Mézmalac szája egy pillanatig tátva maradt, aztán nyelt egyet.

– Lehet – felelte.

– Mehetünk? – nézett rám Gaál.

– Persze – mondtam.

Adrienn megsimogatta Mézmalac arcát.

– Legközelebb majd korcsolyázhatunk.

– Nagyon jó – lelkesedett Mézmalac, aztán amikor Adriennék eltávolodtak tőlünk, suttogva tette hozzá: – Hideg a keze, mint a jég.

A SZÖKÖTT LÁNY

Józsi, a hordár vezette fel Berekhátra a rendőröket.

A kutyák az arany nyakékről vettek szagot, de a kertek között a térdig érő hóban csak tanácstalanul topogtak.. A nap az ég aljára ért már, ezüstszürkén ragyogott odalent a befagyott tó, itt fent, a szőlőültetvények fölött hollók keringtek.

Egy keskeny és meredek betonút végénél kezdődött el a kutatás. Két-háromszáz ház állt a berekháti üdülőterületen, amelyet a csopaki Séd patak, a vasút, a veszprémi és a füredi út határolt.

Keletről nyugatra haladtak a rendőrök, nem hagytak ki egyetlen kertet, egyetlen épületet sem. Adriennék öröksége egy kétszintes ház volt a berekháti út bal oldalán, úgy kétszáz méternyire a vasúti sínektől, teljes kilátással a Balatonra. Ahogy később kiderült, még a kutatás befejezése előtt a szomszédjuk kocsijával bementek Füredre, és az ötórás gyorssal Budapestre utaztak.

Fél ötkor a hegyen már teljes volt a sötétség, a rendőrök akkus lámpák fényénél folytatták tovább a kutatást. Öt óra tizenhét percig 144 házat néztek meg eredménytelenül, közben mi Dér Ádámmal és Mézmalaccal a Vígmolnár csárdában üldögéltünk kólák és somlói galuskák mellett. Negyed hatkor a vasúti átjárón keresztül felmentünk mi is a dombra, mivel híre jött, hogy a Rizling utcában Sóhaj szagot fogott, s a házat, amelyhez Beke zászlóst elvezette, körülvették a zsaruk.

Ez a kétszintes faház, amelyet felül sötétbarnára, alul hófehérre festettek, egy nagy kert közepén állt, amelynek nem volt sem kerítése, sem kapuja. Az épület bezsaluzott ablakain nem jött ki világosság, s a zseblámpák fényénél látni lehetett, hogy a havon keréknyom és két párhuzamos lábnyom vezet a hátsó bejárat felé. Sóhaj ért oda először, s egy perccel később Beke zászlós felemelt kezével jelezte, hogy a zárat valaki kifeszítette, az ajtó nyitva van.

Olyan csend volt ebben a pillanatban, hogy valamennyien

meghallottuk azt a halk, monoton percegést, amely a terasz felől hallatszott

– Gyorsan pörög a villanyóra – suttogta a technikus –, valószínűleg elektromos kályha működik odabent.

Elsőként Dér Ádám lépett a házba, bal kezével megkereste az ajtó mellett a villanykapcsolót és felkattintotta. A fény egy sárga műanyag padlós előszobát világított meg, amelyből három ajtó nyílt: egy szemközt egy jobbra, egy pedig balra.

Dér Ádám, háta mögött két géppisztolyos rendőrrel, belépett a szemközti üvegajtón, és ugyanolyan gyors, biztos mozdulattal, mint az előbb, felkapcsolta a villanyt

Mindez tökéletes csendben zajlott le, úgy, hogy a szőke, hosszú hajú lány, aki a jobb oldalt álló heverőn arcra borulva aludt álmából nem riadt fel.

A nagy, hosszúkás helyiséget, amelyből falépcső vezetett a fent húzódó galériára, tökéletesen átfűtötte az egyik ablak alatt álló villanykályha és a sarokban lévő Szieszta gázkészülék.

Dér Ádám némán mutatta, hogy a két rendőr vizsgálja át a galériáról nyíló helyiségeket, aztán intett nekem és Mézmalacnak, hogy csendben csukjuk be magunk mögött az ajtót

A szőke lány az ágyon a lépcső recsegésére megmozdult halkan nyögött. Az egyik rendőr a galériáról kihajolva jelezte, hogy senki sincs odafönt.

– Ébreszd fel – mondta Dér Ádám Mézmalacnak. Mézmalac az ágyhoz lépett megérintette az alvó lány kezét.

– Tündi – suttogta.

A lány a hangra lustán hanyatt fordult kezével félresimította arcába hulló haját. Csodálkozó porcelánkéek szemek bámultak Mézmalacra.

– Te ki vagy?

– Ne félj – mondta Mézmalac, és a heverő szélére ült – Nincs semmi baj. Itt van apukám velem. Felviszünk Pestre...

A lány felült. Amikor meglátott bennünket, elfintorította az arcát. Sóhajtott. A két rendőr nagy recsegéssel jött lefelé a lépcsőn.

– Most, hogy a barátod meghalt – szólalt meg Ádám –, nem jó, hogy itt vagy ebben a házban. Eljössz velünk...

– Kicsodák maguk? – kérdezte a lány.

– Apukám pszichológus – mondta Mézmalac. – De gyilkosságokkal

is foglalkozik. Ma nálunk alhatsz.

– Persze csak akkor – mondta Ádám –, ha te vagy a Tünde, akit keresünk.

A lány nem nézett Dér Ádámra. Mézmalachoz beszélt.

– Ezek itt úgyis visszavisznek – pillantott a rendőrökre. – Most nem is bánom. Félttem itt.

– Nem visznek vissza – mondta Mézmalac. – Apukám megengedi, hogy nálunk tölts egy-két napot. Szükség van rá, hogy a halott barátodról beszélj nekünk.

– Megtalálták? – kérdezte a lány.

– Meg.

– Ott voltál vele? – szólalt meg Ádám.

A lány hallgatott.

– Annyit árulj el, Puszinak hívnak?

– Igen.

– Ő az – mondtam.

Tünde lebiggyesztette a száját.

– Maga ott volt, amikor Pesten bevittek a rendőrségre.

– Mégse félj tőlünk – szólalt meg Mézmalac. – Nem akarunk rosszat neked.

– Nekem senki sem akar rosszat.

– Tény – mondta Ádám. – Egyedül teszel meg mindent, hogy bajba kerülj. – A heverő fölé hajolt. Közelről nézett Tünde szemébe. – Most választhatsz. Vagy jössz velünk, és játszatsz egy-két napig a lányommal, vagy visszavisznek az intézetbe.

– Van négy Barbie babám – mondta Mézmalac. – Iszonyú mennyiségű ruhával. Van öltöztethető pónim, rengeteg könyvem. Tizenöt plüssállatom és szörnyikém. Különszobám. Ott alhatsz velem

– Valóban így van – mondta komolyan Ádám. – Abban pedig ne nagyon bízz, hogy megint megszöksz az intézetből. Most egy ideig majd nagyon vigyáznak rád.

– Tudom.

– Azt is tudod, miért?

Tünde megrázta a fejét.

– Mert veszély fenyeget.

Tünde hallgatott.

– Csakis olyasmit csinálunk, amit te akarsz – szólalt meg ismét

Mézmalac. – Magnóm is van meg szintetizátorom. Egy csomó lemezem. Igazán, gyere el hozzánk. Apukám rengeteg játékot tud.

Tünde kibújt a takaró alól. Az ágy szélére ült. Lehajolt és felhúzta a cipőjét. Most nézett először Dér Ádámmra.

– Nem én törtem fel ezt a házat. Lápisz lakott itt.

– Tudjuk.

– Miért akarják, hogy elmenjek magukhoz?

– Én azért, mert szükségem van a vallomásodra. Mindent szeretnék tudni a barátodról és arról, hogyan ölték meg.

– Miért nem a rendőrségre visznek?

– Mert szerintem, amit tudsz, könnyebben elmondod nekünk. Az én céloom ennyi... Mézmalac pedig nyilván örülne, ha együtt töltenének néhány napot. Ő tízéves, te tizennégy. Sokkal többet tudsz nála a világról, kíváncsi rád, sose volt még ilyen tapasztalt barátnője.

Mézmalac lelkesen bólogatott. Nem tudtam eldönteni, helyeslése mély érzésekből vagy merő önérdekből fakad. Magamban attól tartottam, igazából nem Tündi személye vonzza, hanem a gyilkosság és annak körülményei.

Tünde elmosolyodott. Mosolyában kedvesség volt és anyáskodás.

Szívemen részvét futott át, hiszen nyilvánvaló volt: amint kalandja véget ér, vissza fog menni az intézetbe, s a múlt kútjába hullanak a Mézmalaccal együtt töltött napok.

– Oké – mondta Tünde, és megsimogatta Mézmalac fejét. – Veletek megyek.

– Oké! – ujjongott Mézmalac.

Ettől a pillanattól kedve Dér Ádám és lánya egy fejhosszal mindig előttem járt a nyomozásban, sőt Chil előtt is. Tündétől minden információt ők kaptak meg először, így abban, hogy végül Dér Ádám jutott el a Dombalja utcai kettős gyilkosság megoldásához, igazából nincs sok csodálnivaló.

Tünde négy napig lakott náluk, majd a karácsony utolsó két napját és a szilvesztert is velük töltötte. Így aztán el kellett hinnem, hogy az a barátság, amely Mézmalac és közöttük kialakulni látszott, nem pusztán számításra és nyomozói érdekre épült, hanem valódi vonzalomra és érdeklődésre is.

E négy nap alatt kilenc magnókazetta telt meg Tünde és Mézmalac fecsegésével; ebből az iszonyú szótömegeből Dér Ádám kérésére én

válogattam ki és vettem ismét magnószalagra azokat a részeket, amelyek közvetve vagy közvetlen információval szolgáltak a Dombalja utcai gyilkosságokkal kapcsolatban.

Az alább közölt dokumentum tulajdonképpen nem más, mint egy olyan kihallgatás jegyzőkönyve, amelyet Mézmalac vezetett le, s amelyet a háttérből Dér Ádám irányított.

A vallomás természetesen nemcsak a Dombalja utcai bűnténnyel és a nemesvámosi országúton történt szörnyűséggel, hanem Lápisz és Tünde személyével s kettőjük kapcsolatával is elmélyülten foglalkozik.

Első felvétel-szerda este kilenctől éjfélig. (MM – Mézmalac, T – Tünde.)

MM: Apukád és anyukád?

T: Nincs. *(Hosszú csend.)*

MM: Nem is volt?

T: Ha úgy vesszük, most is van.

MM: Ha úgy vesszük?

T: Egyik se törődik velem. Ez egyedül a te szobád?

MM: Igen.

T: Mióta?

MM: Négyéves koromig anyukám mellett aludtam, mert féltem a Jetitől meg a Náthától.

T: A náthától?

MM: Láttam egy mesefilmet, ahol a Nátha fekete lebernyeget viselt, és torkon ragadta az embereket...

T *(nevetés)*: Ez mind a tiéd?

MM: Mi?

T: Ez a sok játék, könyv, papír, filctoll...

MM: Igen. De egy csomó holmim van kint is, apukám íróasztalán.

T: De jó neked...

MM: Nekem tényleg jó. Te mivel játszottál, amikor kicsi voltál?

T: Nem tudom.

MM: Hogyhogy?

T: Csak négyéves koromig voltam a szüleimnél. Nem is

emlékszem rá.

MM: Aztán?

T: Aztán kerültem...

MM: Intézetbe?

T: Hát hová?... Ezek itt micsodák?

MM: Fényképalbumok.

T: Ez itt te vagy?

MM: Igen.

T: Ez is?

MM: Persze, az összes albumban én vagyok.

T: Mind az ötben?

MM: Igen.

T: Az igazolványban nekem is van fényképem...

MM: Igen?

T: És most Lápisz egy csomószor lefényképezett. De a gépet amiben a képek vannak, a zsaruk elvették tőlem.

MM: Megkérdezem apukámat... Ha sikerültek azok a képek, biztos kapsz majd belőlük. De ha akarod, lefényképez ő is.

T: Nem akarom.

MM: Miért nem? Olyan szép vagy...

T: Azzal csak bajom van...

MM: Miért?

T: Mindenki azt akarja...

MM: Mit?

T: Kicsi vagy hozzá...

MM: Á! Ne hidd! Lápisz is olyan volt?

T: Dehogy.

MM: Muszáj Lápisznak hívni?

T: Nem.

MM: Tudod a másik nevét?

T: Azt hiszem... Hogy a fenébe...? Gógánnak vagy minek hívják... Egyébként Józsi.

MM: Az se sokkal jobb. Te hogyan szólítottad?

T: Lápisz... Hát hogy kellett volna?

MM: Honnan ismered?

T: Amikor még otthon voltam, a szomszédunkban laktak Soroksáron.

MM: Azt mondtad, arra már nem is emlékszel.

T: Azért tudom, hogy így volt, mert aztán újra találkoztunk az intézetben, ő lett a bátyám.

MM: A bátyád?

T: Védett mindenkitől. És bármije volt, nekem adta. Most is a nyakláncot, amit elvesztettem az erdőben. Öt évig együtt laktunk a Rózsakertben.

MM: Hol?

T: Ez a neve az intézetnek. Tudod miért?

MM: Miért?

T: Mert a rózsában tövis van. Vagyis mi vagyunk a tövis... Akkor szöktem meg először, amikor őt elvitték Aszódra.

MM: Miért vitték el?

T: Ráfogták, hogy részt vett egy betörésben.

MM: Hová törtek be?

T: Egy öregasszonyhoz. Két nagyobb sráccal, ő be se ment, csak az utcát figyelte.

MM: Bántották?

T: Kit?

MM: A nénit, akihez betörtek.

T: Lápisz nem bántott senkit.

MM: A másik kettő?

T: Nem volt otthon az öregasszony.

MM: Amikor elvitték Aszódra, utána szöktél?

T: Igen... És meglépett ő is. Gödöllőn laktunk egy víkendházban.

MM: Hány éves voltál?

T: Kilenc.

(Hosszú csönd, aztán Mézmalac nyögése.)

MM: És ő?

T: Tizennégy.

MM: Meddig bujkáltatok?

T: Két és fél hónapig.

MM: Ki adott enni?

T: Loptunk.

MM: Nem féltél?

T: Nem.

MM: Én nem merném.

T: Nincs is szükséged rá.

MM: És hogy lett vége?

T: A tulaj egyszer kijött, és ott talált engem. Aludtam. Rá egy napra a rendőrök elkapták Lápiszt is. Jó sokára láttam csak a tárgyaláson. Tizenkét éves koromban újra megtalált. Azóta tudunk egymásnak üzeni.

MM: Hogyan?

T: Írni szokott nekem az unokatestvérem vagy az apám nevéen. Olyan nyelven, hogy az intézetben ne értsék. Aztán volt egy helyünk a Libegőnél, ott, ahol azok a nagy sziklák vannak.

MM: Tudom. Mászkáltam rajtuk.

T: Ott egy odúban hagyhattunk egymásnak üzenetet.

MM: Szeretted őt?

T: Bármije volt, nekem adta.

MM: Nem féltél tőle?

T: Lápisztól? Én?!

MM: Sohase vert meg?

T (*nevetés*): Engem? Bármit megtett, amire kértem. És ha azt mondtam, menj el, elment. Mássz föl a fára, felmászott.

MM: És amikor azt a két asszonyt megölte?

T: Milyen két asszonyt?

MM: A Dombalja utcában, ahová betört.

T: Nekem nem beszélt azokról.

MM: Ha beszélt volna, most elmondanád?

T: Hát nem mindegy? Hiszen halott.

MM: Apukám azt az embert keresi, aki Lápiszt megölte. Segíts nekünk.

T: Apukád rendőr?

MM: Nem.

T: Akkor mit akar?

MM: Kriminálpszichológiával foglalkozik.

T: Mivel?

MM: Hogy milyen a bűnözők lelke... Hogy miért követik el a bűnt. Igazán mondd el, hogy Lápisz mit mesélt neked.

T: Mindegy, hogy mit mesélt. A többiek épp azért gúnyolták, mert sohasem ütött meg senkit. Még azt is hagyta, hogy a

kisebbség megverjék. Volt egy gúnyneve Aszódon: Majrésnak hívták a nagymenők. Egyszer elmondta nekem, hogy egyedül fél a sötétben, és ha vért lát, elájul...

MM: És mégis...

T: Mit mégis? Hát figyelj ide! Aznap hívott engem, hogy csináljuk együtt a balhét. Társ nélkül félt hozzákezdeni... Én mentem volna, de nem tudtam az intézetből kiszökni. Fellépésünk volt szombaton, és Nagyseggű Maruszja reggeltől este nyolcig rajtam ült...

MM: Ki az a Nagyseggű Maruszja?

T: Hát nem tudod? A Rózsakert gondnoknője. Ő alakította meg a néptáncsoportot, amikor negyedikes voltam...

MM (*izgatottan*): Te táncolsz?

T: Persze. Egy csomó folklórfesztiválra elvittek, legmesszebb Avignonba. Díjat is nyertünk. A dorozsmai körmagyarral.

MM: Te tényleg ismered a dorozsmai körmagyart?

T: Szólót táncolok benne. A nyoszolyólányt.

MM (*teljesen elképedve*): Én is.

T: Mit te is?

MM: A nyoszolyólányt táncolom a dorozsmai körmagyarban. Néptáncszakos osztályba járok.

T: Mibe?

MM: Nálunk a zeneiskolában kötelező valami hangszeren játszani, ha az nincs, akkor kötelező a néptánc. A felsős csoporttólünk is ott volt Avignonban.

T: Nahát!

(*Hosszú csend.*)

MM: Eltáncoljuk?

Második felvétel – csütörtök délután öttől hétig.

MM: Szerelmes voltál Lápiszba?

T: Senkibe se voltam szerelmes. Hülye mind. Lápisz nem volt hülye, de úgy nézett ki. Láttad volna! Mint egy bibircsókos majom. Szégyelltem is, hogy így gondolok rá, mint egy bibircsókos majomra, hiszen mindig rendes volt hozzám.

MM: A betörés után mikor találkoztál vele?

T: Aznap. Másnap pedig reggeli után dobbantottam a Rózsakertből, ő elém jött, odaadta a cuccokat, aztán átvitt Csocsóhoz. Egy lány révén ismerte... Egy hétre kifizette a szállásomat.

MM: Beszélte a betörésről?

T: Nem sokat. Azt mondta, úgy talált mindent, ahogy attól a csajtól hallotta.

MM: Miféle csajtól?

T: Na! Szóval... erről még nem beszéltem?

MM: Nem. Erről egy szót se szóltál.

T: Szóval Lápisz egy darabig most, hogy meglépett Aszódról, ott lakott a Dombalja utca fölött egy félig kész ház pincéjében.

MM: Egyedül?

T: Egyedül hát. Miután elvált a többiektől.

MM: Dugó, Totem, Borotva...

T: Honnan tudod?

MM: Itt ez a dosszié... Elcsentem Mapalacstól. Ebben benne van minden. Gyalogkakukk ment ki Aszódra Totemékhez, ő beszélt velük.

T: Ki az a Gyalogkakukk?

MM: Az a bajuszos srác, aki neked annyira tetszik.

(Csönd)

T: Nekem? Csak hülyültem vele... *(Papírzörgés.)*

MM: Ebben benne van minden...

T: Megnézhetem?

MM: Persze.

(Papírzörgés. Hosszú csend)

T: Az anyját! Hát ezek... És Csocsó köpte be.

MM: Bocs! Ezt te sose láttad!... Oké?

T: Oké.

MM: Csocsó senkit se köpött be. Csak nagyon megijedt, amikor rájött, hogy Lápisz két asszonyt megölt. Ezért hívta fel a rendőrséget.

T: Ez nem igaz. Mondtam, hogy Lápisz...

MM: Tudom. És el is hiszem. Most már elhiszik Chilék is.

T: Kik azok a Chilék?

MM: A zsaruk. Mondod tovább?

T: Mit?

MM: Hogy Lápisz mit csinált abban a pincében.

(Hosszú csend.)

T: Én nem akarom...

MM: Mit nem akarsz?

T: Hogy a zsaruk ilyen jegyzőkönyveket írjanak. Lápisz...

MM: Nem Lápisz ellen megy ki a dolog. Éppen te segíthetsz, hogy megtalálják a gyilkosát. Ha tényleg szeretted őt...

T: Szerettem hát. Még az se zavart, hogy úgy néz ki, mint egy bejedit majom. De arról szó se volt, hogy én meg ő...

MM: Mondtad már. Tudom. És az a csaj? Az a szeretője lett?

T *(hangos nevetéssel)*: Az? Lápisz azt mondta, olyan szép nőt életében nem látott. Moziban sem. Dehogy ereszkedett az le Lápiszhoz!

MM: Hát akkor?

T: Lápisz éjszaka ott aludt a pincében. De napközben kijárt. Ezt szúrta ki a csaj. Követte a Moszkva térig, és a földalattin szólította meg. Lápisz azt mondta nekem, majd hanyatt esett a meglepetéstől, hogy egy ilyen gyönyörű bundás nő épp vele akar beszélni...

MM: Várj! Kérdeznem kell valamit Mapalacstól. *(Két kattanas.)* Már itt is vagyok. Megpróbálnád felidézni, mit mesélt erről Lápisz?

T: Miről beszéltél az apukáddal?

MM: Megkérdeztem tőle, mi a módszere, miként kell kérdezni, hogy valaki pontosan emlékezzen.

T: Itthon van apukád?

MM: Nem. Telefonon beszéltünk. Azt mondta, üdvözl és hogy szerinte okos kislány vagy. Tetszel neki.

T: Én?

MM: Szerinte okos vagy, szép és kedves is lennél, ha nem lennél mogorva. Ezt nem egészen értem. Velem kedves vagy. Kérsz ebből? Kólás nyalóka. Azt mondják, babadedó... De nagyon finom.

(Csend.) T: Kérdezz!

MM: Mit?

T: Azt mondtad, tudod, mit kell kérdezni, hogy a másik

pontosan emlékezzen.

MM: Lápisz elmondta, hogy nézett ki a csaj?

T: Azt mondta, gyönyörű.

MM: Semmi mást?

T: Gyönyörű, frankó, oltári... dögös...

MM: Magas? Alacsony?

T (*meglepődve*): Magas. Jé! Tényleg, hogy mondta.

MM: A szeme?

T: A szeme? Arról nem volt szó. De várj csak! Úgy bámult rám... úgy bámult a nagy kék szemével, hogy egy kicsit féltem is tőle.... Ezt mondta Lápisz, pontosan ezt.

MM: Na látod! A ruhája?

T: Nem... nem tudom. Erről egy szót se...

MM: Szoknyában volt?

T: Jé! Biztos, hogy nem. Hiszen hatezer forintos Nike cipőt viselt.

MM: Na?

T: Szentség, hogy gazdag csaj, oltári Nike cipő volt rajta, egy maszek kirakatban láttam olyat hatezer forintért...

MM: Na ugye?

T: Hú! Egyszer csak beugrik, hogy Lápisz miket mondott, pedig az előbb még azt hittem, hogy a külsejéről egy szót, ha beszélt. Mintha csak azt ismételte volna: gyönyörű, gyönyörű, gyönyörű!

MM: Hogy szólította meg Lápiszt?

T: Egyszerűen odament hozzá, és azt mondta: bocs, beszélni akarok veled. Lápisz ijedtében meg akart pattanni a Deák téren, de zsaruk voltak ott, és a csaj megfenyegette, hogy sikítózni kezd... Tudta, hogy Lápisz Aszódról szökött.

MM: Honnan tudta?

T: Talán nem tudta, de biztosra vette. Lápisz szerint mindenestre úgy beszélt. Ne majrézz, ha végighallgatsz, nem köplek be, jót akarok neked... Nem kell Aszódra menned, lesz egy csomó dohányod... Figyelj már ide! Lápisz ettől megnyugodott, és vele ment, át a Lánchídon gyalog, aztán a csaj fölvitte a Várba a siklón; van ott valami Aranykéz nevű presszó, nem tudom pontosan, ott vett neki egy kávé meg egy

konyakot, közben, ahogy Lápisz mondta, mereven nézte őt furcsa, ijesztő szemével.

MM: Ijesztő? Miért ijesztő?

T: Mert mintha nem az ő szeme lett volna.

MM: Ezt meg hogy érted?

T: Nem én értem így, hanem Lápisz. Ő beszélt így a szeméről: úgy érezte, mintha nem a csaj nézne rá, hanem egy tőle független idegen, aki gonosz, veszélyes és gyanakvó.

MM: Aha. De hát bárki lehet gonosz, veszélyes és gyanakvó...

T: Nézz a tükörbe. Takard el az arcodat, akkor is látszik a szemedben, ki vagy...

MM: Rajtad is. Csak néha a te pillantásod nagyon mogorva.

T: Ne beszélj rólam.

MM: Jó. Akkor hát mondd tovább.

T: A csaj suttogva beszélt, pedig a presszóban rajtuk kívül senki se volt... A legjobb balhét ajánlom neked, semmi majré, semmi kockázat és marha nagy dohány... A Szabadság-hegyen, nem messze onnan, ahol dekkolsz a pincében...

MM: Így mondta, dekkolsz?

T: Így. Miért fontos ez?

MM: Nem fontos.

T: Szóval nem messze onnan van egy ház, később majd megmutatom, melyik, ahol marha sok pénz és érték hever... Két asszony lakik ott, meg egy fiatal, beszari srác, de vannak napok, amikor az egész délutánt meg az estét a városban töltik odalent. Én tudom, mikor van ez, és szólok neked előtte. Kutya nincs, szomszédok nincsenek, nyitva lesz a kertkapu, utána már csak meg kell kerülnöd a házat, a hátsó ablakon piszok gyöngye a rács, egy vasrúd kell hozzá, semmi több, vagy egy cső, amit bárhol találsz... Aztán elmondta Lápisznak azt is, milyen belül a ház, én arra pontosan nem emlékszem, elárulta, hol vannak az ékszerek, a fényképezőgép és a pénz, több mint tízezer forint. Lápiszt leginkább a dohány érdekelte, a csaj csak egyet kért: a takarékkönyvet. Megmondta Lápisznak, hogy azt a könyvek alatt keresse.

MM: Honnan tudta, hogy Lápisz hajlandó betörni?

T: Ezen Lápisz is csodálkozott. De a csaj úgy beszélt, mint aki

biztosra megy. Sokszor elismételte, hogy nincs kockázat, ő az egész a takarékkönyv miatt csinálja, azért így, Lápiszon keresztül, mert őt a háziak ismerik, számára veszélyes a buli. Ha a takarékkönyvet saját kezűleg emelné el, gyanúba keveredne. Azt ajánlotta, Lápisz gondolja végig, és szerdán találkozzanak fönt a hegyen. Kifizette a számlát, ő ment el előbb, amíg Lápisz brunyált.

MM: Mit csinált?

T: Bocs. Pisilt.

MM: Semmi bocs. Minél több szót ismer és használ az ember, annál műveltebbnek látszik, legalábbis anyukám szerint. Szóval?

T: Szóval Lápisz ezután megkereste Toteméket, de azok kiröhögték, így aztán egyedül találkozott a lánnyal, lent a pincében. Lápisz akkor azt mondta, ha fixre nem lesz semmi zúr, ő egyedül megcsinálja a balhét. A lány szerint szombaton kell nyélbe ütni, fél nyolctól fél tízig, akkor töktiszta a terep. Lápisz előtte nyugodtan becsengethet, üres lesz a ház. Csak egy zseblámpát vigyen meg egy vasrudat. Végül megállapodtak, hogy szombaton délután a csaj jelt ad Lápisznak, ha minden rendben van, háromszor megdöngeti kívülről a pinceajtót, és Lápisz fél nyolckor indulhat a házhoz. Szerdán együtt elmentek a Dombalja utcába, körüljárták a kertet, Lápisz megnézte azt az ablakot is, amelyiken kijárt a vasrács. A csajt többé nem látta.

MM: A takarékkönyvet se adta oda neki?

T: Vasárnap és hétfőn, ahogy megbeszélték, a pincében várta a lányt, de senki sem jött oda a könyvért.

MM: Mit csinált vele?

T: Otthagyta a pincében egy vashordó alatt. Nem merte kiváltani.

MM: Szombaton Lápisz hánykor tört be a házba?

T: Fél nyolckor, ahogy megbeszélték.

MM: Előtte csengetett?

T: Igen. A lány kb. negyed hétkor adott jelt neki.

MM: Amikor Lápisz betört, nem vette észre, hogy otthon vannak az asszonyok?

T: A házban nem volt senki. Minden úgy történt, ahogy a csaj ígérte. Lápisz megtalálta a cuccokat, és fél kilenckor már lenn volt a Moszkva téren.

MM: Azt mondta neked, hogy fél kilenckor lent volt?

T: Nem mondta. Fél kilenc után tíz perccel, ahogy megléptem Nagyseggútól, talákoztam vele.

MM: Te?

T: Igen, én.

MM: Fura.

T: Miért?

MM: Biztos nem tévedsz?

T: Biztos.

MM: Akkor beszélnem kell Mapalaccsal. *(Két kattanas.)* Ez a kazetta kész.

Harmadik felvétel.

MM: Mikor mondta Lápisz, hogy menj le Csopakra?

T: Még hétfőn, mielőtt a zsaruk bevittek. De erről hallgattam előttük.

MM: Kedd délben talákoztál vele az állomáson.

T: Igen, ott várt.

MM: Utána?

T: Felmentünk ahhoz a házhoz. Azt mondta, este valaki jön, és annyi dohányt kapunk, hogy örökre beköltözhetünk egy szállodába.

MM: Megmondta, ki jön?

T: Nem. De háromkor a posta elől telefonon felhívta azt a valakit. Azzal jött vissza, hogy minden rendben van. Akkor adta nekem az arany nyakéket. Hozott kaját is meg pezsgőt.

MM: Mit mondott, mennyi pénzt kap majd?

T: Félmilliót

MM: Annyi van a takarékkönyvben a hordó alatt.

T: Ahhoz ő nem akart nyúlni. Félt, hogy lebukik.

MM: Megittátok a pezsgőt?

T: Meg. Aztán csak vártunk. Azt mondta, este értünk jön valaki, visszavisz bennünket Pestre, s úgy elbújtat, hogy a

zsaruk sose találják ránk.

MM: Lehetetlen úgy elbújni.

T: Én is mondtam, de Lápisz csak nevetett, és azt mondta, hogy tudja a világ legjobb helyét.

MM: Arról nem beszélt, ki jön értetek?

T: Csak vigyorgott, hogyha kérdeztem. Azt mondta, nincs gond, elég, ha ő tudja, ki az illető. Titokzatoskodott.

MM: Semmit sem árult el róla?

T: Semmit Csak azt, hogy este kocsival eljön értünk.

MM: Hová?

T: Oda a házhoz.

MM: Hogy talál oda?

T: Jé! Pont erre mondta Lápisz, hogy az illető úgy ismeri Csapakot, mint a tenyerét

MM: Semmi mást nem mondott róla?

T: Nem. Mindig csak úgy beszélt, hogy az illető... Este kilenckor aztán egy kicsit már idegeskedni kezdett, merthogy 8.30-ban állapotok meg, és őt senki se verje át. Tízkor már őrvöngött. Sose láttam még ennyire idegesnek. Azt mondta, félórát várunk még, aztán bemegy Füredre, és mindent kitalál a rendőrségen.

MM: Komolyan gondolta?

T: Nem, nem. Csak ideges volt. És különben is fél tizenegykor megállt a hátsó ajtó előtt a kocsis, és úgy látszott, nincs már semmi gond. Lápisz kiment, aztán visszajött, mondta, hogy öltözzek, indulunk. Egy csomó takarót is vittünk magunkkal, mert hátul a furgonban nagyon hideg volt.

MM: Láttad azt, aki értetek jött?

T: Akkor nem. Elöl ült a vezetőüléson a töksötétben. Mi hátul szálltunk be Lápisszal, és magunkra húztuk az ajtót. Krumpliszákok mögött feküdtünk. Lápisz azt mondta, azért, mert ha a zsaruk netán megállítják a kocsit, így nem bukunk le. Marha vidám volt, megmutatta, hogy egy reklámszatyorban ott van nála a félmillió forint. Azt mondja, a felét nekem adja, ha...

MM: Ha?

T: Azt neked nem szabad tudnod, kicsi vagy hozzá.

MM: Ha dugsz vele?

T: Igen.

MM: Erre te? *(Csend.)*„

MM: A legmenőbb csaj se kap ennyit egy éjszakára...

T: Hát...

MM: Hát?

T: Gondolkodóba estem. Majdnem megengedtem, hogy megcsókoljon.

MM: Tényleg?

T: Tényleg.

MM: És mégsem...?

T: Rossz szaga volt a krumplinak. Lápisz különben is azt mondta, meglátom majd, hogy milyen helyre megyünk.

MM: Milyen helyre?

T: Igazából nem beszélt róla, ő olyan volt, hogy ha nagyot akart mondani, mindig azt mondta: meglátod majd, vagy azt: még olyat nem láttál...

MM: Ühüm... Ha az ember izgatott, ilyesfélét mond, mert nem forog jól a nyelve. Tudtad akkor, hogy hova mentek?

T: Nem. De azt hittem, Pestre. Ott bent töksötét volt, és a kocsis annyiszor fordult, hogy öt perc múlva már fogalmam sem volt, merre jár. Takarókba burkolva feküdtünk, és úgy egész meleg volt meg kényelmes, csak egyszer egy kanyarban Lápiszra ráborult a krumpli. Akkor persze mindenen nevtünk, csak egyszer ijedtünk meg egy kicsit, amikor a furgon megállt. Azt hittük, zsaruk vannak odakint. Semmi zúr, hallottuk, aztán: Lápisz, gyere ki egy pillanatra...

MM: Milyen hang volt?

T: Suttogó.

MM: Mély? Magas?

T: Nem tudom. Talán inkább rekedt. De lehet, hogy csak a suttogástól.

MM: Lápisz nem kérdezte, miért kell kiszállnia?

T: De. Ahogy kinyílt hátul az ajtó, megszólalt: mi van? A másik azt felelte: félek, hogy defektes az egyik kerék. Erre Lápisz kiszállt.

MM: Te akkor láttad azt a másikat?

T: Nem. Töksötét volt. Csak azt láttam, hogy kint mozog valami. Aztán becsapódott az ajtó. Rövid idővel később beindult a motor, a kocsi előrement néhány métert, aztán megállt, visszatolatott. Nekem fogalmam sem volt, mi történt *(Csend.)* El kell most mondanom?

MM: Nyugodj meg.

T: Nem jó, ha hallod. *(Szipogás.)*

MM: Engem ne félts...

T: Megint kinyílt az ajtó. Te vagy? – kérdeztem, mert azt hittem, Lápisz jött vissza. Nem – hallatszott a suttogás. – Szállj ki te is, segítened kell... Mikor kiszálltam, becsapta mögöttem az ajtót, és egyből elindult a sofőrülés felé. Lápisz hol van? – kérdeztem. Ott, mutatott előre, s akkor egy pillanatra felém fordította az arcát. Egy lány volt, gyönyörű lány. Bal kezével hátrasimította a haját, és azt mondta: nézd meg. Aztán beszállt a sofőrülésre. Lápisz közvetlenül a kocsi előtt feküdt, hanyatt. Először azt hittem, a kereket javítja. Lehajoltam hozzá, az orrából és a szájából dőlt a vér. Azt suttogta: segíts, megölt. A hátam mögött a motor felbőgött, a kocsi nekilódult alig tudtam előle félreugrani. Láttam, ahogy a kerék szétronomya Lápisz arcát. Hallottam a reccsenést... Aztán a kocsi hátrafelé jött. Most a hasán ment át a kerék, aztán előre megint, akár egy száraz ág, úgy törtek össze a lábai. A kocsi visszatolatott vagy harminc métert, aztán rám irányította a reflektorát, és dübörögve megindult felém. Átugrottam az árkon, és futni kezdtem. A reflektor fényében láttam, hogy bokrok és fák vannak előttem. Kiáltást hallottam: te is így jársz, ha köpsz! Aztán a kocsi távolodni kezdett, elhalkult, aztán újra felerősödött a dübörgés. Az autó visszafordult, nagy sebességgel haladt az út bal oldalán, azt hiszem, megint átment Lápiszon; a reflektorok fénye felém vágott egy pillanatra, aztán a kocsi eltűnt a kanyaron túl, ahol kezdődik az erdő. Sírtam, és sokáig nem mertem megmozdulni, féltem, hogy visszatér, és engem is megöl. Nem tudom, mennyi idő telt el. Arra gondoltam, ebben a csendben messziről meghallom a motor zaját, és újra elbújhatok, ha jármű közeledik. Visszamentem oda, ahol Lápisz feküdt...

MM: Tudom. Én találtam meg a nyomaidat.

T: Már egyáltalán nem élt. Ugye nem kell elmondanom, hogy nézett ki?

MM: Nem. Utána látták sokan. Bent van a jegyzőkönyvben.

T: Tudtam, hogy nem lehet segíteni rajta. A zsebében találtam száz forintot, kivettem a pénzt, és elfutottam onnan. Nem mertem az úton maradni, inkább elindultam megint az erdő felé. Az erdő után rét jött, és onnan megláttam egy másik utat, ahol néha elment egy autó. Később találtam egy útjelző táblát, így megtudtam, merre kell mennem Csopakra. Nagyon közel volt a falu, nem mentem tovább negyedóránál, amikor megláttam első házait. Sokáig kerestem azt az épületet, ahol Lápisszal voltunk, lementem egészen a vasútig a főútra, onnan tudtam csak odatalálni. Nagyon féltem, de rettenetesen fáztam. Nem volt más választásom: bementem a házba, megpróbáltam magamra zárni az ajtót, de a zár, amit Lápisz feltört, egyáltalán nem működött. Gondoltam, úgyis mindegy, ha engem is meg akart volna ölni, megtehetette volna ott az országúton. Lefeküdtem, és azonnal elaludtam. Reggel elmentem a boltba, vettem tejet és kenyeret. Utána már nem mozdultam ki a házból, ettem, aztán csak aludtam, mindig aludtam, de féltem álmomban is. Egészen addig, amíg te oda nem jöttél. Itt van az a pénz, ami a százasból megmaradt.

(Pénzcsörgés, szipogás hangja.)

MM: Most már ne félj!

A CÁFOLAT

Miután végighallgattam ezeket a magnófelvételeket, meggyőződésemmé vált, hogy ismerem azt a gyönyörű lányt, aki Lápiszt a metrón megszólította, majd rejtett módon öntudatlan cinkosává tette. Ez a meggyőződés csak akkor vált volna szilárddá és egyértelművé, ha tudom a cinkosság teljes értelmét, s a belőle következő tettek helyet találok az időben.

Hiába forgattam fejemben a legkülönbözőbb ötleteket, a makacs idővel csak megalkuvó és közvetett módon tudtam megbirkózni, mégpedig úgy, hogy Lápisz szavainak nem adok hitelt, s ártatlanságát a véresen szörnyű tettben kétségbe vonom. Máskülönben fel kellett volna tennem, hogy vele egy időben még valaki ott járt a Dombalja utcai házban, s észrevétlenül mézárszékké változtatta azt, miközben a gyanútlan Lápisz pénzek és walkmanek után kutatott.

A lány így is, úgy is olyan szerepben tűnt fel, amelynek aljasságához kétség aligha fér: a takarékkönyvet akarta megszerezni körmönfontan és modortalanul.

De ha csak ennyit akart, miért engedte, hogy Lápisz csapdába másszon? Miért hitette el vele, hogy szombaton este nincsenek otthon az asszonyok?

Mire jó a dupla hazugság szövevénye?

Dér Ádámmal nem vitathattam meg ezeket a dolgokat, kicsit tartottam fölényes esztől, amely az én meggyőződéseimet és kétségeimet egyaránt semmibe vette, s mindig a legtermészetesebb módon cáfolta meg. Persze sosem volt fölényeskedő, fölénye éppen ebben a természetességben rejlett. Észre sem vette, hogy görögtűzként áradó szellemi sziporkái másokat megperzselnek.

Elmeéle villogtatásában egyedül Mézmalac iránt tanúsított mérsékletet, ha a kislány ráfüggesztette aranypöttyös, komoly, szürkészöld szemét, rögvest elérzékenyült, s az iróniára való hajlamát teljeseen elveszítette. Ebben volt apai gyengédség, de óvatosság is:

Mézmalac esze legalább olyan jól vágott, mint az övé, s ha véletlenül mégis elmélázáson kapták, azonnal bőgni kezdett.

Mézmalac igazából nem bízott magában; legfrappánsabb megállapításait kérdésként tette fel, s ezért úgy tűnt, mintha a lényegre nem rátalálna, hanem csak ráhibázna. Őnála nem kellett tartani az előbb említett természetes fölénytől. Mézmalac előtt olykor a legnagyobb pancsernek is igaza lehetett, mert gyermeki zsenialitása ellenére hajlamos volt elhinni bármi marhaságot.

Aligha csodálható hát, hogy neki fejtettem ki elképzelésemet a gyönyörű lány és Lápisz kapcsolatáról. Beszélgetésünkre akkor került sor, amikor Tündét Chil magával vitte, hogy azonosítsa a GAZ furgont, amire a zsaruk szerda délelőtt a Kelenföldi pályaudvarnál rátaláltak.

– Mi az, hogy gyönyörű lány? – kérdezte Mézmalac. – Miért nem nevezed a nevéen? Mindnyájan tudjuk, sőt a leghülyébb olvasó is tudni fogja, kiről van szó: Adriennről, igenis Adriennről, aki ugyan szombaton este héttől színházban volt, de attól még hat óra után informálhatta Lápiszt, hogy üres a Dombalja utcai ház. De miért informálta volna így, ha egyszer a ház nem is volt üres?

– Nemcsak rablásra akarta bírni Lápiszt – mondtam, s közben az izgalomtól a lélegzetem elfulladt. – Talán többet várt tőle.

– Többet? Azt akarod mondani: gyilkosságot?

– Azt – feleltem.

– És Lápisz ráállt?

– Rá, ahogy a történetek mutatják.

– Aztán Tündének letagadta?

Nem szerettem ezeket a kérdéseket, tudtam ugyan rájuk felelni, de mintha az elméletem máris meggyengült volna tőlük; okoskodásom a legkisebb kételytől is léket kapott.

– Igen – mondta dacosan.

– Miért? – nézett rám Mézmalac ártatlanul naiv szürke szemével, de a kérdésben mintha apja makacssága és fölénye bujkált volna.

– Ki vall be szívesen ilyen ocsmány gyilkosságokat? – feleltem, magam is meglepődve, hogy ez a válasz mennyire frappáns.

– Nem is ez a baj – mondta Mézmalac, s tűnődő hangjában ismét Dér Ádám kísértett.

– Hát? – s meghökkenve eszméltem rá, hogy most már én kényszerülök kérdésekre.

- Tünde szerint Lápisz egy csirke nyakát is képtelen lett volna elvágni. Gyöngéd volt, félénk, nyúlszívű.
- Tünde még kislány – mondtam. – Meglehet, félreismerte Lápiszt.
- Nem, nem – rázta meg szőke fejét Mézmalac úgy, hogy a copfja vége éppen a szájába röppent. – Lápiszról mások is így beszéltek.
- Tévednek vagy hazudnak ők is.
- Hogy mondd? Hazudnak?
- Igen.
- És ha Tünde hazudik?
- Épp erről beszélek...
- Szerinted mit hazudott?
- Hogy Lápisz derék, vajszívű srác.
- Volt – mondta Mézmalac. – Ezt ne felejtse el! Valaki megölte őt, aki nem jószívű és nem is derék.
- Hát épp ezt mondom.
- A gyönyörű lány – mosolygott Mézmalac –, Adrienn. Kitől tudsz róla?
- Tünde másról sem beszélt.
- Persze hogy nem. És ha épp ebben hazudott? Valaki mástól is hallottad talán, hogy Lápisz találkozott Adrienn-nel?
- Paff! Ettől az érveléstől tátva maradt a szám.
- Az aszódi srácok csak azt mondták – folytatta Mézmalac –, hogy Lápisz kapott egy tippet, és hívta őket, tartsanak vele, mert gyáva volt. Ugyanezért hívta később Tündét is.
- De ő nem ment.
- Honnan tudod?
- Tudtam, hogy rám hozza a bajt a kérdéseivel.
- Tündétől – feleltem.
- Be kell látnod, hogy mindent tőle tudsz. A furgon, ahogy megáll a csopaki ház előtt, az éjszakai néma utazás, az idegen nőszerű lény, aki emlékeztet bennünket Adriennre, a holttesten előre-hátra gördülő kocsi... Kitől tudod, hogy így volt? Ki jelentette meg nekünk Adrienn?
- Tünde – feleltem bénán. – Tündéé az egész sztori.
- Mit szólna hozzá, ha én mondom neked egy másfajta történetet? Diadalmasan nézett rám, de én nem hagytam annyiban.
- Ha sohase látta Adrienn, hogy tudta megjelennem?
- Ki mondta, hogy sohase látta?

Hallgattam. A fejemben az motoszkált, jobban tettem volna, ha az apját keresem fel az ötleteimmal.

– Figyelj – mondta kedvesen, és megsimogatta az arcomat. – Képzeld, hogy Lápisz ott lakik a pincében egy olyan helyen, ahonnan megfigyelheti a Dombalja utcai házat. Senkitől sem kap tippet, egyedül ötli ki, hogy ha egy este senki sincs otthon, felfeszíti a hátsó ablakot. Ehhez az ötlethez társat keres, és nem másra, mint Tündére lel. Együtt figyelik a házat... Tünde ott látja Adriennt. Szombaton együtt hatolnak be az épületbe, azt hiszik, üres, ám ott találják az asszonyokat. Mondjuk a majrés Lápisz olajra lépne, de Tünde nem... Semmi sem bizonyítja, hogy Tünde szelíd, jó és türelmes. Együtt követik el a szörnyűséget, együtt viszik el a pénzt, a takarékkönyvet, az ékszereket. És ezután Tünde nem tud Lápisztól szabadulni. Ha a bűnben és a pénzben megosztott vele, osztoznia kell másban is. És képzeld, hogy ez a szép kislány utálja Lápiszt. Eddig oké?

– Oké – mondtam, és elszörnyedve bámultam rá.

– Tehát szabadulni akar... A gyanútlan Lápisz lop egy kocsit Veszprémben, azzal indulnak el. A kocsiban nincs más rajtuk kívül, nincs titokzatos, gyönyörű idegen... Tünde üti le Lápiszt a nemesvámosi országúton, ő hajt rajta keresztül, ő viszi el a félmilliót és az aranyat. Így mindenre adtunk magyarázatot, és ebben a történetben nincs kísértet... Én nem hiszem el, hogy Adrienn bűnös.

Megvakartam a fejemet

– Oké, Mézmalac – mondtam. – Meggyőztél. Tényleg sokféle történet létezik.

– Neked ez oké? – kérdezte elborzadva. – Arra egy szavad sincs, hogy szerdán Nemesvámosnál megtaláltuk Tünde lábnyomait később őt magát Csopakon, a furgon meg, amelyik Lápiszt halálra gázolta, Kelenföldön került elő?

Nem láttam meg egyből az összefüggést, tanácstalanul bámultam Mézmalacra.

– A furgonnal valaki elment onnan – mondta. – És az nem Tünde volt, annyi szent. Honnan a csodából tudna Tünde autót vezetni?

– Hát mégis az a gyönyörű...

– Makacs vagy – húzta el a száját Mézmalac. – Hát nem azért találtam ki neked ezt a történetet, hogy hagyd békén Adriennt?

– Jó – mondtam. – Békében hagyom.

- És Tündét is.
- Őt is – feleltem.
- Keressünk valami más megoldást.

De ezt a megoldást sem ő, sem Dér Ádám nem kereste együtt velem. Ettől az időtől kezdve magamra hagytak az ötleteimmel, megérzéseimmel és gondolataimmal.

A vallomásokba, jegyzőkönyvekbe, szakértői véleményekbe természetesen továbbra is betekinthesem, de az ő kommentárjaik nélkül furcsa módon élettelené vált minden szöveg, hogy úgy mondjam, az írás holt betű maradt.

Talán ennek tudható be – az ő zárkózottságuknak és az én tapintatomnak –, hogy ketten együtt és külön-külön előbb jutottak el a megoldásig, mint én vagy a zsaruk, akik óriási rutinjukkal és szakértelmükkel nem sokat tudtak kezdeni ebben az ügyben, amelyet Chil később, egy csöpp malíciával, igazi Dér Ádámnak való gyilkosnak nevezett.

Dér Ádám, aki szinte csak általam került bele ebbe a történetbe Mézmalaccal együtt, hirtelen úgy kezdett viselkedni, mintha ők ketten nem résztvevői, hanem formálói lennének a történéseknek, s ráadásul viselkedésükben az is kifejezésre jutott, hogy őket egy bordában szótták, mi, többiek pedig kívülállók vagyunk.

Mindezt nem szemrehányásként mondom; teljes egy húron pendülésük engem csak annyiban zavart, hogy minden más hang disszonánsnak tűnt mellettük, s egyszer csak azt vettem észre, hogy ez a beszámoló, amelyet kétségkívül én magam írok, kezdi elveszíteni önálló és személyes jellegét.

Úgy kerültem ki a történetből, hogy szinte észre se vettem; cselekedeteim és gondolataim többé nem forogtak a gyilkosság rejtélye körül, hanem Mézmalac és Dér Ádám lényéhez igazodtak.

Hiába, hogy Mézmalac híján volt a beképzeltségnek, azzal, hogy egy szempillantás alatt mindent tudott és mindent felfogott, ha nem is nyomasztóan, de gátlóan hatott rám; gondolataimat megtartottam magamnak, és megérzéseimet senkinek sem árultam el.

De ahhoz elvégre mégis jogom van, hogy belső szellemi vívódásomba belevonjam az olvasót: én Tünde vallomása óta biztosra vettem Adrienn részvételét a Dombalja utcai gyilkosságokban, majd ettől a gondolattól kissé eltávolodva s azt megtételezve, feltételeztem

szándéktalan cinkosságát, majd visszatérve az eredeti elképzeléshez, bűnös voltát kétségtelennek láttam Lápisz elhallgattatásában is.

Koncepciómban két dologra nem adhattam egyértelmű magyarázatot: Adrienn miért hagyta futni Tündét, miután arcát felfedte előtte, s hogy talált rá időt szombat este színelőadás közben, hogy a Dombalja utcában megjelenjen?... Biztos voltam abban, hogy a kíméletlenség, amellyel Lápiszt féregként eltaposta, jelen volt a Dombalja utcai bűntényben is, ez a kettő egyazon kéz és elme műve, igen, egy elméé, amely az örülethez áll közel.

Ezzel az örülettel próbáltam megmagyarázni a veszélyessé vált szemtanú iránti kíméletét, de csak bizonyos fenntartással és kétkedéssel. Ugyanakkor Adrienn feltűnése Csopakon és jéghideggé váló keze, érzelmi töltést adott kétkedő gondolataimnak, megerősítve gyilkos voltába vetett hitemet. Persze azt, hogy keze „jéghideg”, nem én állapítottam meg, hanem Mézmalac, ő mégis rá akart bírni, hogy „hagyjam Adrienn”.

Abban az időben meggyőződésemm volt, hogy ő se hagyja, Dér Ádám se és Chil se. Később kiderült, hogy Chil valóban újra és újra ellenőriztette Adrienn szombat esti mozgását, és csak vonakodva látta be, hogy a gyönyörű lány nem lehetett jelen a Dombalja utcai gyilkosságoknál.

Egyedül én maradtam hű az eredeti elképzeléshez, amely életszerűnek látszott, és a realitás talaján állt.

Ezért éjjel-nappal azon töprengtem, hogyan mutatkozhatott Adrienn a színházban ugyanakkor, amikor a Szabadság-hegyen időt rabló aprólékossággal mézárrolta édesanyját, kegyetlenségét örületével leplezve.

Találtam is olyan megoldást, amely közeljárt az igazsághoz, oly módon, hogy tökéletesen elfedte azt. Mondjuk úgy: éjszakának néztem a napfogyatkozást. Van erre persze más hasonlat is: nem láttam a fától az erdőt.

Remélem, az olvasó is így van vele, s a végén – akárcsak én – egy kissé elszégyelli magát, hiszen az eddig közölteken túl Dér Ádám és Mézmalac az ügyről semmi többet nem tudott, mint mi magunk, s ők mégis eljutottak az igazságig, amely lehetetlenné tesz minden ellentmondást és kétkedést.

Sajnos, hogy miképpen és miért éppen ők ketten találtak rá a

megoldásra, abba nem avathatom be az olvasót, mert azt én magam sem tudom, hiába, hogy az egész előttem, fülem hallatára és szemem láttára történt.

A GYILKOS NEVE

– Összegezzük – mondta Dér Ádám.

Ekkor, a gyilkosságok után egy héttel, szombaton este negyed nyolc felé saját állítása szerint sejtelve sem volt a megoldásról, fél nyolckor pedig már pontosan, ha nem is bizonyíthatóan tudta, hogy ki a gyilkos.

– Ne – nyöszörgött Mézmalac, aki nem volt híve az erőltetett és rendszerező gondolkodásnak. – Úgyis mindjárt teniszezni megyünk.

– Jó – mondta Dér Ádám. – Jössz? – fordult felém.

– Persze – feleltem.

Egy fedett pályát béreltünk négyen szombat esténként, Dér Ádám, Chil, Mézmalac meg én. Mindig én voltam egy párban Mézmalaccal. Sokáig büszkeséggel töltött el, hogy Ádámékat rommá verjük, mígnem egyszer Mézi kibökte, hogy őt az apja még soha, semmiféle játékban nem győzte le.

Chil a pályán várt bennünket; ajkán gondterhelt mosoly játszott. Lélekben felkészült a vereségre.

Hétkor kezdtünk játszani, két kör futás és némi gimnasztika után, bemelegítésként nyesett tenyereket és könnyű röptéket ütöttünk egymásnak a T-vonalról, Mézmalac Ádámmal szemben, Chil pedig velem szemben állt. Két labda pattogott a háló fölött, minden hozzáértő láthatta: hárman menthetetlen amatőrök vagyunk, Mézmalac pedig – Miki egér szerelésben – igazi profi, egy fiók Steffi Gráf, aki merő nagylelkűségből ereszkedik le közénk.

Elég volt egyetlen pillantást vetni Dér Ádám arcára, hogy kiderüljön, lélekben ő is sebezhető. Réveteg, szinte gügye mosollyal nyeste vissza lánya labdáit, büszkeségtől és gyöngédségtől párállott egyébként éber szeme.

Ütögetés közben a következő párbeszéd zajlott le közöttük.

– Hát akkor – mondta Dér Ádám – szerinted is?

– Persze – felelte Mézmalac.

– Ha pedig így van, akkor Lápisz nyilván csak később jött rá.

– Igen – mondta Mézmalac, miközben gyors mozdulattal lehajolt egy nehéz labdáért. – Akkor, amikor a tévéből megtudta, hogy gyilkosságokért körözik.

– Aha – mondta Ádám. – De ha előbb nem tudta, akkor a gyiloknál nem is volt jelen. Szerinted biztos, hogy Tünde igazat beszélt?

Mézmalac bólintott, miközben egy tenyeres röptével hasba találta apja.

– Nem hazudott nekem. Oka sincs rá.

– És vajon Lápisz hazudott neki?

– Dehogya – mondta Mézmalac.

– Tehát Lápiszt tényleg Adrienn vette rá, hogy...

– Hogy? – kérdezte Mézmalac.

– Végülis egy dolog biztos: Lápisz mászott be a hátsó ablakon, ő lépett bele Drávutzné vérébe, látnia kellett a tolókcocsiban ülő...

– Kit? – kérdezte Mézmalac.

Dér Ádám hallgatott.

– Holttestet? – nézett rá Mézmalac kétértelmű mosollyal, miközben fonákról felpörgetett egy labdát. – Ha holttestet látott, akkor a gyilkosságról nem a tévéből értesült.

– Ha pedig elevent – szólalt meg Ádám –, akkor azt később mégiscsak ő ölte meg.

A szó ugyanúgy röpködött közöttük, akár a labda: gyorsan, biztosan, könnyedén és eredménytelenül, mert még nem ment vérre a játék.

– Tehát Lápiszt Adrienn vette rá? – kérdezte Ádám. – El kell hinnünk...

– El, mivel Tünde igazat beszél.

– Ezek szerint azt is hinnünk kell, hogy volt egy harmadik?

– Egy harmadik? – kérdezte Mézmalac.

– A gyilkos, aki közvetlenül azután ölt hogy Lápisz elhagyta a házat...

– Lehet – mondta Mézmalac. – És Adrienn öccse akkor nem Lápisszal, hanem ezzel az idegennel találkozott. De miképpen lépett bele Lápisz a vérbe, ha a gyilkosság közvetlenül azután történt, hogy ő elment onnan?

– Hoppá! – mondta Ádám, és elvétett egy tenyerest. – Ez egyben azt is jelenti, hogy nem volt harmadik.

– Ha nem utána, akkor előtte – mondta Mézmalac. – Ez egyszerű.
Ádám megrázta a fejét

– Az orvos szerint ez lehetetlen.

Mézmalac leeresztette az ütőjét.

– Hát mégis Lápisz?

– Stop! – mondta Ádám. – Hagyjuk most Lápiszt. Nézzük azt, ott lehetett-e a házban, ha egy-két pillanatra is, este hat és fél tíz között az a gyönyörű lány.

– Ne gyönyörűzz – mondta Mézmalac.

– Á – rázta a fejét Ádám –, nem is tudom... Hiszen csak egy pillanatra láttam. Ott lehetett?

– Csak úgy, hogy a színházba valaki más ment el helyette. Dér Ádám felszisszent, és határozott mozdulattal a labda mellé ütött.

– Ördögöd van – mondta.

Közbeszóltam:

– Ez nem stimmel. Közeli ismerősei látták ott, akiket aligha lehet megtéveszteni.

Mézmalac felsikoltott.

– Persze hogy! – suttogta maga elé. – Tényleg! Az ember nem tévesztheti meg a közeli ismerőseit.

– Akkor ez oké – mondta Ádám, bár szerintem semmi se volt oké. – Kezddhetünk játszani. Ma én leszek Mézmalaccal. Nyerni akarok.

Mit mondjak, rommá vertek bennünket, s elsősorban azért, mert mindvégig azon tűnődtem, mi a franc lehet oké ebben a nyomorult ügyben, aminek isten se látja a megoldását, nemhogy én. 6:1-re kaptunk ki az első szettben, és 6:3-ra a másodikban. Dér Ádám most, hogy nem a lányával állt szemben, elfeledkezett szelíd és kíméletes természetéről, Mézmalac pedig úgy röpködött mellette, mint egy pillangóba oltott Szeles Mónika.

Felszabadultak voltak és vidámak, mintha bejutottak volna a titkok kapuján. Beszélgetésükből csak foszlányokat csíptem el.

– Lápisz akkor látta először őt. A másikat valószínűleg egyáltalán nem látta.

– De a leírás megtévesztően...

– Milyen hülyék vagyunk...

– Tünde nem tehet róla.

– Csak hallomásból...

– S egy pillanatra ott a kocsinál.

Hallottam, hogy megcsikordulnak mellettem Chil fogai, ő sem tudta, hogy azok ketten miről beszélnek.

– Legalább ezt a meccset nyerjük meg – mondtam.

– A fenét – felelte. – Sem ezt, sem azt. Ezek nem hagyják. Egy-egy szó áthallatszott a pálya túlsó feléről.

– Ezért engedte el.

– Ezért nem bánta, ha egy pillanatra látja az arcát.

– De Lápisz rájött.

– Nyilván a hangjáról...

– Elég sokszor beszéltek. Valószínűleg tőle kapta a Szilvafa utcai tippet is.

– A harapós kutyával meg az öregasszonnyal.

– Ezután persze megint beszélt vele.,

Itt egymás után négy szervámat rontottam el. Mézmalac szemrehányóan átszólt a hálón:

– Mi van veled, mit idegeskedsz? – Majd azonnal apjához fordult. – Mert beszélt vele!

– Valószínűleg telefonon hívta.

Tökéletesen értették egymást. Engem pedig egy bordában szóttóságuk annyira felidegesített, hogy majdnem odacsaptam a teniszütőt. Csikorgó foggal mormoltam magam elé:

– Piszkos banda...

De valahol a lelkem mélyén azért nem haragudtam rájuk igazán. A meccs után hazafelé menet Dér Ádám megint rákezdte:

– De így is szembekerülünk az idővel. Ha a tényeket komolyan vesszük, azt kell hinnünk, hogy ő sem lehetett ott.

– Ki? – kérdeztem.

Mézmalac csodálkozva bámult rám, nem lekicsinylés, inkább értetlenség volt szürkészöld macskaszemében.

– Na ki? – szólalt meg Chil, aki százússzal fordult rá az Erzsébet hídra. – Nem mindegy neked? Az ügy egyetlen szereplője se lehetett ott.

– Dehogynem – mondtam. – Drávutz mostani feleségéről és szeretőjéről úgyszólván semmit sem tudunk.

Ha szabad úgy mondanom, Mézmalac szemében a csodálkozás elképedéssé változott.

– Utánanéztünk – mondta Chil. – Ellenőriztük őket és Gaál doktort is. Reménytelen.

– Oké – bólintott Ádám, aztán visszafordult Mézmalachoz. – Szerinted?

Ez a „szerinted?” folytatása volt annak a párbeszédnek, amelyet én a közbekotyogással megzavartam.

– Szerintem?... – tűnődött Mézmalac. – Ne vegyük ennyire komolyan a tényeket.

– Az tilos – mondta Ádám.

Mézmalac megnyalta a szája szélét.

– Pedig fix, hogy a gyilkos játszott velük.

– Chil azt mondja, többször is ellenőrizték az állításait...

– Én mondom? – kérdezte Chil.

– Hát nem? – nézett rá Ádám. – Épp tegnap beszéltünk róla. Az ügy összes szereplőjének ismét a körmére néztél.

– A körmére – dünnyögte Chil. – Csak tudnám, miért.

– Hogy tisztán lássunk – mondta Mézmalac.

– Abból kell kiindulnunk – szólalt meg Ádám –, hogy ismerőseink közül a gyilkosság időpontjában senki sem járhatott a Dombalja utcában, de valaki mégiscsak ott járt. Mézmalac, csinálnál nekünk egy táblázatot?

– Nekünk? – kérdeztem maró gúnnyal.

Dér Ádám a felé irányuló gúnnyal pontosan úgy volt mint nyúl a marhasülttel: ha észrevette is, nem vett tudomást róla.

– Nekünk hát – felelte ártatlan arccal. – Az időpontok miatt. Mézmalac még aznap este a következő táblázatot készítette:

Gyilkok:

19:30-20:30

A gyilkos:

1. Adrienn: Színház 18:30-22:00-ig
2. Gaál Péter: 15:00-23:00-ig
3. Drávutz: 18:00-19:00-ig, 19:30-22:30-ig
4. D. Gábor: 18:00-19:00-ig, 19:15-21-ig
mozi
5. Zsazsa (Dné): 17:00-23:00-ig parti

6. Mariann: 19:30-20:00-ig, 9^h

Dombalja u.

1. A gyilkos fél nyolc és fél kilenc között a Dombalja utcai házban járt. Ebben az időben:
2. Adrienn: a *Padlás* című darabot nézte.
3. Gaál doktor: saját állítása szerint úton volt Nyíregyházáról Pest felé. Gyalogkakukk beszélt két útitársával, akik ezt az állítást igazolták.
4. Drávutz: fiával játszott, majd szeretőjével.
5. Gábor: apjával játszott, majd moziba ment
6. Zsazsa: egy partin vett részt nagy társaságban (Chil ellenőrizte több oldalról is).
7. Mariann: barátnőjével volt együtt annak lakásán fél nyolctól nyolcig, majd Drávutzcal ugyanott, kilenckor a lakás telefonszámán barátnője, Hámán Kató ismét beszélt vele. (Spulni által feltárt adatok.)

– Szép – mondta Dér Ádám, megcsodálva Mézmalac művét –, már-már tökéletes.

– Töki csak akkor lenne – húzta el a száját Mézmalac –, ha úgy tudtam volna belerajzolni a gyilkost, hogy egyszerre két halmazban legyen jelen. Ez a gyilkos dörzsöltebb, mint szegény Mikulás, nem az áldozatát, hanem magát darabolta fel. Dér Ádám csodálkozva nézett rá.

– Hogy jutott eszedbe éppen Mikulás?

– Mert trükkösen gyilkolt ő is. Amikor belerakta a feleségét a hűtőládába, nyilván odavolt a gyönyörűségtől, hogy a szétdarabolásra mennyi ideje lesz...

Dér Ádám megigézve bámult rá.

– Beszélj csak – suttogta. – Bármit. Csak az a fontos, járjon a szád.

– A környezet tankönyvünkben benne van – folytatta Mézmalac –, hogy ha a hőmérséklet abszolút nulla fokra süllyed, az idő megáll, mivel az anyagban megszűnik minden mozgás...

– Úristen – kiáltott fel Ádám –, hogy ez nekem nem jutott eszembe!...

– Mi? – kérdeztük egyszerre Chillel. Zavartan, szinte révületben nézett ránk.

– A zseni akkor is zseni, ha tudatlan – mondta.

– Rám gondolsz? – kérdezte Mézmalac, készen arra, hogy halálra sértődjön. – Mi bajod a tudatlanságommal?

– A hangsúly a zsenin volt – mentegetőzött Ádám. – Az ösztönös és véletlen megérzésen, amelyben egyszerre csak felfénylik az igazság, mint ködben a nap.

– Mégpedig? – kérdezte Mézmalac tárgyilagosan.

– Miért hoztad szóba a hűtőládát?

– Fogalmam sincs. Talán azért, mert Lápisz a Dombalja utcai házban betörte a hátsó ablakot; a helyszíni szemle jegyzőkönyve szerint piszok hideg volt ott aznap este.

– Ez az – mondta Dér Ádám. – Piszok hidegben pedig a halott gyorsan kihűl.

Mézmalac most olyan arcot vágott, mint egy kismacska, amikor először lát eleven egeret.

– Oké – mondta. – Ezt Widder professzor el is magyarázza, amikor a halál beálltának idejét határozza meg.

– Hű – szisszent fel Ádám –, hát nem megmondtam, hogy a kórboncnok jelentését tilos elolvasnod?!

– De – bólintott Mézmalac. – Csak akkor ne felejtsd kint az íróasztalodon. Szép kis apa vagy... Jé! – kiáltott fel, s arcára kiült a döbbenet. – Ugye Terus kerekés tolószékben ült?

– Aha – mondta Ádám. Mézmalac arca felragyogott.

– Tényleg zseni vagyok – állapította meg. – Ha nem emlegetem a hűtőládát, a tantusz nálad sem esik le, igaz?

– Igaz – ismerte be Ádám.

Mi Chillel semmit sem tudtunk beismerni, nálunk egyáltalán nem esett le a tantusz.

Az őrnagy elszontyolodva nézett Ádámra és Mézmalacra, aztán azt kérdezte:

– Megvan?

– Persze – válaszolt Mézmalac.

– Kiállíthatom a letartóztatási parancsot?

– Hogyne – mondta Mézmalac, s arcán felragyogott a mindentudás boldogsága.

– Kinek a nevére? – kérdezte Chil ravaszul.

– Várjunk még – szólalt meg Ádám. – Előbb fel kell hívnom a professzor urat.

A telefonért nyúlt. Tárcsázott.

A készülék foglaltat jelzett. Aztán megint és megint.

– Budapesten a számok hétjegyűek – dünnyögte Mézmalac. – Fogadjunk, hogy...

– Nyertél – bólintott Ádám. – Elfelejtettem az egyest.

A következő hívásra a patológiai tanszék titkárnője jelentkezett, aztán egy perccel később Widder professzor.

– Egy gyakorlati kérdésben szeretnék eligazodni – mondta Dér Ádám. – Van valami táblázat arról, hogy különböző külső hőmérséklet mellett milyen ütemben hűl le egy holttest?

A prof nyilván igenlően felelt, mert Ádám így folytatta:

– Egy pillanat, valamit megkérdezek. Előbb Mézmalachoz, aztán hozzám fordult.

– Hány fok volt abban a szobában, ahol a tolóközi állt?

– Tizenhét – felelte Mézmalac.

– Az a ház egyébként is hideg?

– Dehogyan – feleltem. – A verandán például olyan meleg volt, mint egy túlfűtött pálmaházban.

– Oké! – bólintott Ádám. – Aztán beleszólt a telefonba: – Tizenhét és huszonhét Celsius-fokra kérem. Nem... nem... Friss holttestről van szó. Teljesen friss, egy-két órás halottról... Aha! Később a hullafoltok és a bomlási tünetek... De néhány órán belül csak a popsín át mért testhőmérséklet és a külső hőmérséklet a perdöntő. Kösz, professzorom...

Dér Ádám letette a telefonkagylót, és Chilhez fordult.

– Holnap estére gyűjtsük össze a Dombalja utcai házba a társaságot.

– Mármint? – kérdezte Chil.

Dér Ádám megvakarta a fejét.

– Mézmalac, légy szíves, sorold.

És Mézmalac egy minikomputer buzgalmával sorolta:

– Dr. Gaál, Zsazsa, Mariann, Gábor, Adrienn, Tünde, aztán Borotva, Dugó, Totem...

– Ők hárman nem kellene – mondta Ádám.

– Akkor más nincs – sóhajtott Mézmalac –, mert Drávutz és Lápisz halott.

– Tőlünk ki jöjjön? – kérdezte savanyúan Chil.

– Rajtad kívül Spulni és Gyalogkakukk. Csakis azok, akik döntő érdemeket szereztek az ügyben.

– Döntő érdemek – dűnnyögte Chil. – És az író úr? – érintette meg a vállamat. – Ott lehet ő is?

– Ő a legfontosabb – mondta Ádám. – Hiszen nélküle az egész história nem is létezne...

– Kösz – mondtam. – Kösz a bizalmat. Megmondanád, ki tette?

– Neked meg. De ki ne kotyogd az olvasónak. Mézmalac, áruld el neki.

Mézmalac hozzám hajolva elsuttogta a gyilkos nevét.

– Ez fix? – kérdezte Chil, akinek olyan éles füle volt, mint egy sokat próbált mezei nyúlnek.

– Fix – ragyogtatta ránk mindentudó mosolyát Mézmalac. – És apa holnap rá is bizonyítja.

Widder prof másnap délelőtt a következő táblázatot juttatta el Chilhez és Dér Ádámhoz:

37 °C test 27 °C test

27 °C szoba halál 1 óra 2 óra 3 óra 4 óra 5 óra

Mézmalac ezt az ábrát a következőképpen egészítette ki:

37 °C test 18^h 19^h 20^h 21^h 22^h 23^h

37 °C test 17 °C szoba 1 óra 2 óra

27 °C test 2 1/2 óra

27 °C szoba halál

27 °C test

37 °C test 17 °C szoba 1/2 óra

21^h 22^h 23^h

Ránéztem erre az ábrára, és azt mondtam magamban: „Ezt fejtsd meg, ha tudod!...”

A TÉLIKERT

– Drámai bejelentéssel kell kezdenem – mondta Dér Ádám – Egy gyilkos ül közöttünk, aki négy embert ölt meg, példátlan kegyetlenséggel és hidegvérrel. Bizonyítani fogom, hogy mind a négy esetben pontos terv szerint járt el, s tettét megpróbálta másokra hárítani. Mindebben kapzsiság, gyűlölet, irigység vezette... – Egy pillanatig elhallgatott, és szomorúan nézett körül. – Mindehhez persze érzéketlen, közömbös lélek kell, ördögi hidegség, amely már-már felér az örülettel.

A Dombalja utcai ház télikertjében ültünk valamennyien, mindazok, akikre Dér Ádámnak a bizonyítási színjátékhoz szüksége volt. A színjáték a kriminálpszichológus szempontjából kettős célt szolgált: így közönség előtt élvezhette sikerét, s mutathatta be a leleplezés bűvésztrükkjeit; másrészt viszont csakis így tudta sarokba szorítani a tettet, lélektani trükkökkel és bizonyos teatralitással, amelynek hatása alól eddig egyetlen gyilkos sem tudta magát kivonni.

Egyáltalán nem vagyok biztos benne (a gyanút is talán csak sértődöttségem sugallja), hogy hősöm tetszelegni szeret a végső pillanatban. Lehet, hogy mindez szigorúan a módszeréhez tartozik, s végső soron nekem is kedvez, hiszen így krónikásként nagy drámai hatással és matematikai alapossággal összegezhetem az eseményeket.

Az az eljárás, ahogy Dér Ádám máskor is időzíteni és késleltetni szokta a végkifejletet, két értelemben engem mindig egy fényszóró keresgélésére emlékeztetett, a fényre, amely ködben bukdácsol, elelenyészik, hogy végül tökéletes élességgel világítsa meg a tér egy bizonyos pontját, ahol a gyilkos lapul. Ekkor iszonyú tisztasággal látjuk arcát, lényét, célját és cselekedeteit. Szinte robban a fény, úgy vágódik a gyilkos szemébe, aki elvakul, elveszti minden fölényét, s lemeztelenítve, hernyóként tekereg előttünk.

Vajon most éppoly hatásos lesz-e ez a pillanat, mint annyiszor a múltban? Ezen tűnődtem, amikor egy öblös nád karosszékben:

hátradőlve térdemre tettem noteszemet, hogy lejegyezzem Dér Ádám szavait, s rögzítsem az általuk kiváltott történéseket.

Hét gyilkos leleplezését örökítettem meg eddig, hét könyvet adtam közre Dér Ádám eseteiből: *A feledékeny gyilkost*, *A csónakázó gyilkost*, *A rögtönző gyilkost*, *A menyét éjszakáját*, a *Valakit mellém temettek* című munkát, *A dadogó gyilkost* és a *Vándorló halált*. Igazán megérdemeltem azt, hogy a nyolcadik esetben Mézmalac előre elárulta nekem a gyilkos nevét. Nagy önuralmamba kerül most, hogy ezt a nevet ne súgjam meg, ne adjam tovább az olvasónak.

Igen, itt van közöttünk. Ott ül, fejét kissé hátrahajtva; arcán félelemnek nyoma sincs, szeme nyugodtan viszonzza a pillantásomat. Felém bólint, száján egy csöpp mosollyal.

– Valóban ő az? – gondolom, s kétség fog el.

De Dér Ádám is fölényes nyugalommal tekint körül, kezével int a gyilkosnak, rámosolyog.

Az üvegverandán most nincs nagyon meleg; a falon függő hatalmas hőmérő 22 Celsius-fokot mutat, felül az egyik ablaktábla csöppnyit nyitva áll, a résen át a tél szelíden ránk lehel.

A társaság félkörben helyezkedik el, ennek a félkörnek a középpontjában ül vagy áll Dér Ádám, pontosan olyan pózban, mint Czeizel professzor a tévékamerák előtt. Mézmalac Chil és Spulni között kuporog egy hokedlin, ölében a ház macskája, egy serdületlen cirnos, aki valószínűleg tanúja volt a gyilkosságnak.

A félkör bal szélén, a falnak támaszkodva Gaál doktor áll, feszült és éber, közbeavatkozásra kész; mellette Adrienn, gyönyörű arcán fáradt minden vonás, válla néha összeér öccse vállával, ilyenkor egymásra mosolyognak, de szemük nem fejez ki boldogságot. Ezután Chil, Mézmalac és a macska következik, majd Spulni, Tünde és én magam. Tőlem jobbra ül Mariann, blúzának mély kivágásába Gyalogkakukk olykor jólesően betekint. A körív jobb szélén helyezkedik el Zsazsa, ő is áll, akár az ügyvéd, arcára utálkozó félmosoly kövült. „Remélem, hamar túl leszünk rajta” – mondta, amikor bemutatták Dér Ádámnak.

Ádám hatásvadász szavait csend fogadja. Csak Gaál doktor kockáztat meg egy kérdést:

– Mi van a betörővel?

– Ő a negyedik áldozat – feleli Ádám, s körbehordozza az arcokon szigorú, szomorú tekintetét. – A pontos sorrend: Sipőcz Teréz, akit a

gyilkos megfojtott, Drávutzné Sipócz Anna, akit halálra kínozott, Drávutz Lajos, akit valószínűleg kilökött a hatodik emeletről, és Gógán József, Lápisz, akin többször keresztülhajtott egy gépkocsival. Ez a négy bűntény egymással értelmileg és logikailag összefügg, Teréz és Anna halála ugyanahhoz a koncepcióhoz tartozik, beleértve a különös, már-már betegesnek látszó kegyetlenséget. E koncepció egyik tartozéka volt Drávutz is. Először beszélnie, majd hallgatnia kellett, halálát valószínűleg átgondolt szándék tüntette fel öngyilkosságnak vagy balesetnek. Végül a kezdő gyilkosságok folyamányaként Lápisz pusztult el, mivel ő személyesen ismerte a gyilkost, és azt a kombinációt, amely az egész véres bűncselekményt a betörőre hárította. Ehhez tudni kell: Lápisz nem gyilkolt. Egy bennfentes személytől kapott téves információ alapján szánta rá magát a betörésre, de senkit sem ölt meg, az áldozatokkal sem elevenen, sem holtan nem találkozott.

Kopogtatás hallatszik, s a nyíló ajtó részében Widder professzor tökéletesen kopasz feje jelenik meg.

– Bocsánat – mondja –, elkéstem...

Dér Ádám szívélyesen rámosolyog, Gábor feláll, átadja székét, ő maga nővére elé a földre ül. Csodálatosan szépek így együtt, gyengéd profiljukat gyöngyházzsínnel vonja be a halvány lámpafény.

Widder prof elhelyezkedik a széken, körbebólint, mosolyog, bajuszát simogatja, bepárasodott szemüvegét törölgeti.

– Ő Widder professzor, az ország legkiválóbb igazságügyi orvosszakértője és kórboncnoka. A gyilkos épp az ő tudására és tévedhetetlenségére számított, amikor bűncselekményét kieszelte. Egy feddhetetlennek látszó, hazug állítást csempészett be a valós tények közé, ily módon tévesztve meg a megtéveszthetlent, így állt elő az a helyzet, hogy a gyilkosságok időpontjára az itt jelen lévőknek kivétel nélkül alibijük volt, a helyszínen az adott pillanatban nem lehettek jelen. Egyszerre két dolog is fedezte a gyilkost: a betörő személye és az időpont lehetetlensége.

Dér Ádám Chilre néz.

– Elmondanád, mi a rendőrség alapállása egy ilyen esetben, amikor majdnem biztosra vehető, hogy a gyilkosságot egy, a házba kívülről behatoló idegen személy követte el?

Chil feláll, megköszörüli a torkát, aztán leül.

– A rendőr akkor hibázhat legnagyobbat – dűnnyögi –, ha biztosra veszi a biztosnak látszót. A jó nyomozót nem szárnyaló fantáziája teszi eredményessé, hanem mindenre kiterjedő figyelme.

Amíg minden próbát kiálló bizonyíték nincs a kezében, addig nem vesz biztosra semmit, és egyetlen koncepciónak sem kötelezi el teljesen magát. A zsarurutin és – hagyomány, egy ilyen nyilvánvalónak látszó esetben is, kötelezővé teszi, hogy ellenőrizzük az áldozatok szűkebb családját és távolabbi kapcsolatait, nyilvántartva és megfontolva minden lehetséges verziót, a gyilkos személyét és a gyilkosság okát illetően. Ezért az itt jelen lévőket a lehető legalaposabban ellenőriztük, s megállapítottuk, hogy a gyanú legcsekélyebb árnyéka sem férhet közülük senkihez. Soha semmilyen esetben nem tekinthetünk el az efféle ellenőrzéstől. Megérthetik...

– Ha gyanú árnyéka sem merült fel – szólal meg Gaál, s vállával ellöki magát a faltól –, akkor mi értelme van ennek az újabb zaklatásnak?

– Ügyvéd úr – mosolyog Ádám –, maga éppoly jól ismeri a rendőri módszereket, kötelmeket és kényszerúségeket, mint én magam. Nyilván tisztában van azzal is, hogy senkit sem csődítettünk volna ide ebbe a szomorú és egyre szomorúbbnak látszó házba, ha erre nem volna múlhatatlanul szükség.

– De a tények... – veti közbe Gaál némi agresszivitással. – Az előbb kifejtett időtényező...

– Kérdeznék valamit – mondja Ádám, ajkán egy csöppnyit gúnyos mosollyal. – Ha most Widder professzor közölné, hogy Sipőcz Teréz és Anna nem szombaton, hanem pénteken este halt meg, maga ugyanilyen önbizalommal említené az időtényezőt? Hol volt ön pénteken este?

Áz ügyvéd felhúzza a szemöldökét.

– Mire jó ez?

– Tegye meg nekem azt a szívességet, hogy felel a kérdésekre.

– Minek? Köztudott tény, hogy a betörés és a gyilkosság szombat este nyolc körül történt.

– Köztudott?! – tárja szét a karját Ádám. – Dehogyan köztudott Ez csak a rendőrség feltevése Widder professzor intenciói alapján. Épp azért fogalmaztam úgy: mi lenne, ha a professzor most megváltoztatná a véleményét?

Gaál Widderre néz.

– Lehetséges ez?

A prof mosolyog, vállat von, arckifejezése szabadkozó, de nem állít és nem cáfol semmit

– Pénteken este otthon voltam – mondja Gaál, és arcáról nem tűnik el a csodálkozó mosoly.

– Egyedül? – kérdezi Dér Ádám.

– Egyedül.

– Nos, látja, így egészen másképp néz ki az időtényező.

Gál megcsóválja a fejét.

– De hát ez az egész nem igaz. A gyilkosság szombaton történt nem pénteken...

– Úgy van – mondja Ádám. – A gyilkos valóban nem ugrott ily nagyot az időben. Számára elegendő volt egy csöpp csalás, egy nyúlfaroknyi... Egy-két szabad órára volt szüksége, nem napokra... Mielőtt azonban ennek az egy-két órának helyet szorítanánk az időben, amely egyébként túlzottan szoros, próbáljuk meg tisztázni: ha nem a betörő ölte meg a Sipőcz nővéreket, akkor a gyilkosságok előtt, után vagy éppen azokkal egy időben járt-e itt a házban... Gógán Józsi, vagy ahogy szakmai körökben ismerték, Lápisz, holtában is azt a cipőt viselte, amelyet a betörés idején; gumitalpának véres nyomát a rendőrség megtalálta itt a szomszéd szobában, majd Widder professzor a gumitalpon található szennyeződést Drávutzné elfolyt vérével azonosította. Ez mindenképpen azt jelenti, hogy Drávutzné vére *az előtt* vagy *akkor* kezdett folyni, amikor Lápisz még a házban volt. Nagyon kézenfekvőnek látszott az a feltevés, hogy jelenlétében, részvételével vagy általa történt a gyilkosság... Arra senki sem gondolt, hogy minden megtörténhetett előbb és nélküle... Nos, nézzük ezt a képtelennek tűnő feltevést: két halott asszony van a házban, amikor Lápisz kifeszíti az ablakrácsot, az egyik közvetlenül az ablak előtt, a másik a fürdőszobában... Bocsánat, a fürdőszobában lévő még nem egészen halott, csak fuldoklik saját vérében, s nyelvével próbálja kilökní a szájába tömött rongyokat. Lehetséges, hogy Lápisz átkutatja a házat, de a haldoklót és a holtat nem veszi észre? Ez szinte lehetetlennek látszik. Ám vegyük szemügyre a dolgot alaposabban. Mézmalac, lennél olyan kedves idézni a helyszíni szemle és nyomozati jelentés idevágó passzusait?

Mézmalac csöppnyit elpirul, aztán felfelé fordított arccal, lehunytt szemmel darálni kezdi a jegyzőkönyv szövegét:

– A házban járt idegen személy ujj- és tenyérlenymatát sikerült gumifolin rögzíteni a helyszínrajzon egyessel jelzett szoba betört ablakának párkányán, bal- és jobboldalt a falhoz közel, továbbá az ugyanebből a szobából nyíló ablak kilincsén, a hall falán 142 centiméter magasságban, a behatolási iránnyal szemben, az ajtófélfán baloldalt, egy méter 34 centiméternyire a földtől, továbbá az innen nyíló hálószobában, a könyvespolcon, a szekrényajtón és több helyütt az íróasztal fiókjain...

– Helyes – bólint Ádám, s megvárja, míg Mézmalac magához tér revületéből. – Ezzel kapcsolatban mit mond a tegnapi dátummal ellátott nyomozati jelentés?

– Ezek az ujj- és tenyérlenymok azonosak a betörés elkövetője, az elhalt Gógán József ujj- és tenyérlenymaival.

– Itt egy szó sincs arról – mutat Dér Ádám Mézmalacra –, hogy Lápisz bement volna a fürdőszobába, vagy hozzáért volna a tolószékhez, amelyben az egyik halott ült. Véres lábnyomai pontosan elárulják, hol-merre mozgott. Sipócz Teréz szobájából a hallon át bement Drávutzné hálószobájába, átkutatta, majd a hallon át visszatért behatolásának helyére, és onnan az ablakon át távozott. Nem járt idekint a verandán, a ház nagyobbik, déli fekvésű részében, nem nyitott be a fürdőszobába. Tehát lehetséges, hogy az ott csöndben haldokló Drávutznét fel sem fedezte. Lehetséges, mert Drávutzné csöndben haldoklott, száját betömték, kezét és lábát összekötözték... Jó, mondhatják önök, de mi van a másik halottal, amelyik ott ült az ablak előtt. Az sem keltette fel a figyelmét? Mézmalac, ezzel kapcsolatban tudsz nekünk idézni a dokumentumokból?

Mézmalac eltűnődik.

– Hacsak azt nem, hogy a helyszíni szemle környezetleírásában ez áll: az ablaktól másfél méternyire lévő tolókocsiban találjuk a holttestet... A tolókocsi jobb kereke mellett belül a lábtámasz alatt véres lábnyomtöredék fedezhető fel..

– Aha! – mondják most önök. Hát mégis ott sertepertélt a halott körül Lápisz. De mennyire hogy ott! Belépett a tolókocsi alá. Értik ezt?

Az értetlen pillantásokat látva hozzáteszi:

– Kipróbálhatják. Ezt a lépést megtenni lehetetlen a kocsi alsó

vaspántja miatt...

– Apukám azt akarja mondani – szólalt meg Mézmalac –, hogy nem Lápisz lépett be a tolókosci alá, hanem a halottat valaki később tolt a véres lábnyom fölé.

– Aha! – húzza fel szemöldökét Gaál doktor. – Kitűnő ötlet! De miért nem lehetett az a valaki maga a betörő?

– Miért? – néz körül Ádám. – Tünde, elmondanád?

Tünde arca lángvörös, remegő keze Mézmalac kezét szorítja. A macska felnéz, ásít.

– Nekem Lápisz volt a legjobb barátom – mondja Tünde. – Annyira jó barátom volt, hogy sohasem szólított Puszinak, mint a többiek. Nekem vele kellett volna jönnöm, hogy ide betörjünk... Végül egyedül jött, de elmesélt mindent, és ő sosem hazudott nekem, ő itt nem ölt meg senkit, és egyáltalán nem látott halottakat. Az a gyönyörű csaj, aki rávette, hogy ide betörjön, azt mondta neki, pontban nyolckor kell jönnie, mert akkor egy lélek sem lesz itt. Így is volt. Lápisz hamar megtalálta a szajrét, fél kilenc után már velem találkozott a Moszkva téren. Tök nyugodtan viselkedett. Máskor az is meglátszott rajta, ha egy kutyától beijedt, hogyne lett volna akkor kibukva két gyilkosság után.

Gaál ellépett a faltól, Ádám szemébe néz, és azt mondja:

– Ennek a kislánynak a vallomására alapozzák, hogy nem a betörő a gyilkos, hanem valaki közülünk?

– Dehogy – mondja Ádám. – Van itt még más is. Aki figyelt, az észrevehette: felbukkant egy gyönyörű lány...

– Mint a mesében – dünnyögi Gaál.

– Bocs – szólal meg Mézmalac, és elmélyülten simogatni kezdi a macskát. – Helyénvaló itt megint egy jegyzőkönyvi idézet. Gábor vallomása szerint őt a menekülő betörő a kertajtóban fellökte. Így hangzik a vallomás: „Azt hiszem, megütött a kertkapuval. Amikor hazaértem, és a kulccsal lehajoltam a zárhoz. Épp akkor rohanhatott ki a házból. Egy pillanatra elszédültem. Leestem a földre. Átlépett rajtam. Láttam, ahogy ő is elesett odalent a kőkeresztnél...”

– Látja, ügyvéd úr – mosolyog Dér Ádám Gaál doktorra –, nem akarjuk megkerülni az ellentmondásokat. Ha a betörő fél kilenc körül már lent volt a Moszkva téren, hogyan lökhette fel Gábort tízkor a kertkapuval? Nos? – néz Gáborra.

A fiú elképed.

– Pedig fellökött. Napokig ott volt a púp a homlokomon.

– Jó – mondja Ádám. – Vegyük úgy, hogy mindkét állítás igaz. A betörő lent van a Moszkva téren, ki lehet akkor a kertkapunál?

– A másik, a gyilkos – suttogja Gábor, és arcára kiül a rémület. – Csakis az, aki a betörő távozása után megölte anyámat.

– Nem utána – rázza a fejét Ádám. – Előtte ölt az, aki ölt. Gondoljunk ismét a vérré. Az édesanyja megölése nyolc előtt kezdődött, s a kádban haldoklott háromnegyed tízig.

A fiú elsápad.

– Akkor a gyilkos végig bent volt a házban. Dér Ádám a fejét ingatja.

– Az lehetetlen. Hiszen aznap héttől tízig itt mindannyiuknak alibije van, s ahogy mondtam, a gyilkos itt ül közöttünk.

Most először vehető észre, hogy a félelem borzongása fut át a társaságon. A macska is megérzi ezt, feláll Mézmalac ölében, a hátát felpúpozza.

– Nyugi, picikém – suttogja Mézmalac.

A rettegés gyümölcse, amelynek magját Dér Ádám hintette el közöttünk, kezd beérni.

– Iszonyú! – sóhajtja Adrienn.

– Bizony iszonyú – kap a szón Ádám. – Itt ül közöttünk, s lassan megérti, hogy a három biztosíték közül, amellyel magát körülbástyázta, egy már leomlott.

– Igen? – kérdezte Mariann, és sötétkék körmei idegesen alsó ajkába tépnek. – Mi az a három?

– Csak az elsővel végeztünk – mondja Ádám. – Az pedig a betörő és a gyilkos azonossága. A másik kettő ezután jön...

Gaál doktor ujjaival idegesen dobol egy szék karfáján.

– Mire jó ez? Miért húzza az időt? Miért tart rettegésben egy csomó ártatlan embert?

– Csakis a gyilkos miatt – feleli Ádám szenvtelenül.

– A második... ki vele, mi az! – szólal meg Zsazsa, aki eddig hidegen és ellenségesen hallgatott.

– Az alibi – mondja Ádám. – Ehhez persze szükségünk van Widder professzor magyarázatára. Légy szíves, professzor úr.

– Hm – dünnyögi a professzor –, muszáj kitergetnem a saját

szennyeseimet? Nem kérhetem meg a lányodat, hogy ő teregessen?

– De – bólint Mézmalac, és a professzor ölébe rakja a macskát. – Nekem Widder bácsi már tegnap elmagyarázta. Mondhatom?

– Mondd – bólint a prof, és magába roskadva lehunyja a szemét. – Hiszen te hoztad szóba a frizsidert.

– A dolog persze épp fordítva történt – kezd hozzá Mézmalac szerényen, csak a szeme csillogásán s lefojtott hangján vehető észre, hogy belül dagad a büszkeségtől. – Nem hűtésről, hanem éppenséggel melegen tartásról van szó, ez keltett zavart mindjárt az első pillanatban. – Az értetlen tekintetet látva sietve teszi hozzá: – A végén mindenki megéri majd, miről beszélek. De az már most is nyilván érthető, hogy a halál bekövetkeztének pontos ideje, a gyilkos pillanat rögzítése mindig az egyik legfontosabb tény a nyomozás szempontjából. A gyilkos is úgy okoskodik: ha el tudom hitetni a rendőrökkel, hogy másutt voltam, amikor X-et vagy Y-t megölték, nem fognak engem gyanúsítani. Az alibi fogalmával, az idő kizáró és behatároló szerepével Agatha Christie óta mindenki tisztában van, nincs semmi csodálnivaló azon, hogy ártatlan és bűnös egyaránt hivatkozik rá, amíg teheti. Ha másutt volt, nem lehetett ott. Ez olyan állítás, amely cáfolhatatlan, hiszen nincsenek csodák...

– Mézmalac – szólal meg Ádám –, a lényegét!

– Jó – feleli Mézmalac, alsó ajkát sértődötten lebiggyesztve. – A lényeg az, hogy az igazságügyi orvostanban kialakultak azok a módszerek, amelyekkel a halál beálltának pontos idejét nagy valószínűséggel meg lehet állapítani. Ebben szerepet játszik a vér alvadása, a szövetek bomlása és lepusztulása. Ki ne hallott volna a hullafoltok vagy a gyomor- és béltartalom vizsgálatáról, a különböző izotópokról... Ám ha viszonylag friss, a bomlás jeleit még nem mutató, egy-két órás tetemről van szó, a Widder professzor által alkalmazott módszer szerint a holttest belső hőmérsékletéből következtethetünk a halál beálltának pillanatára. A prof szerint: minden rendőrorvos első és legfontosabb tennivalója meghőmérőzni a holtat, mint egy beteg csecsemőt, s ezzel egy időben megállapítani és rögzíteni a külső hőmérsékletet. Ennek szükségessége könnyen megérthető, hiszen minden, ami élettelen, nem fejleszt hőt, környezetének hőmérséklete szerint hűl vagy melegszik... – Widder professzor köhécselése törte meg a csendet. – Rosszul mondom? – rémül meg Mézmalac.

– Dehogy – feleli a professzor. A macskát arca elé tartja, és mélyen elgondolkozva szemébe néz. – Hölgyeim és uraim! Önök egy csoda tanúi. Ma délelőtt, amikor dolgozószobámban kifejtettem Dér Ádámnak a fentebb elhangzottakat, arra kértem őt, hogy kislányát küldje ki. Barátom azt felelte, hogy nem tud gyorsítani, és nem hozott magával magnetofont, Mézmalac majd pontosan megjegyez mindent. Én azért jöttem el ide önök közé, mert nem bíztam ebben a pontosságban. S íme, tanúja vagyok annak: Méznyuszi egy hallásra szó szerint megjegyezte az elhangzottakat. Nincs mit hozzátennem. Nekem is kitűnő az emlékezetem, de Mézcicáéhoz aligha hasonlítható... Gyerme kem, folytathatod. – A macskát visszaereszti ölébe, úgy tűnik, álomba merül.

– A hőmérőzést a mi esetünkben is rendben elvégezték. A professzor a számokat táblázatba foglalta, s tegnap átküldte Mapalacsnak, vagyis apukámnak. Sipőcz Teréz testhőmérséklete este tizenegykor 27,2 Celsius-fok volt, a szoba pedig, ahol holttestét felfedezték, a nyitott ablak miatt 17,3 Celsius-fokra hűlt... A professzornak egy roppant egyszerű számítást kellett elvégeznie. A test és környezet kölcsönhatását kifejező táblázat szerint 17 fok körüli szobahőmérsékleten, 37 fokos belső testhőmérsékletből kiindulva, óránként 3,8 fokos hűtéssel kell számolni. Ez azt jelenti, hogy szombaton este tizenegykor, amikor a testhőmérsékletét megmérték, Sipőcz Teréz közel három órája volt halott, tehát gyilkosa nyolc óra körül ölte meg. Plusz-mínusz félóra a biztonság kedvéért. A rendőrség a nyomozás során természetesen ebből az időpontból indult ki, s így tisztázott minden itt jelen lévőt, köztük a gyilkost is a gyilkosság gyanúja alól.

– Ne fúzz a tényekhez magyarázatot – szólal meg Ádám. – A gyilkos anélkül is jól tudja, miről van szó.

– Tudja hát – mondta Mézmalac. – Hiszen épp erre alapozta az alibijét. Mapa... szóval apukám kért a prof bácsitól egy másik táblázatot is, amely ugyancsak a holttest hűtésének ütemét tartalmazza, de nem plusz 17, hanem plusz 27 fokon. Ilyen melegben óránként mindössze 2 fokot hűl a test. Tehát...

– Itt álljunk meg! – szól közbe Ádám, és Mariannhoz fordul. – A segítségünkre lenne?

– Miben? – kérdi Mariann.

– Át kellene ülnie egy rokkant kocsiba.
– Brrr! – rázkódik össze a lány.
– Ön orvos mellett dolgozik – mosolyog Ádám –, nem lehet ennyire finnyás.

– Nem is vagyok. Hol az a szék?

Ádám a pálmák közé mutat.

– Ott. Ott szokott üldögelni Sipőcz Teréz esténként, órákon át.

Mariann megindul a tolószék felé. A többiek némán figyelik.

– Úgy – mondja Ádám –, foglaljon helyet. Dőljön hátra. Önök pedig képzeljék azt, hogy a székben ülő hölgy Sipőcz Teréz.

Némi malíciával állapítom meg magamban, hogy Dér Ádám, túl a tisztos férfikor delén, a hatásvadászattól csöppet sem idegenkedik. Ez a teatralitás nem tetszik senkinek, csak Mézmalac bámul rá ájult csodálattal, a többiek lesütött szemmel néznek maguk elé. Vajon mit gondol most a gyilkos?

– Doktor úr – fordul Ádám Gaál doktor felé –, mint a család régi barátja, bizalmasa és tanácsadója, odaállna a tolószék mögé? Kezét szokása szerint könnyedén Teréz vállán nyugtatva?

– Nem – feleli az ügyvéd. – Valaki mással szórakozzon.

– Mire jó ez az ingerült hang? – kérdi Ádám. – Csak a valóságghűség kedvéért kértem önt, tekintettel az áldozat ön iránt érzett korlátlan bizalmára.

– Ebben most téved – mondja Gaál doktor. – Teréz az utóbbi időkben nem érzett irántam korlátlan bizalmat. Sőt bizonyos megvetéssel és haraggal fordult felém.

– Ez egyenes beszéd – bólint Ádám. – S ha már itt tartunk: megváltoztatta a végrendeletét, vagy csak készült rá? Utáneztek ennek?

– Igen, utánezünk. Az Adrienn javára szóló végrendeletet nem változtatta meg, hanem semmisnek nyilvánította. Így a természetes örökösödési rend lép érvénybe. Unokahúga és unokaöccse fele-fele arányban örököl.

Mézmalac felszisszen.

– Mi van? – néz rá az apja.

A kislány szégyenkezve lesüti szemét.

– Semmi... csak... megkarmolt a macska...

A macska békésen szunyókál, hallani a dorombolását. Ádám

Gyalogkakukkhöz fordul.

– Odaállnál a szék mögé?

Gyalogkakukk felpattan, s a tolószékhez siet.

– Tedd a kezedet a hölgy nyakára – mondja Ádám. – Képzeld, hogy a verandán senki sincs. Hajolj föléje és fojtsd meg.

Mindenki meredt szemmel nézi a zavartan mosolygó Gyalogkakukkot. Csak Adrienn és Gábor nem fordul hátra. A fiú válla a lány térdéhez ér. Ádám most rám néz.

– Az író úr is itt járt aznap éjjel. Hosszabb időt töltött el a verandán. Bizonyára emlékszik a helyiség légkörére...

– Nem tudom, mire gondolsz – mondom, és idegesít a kérdés szándékosan lezser hangja s a felém forduló figyelem. – Olyan érzésem volt, mintha üvegházban ülnék...

– Tehát?

– Párás és forró volt itt a levegő... De ha fontos, a hőmérsékletet fokra is megmondhatom.

– Fontos – néz rám várakozóan Ádám.

Most állatidomárra emlékeztet, és én vagyok a cirkuszi ló.

– Az a hőmérő – fordulok a fehérre meszelt belső fal felé – 27 fokot mutatott.

– Köszönöm – mondja Ádám olyan hangon, amely arra bátorít, hogy produkcióm végén nyugodtan ropogtassam el a tőle kapott kockacukrot. – Nagy szükségünk volt erre az adatra. Tehát bent a nyitott ablakú szobában, ahol Teréz holttestét megtalálták, 17 fokot mértek, ugyanakkor itt a verandán 27 fok volt és magas páratartalom.

Mindenki értetlenül bámul rá.

Széttárja karját, mintegy jelezve, hogy az előadás lassan a végére jár.

– Mi van akkor, ha Teréziát itt fojtották még ebben a helyiségben, s csak a walkmant vitték át a hátsó szobába, hogy a betörő biztosan ráakadjon? Mi van, ha a tetem mondjuk tízig itt is maradt? Mit is mond a 27 fokos külső hőmérsékletről Widder professzor táblázata?

Mézmalac megsimogatja a macska fejét.

– Ilyen melegben óránként mindössze két fokot hűl a test.

– Ez a mi esetünkben mit jelent?

– A holttest belső hőmérséklete 27 Celsius-fok volt, amikor a rendőrorvos tizenegykor megmérte. Tíz fok hűlés 27 fokos külső

hőmérsékleten kerek öt órát jelent.

Dér Ádám elégedetten hordozza körül tekintetét a sápadt arcokon.

– Világos? – kérdezi. – Ha tizenegyből levonunk ötöt, hat a maradék... Eszerint Terézt délután hatkor ölték meg, két órával a betörő itt járta előtt. A gyilkos tisztában volt a holttest hűlésének és megmerevedésének törvényeivel, s joggal számított az igazságügyi orvostan módszereire... Megtennéd nekünk? – fordult Gyalogkakukkhöz. – Áttolnád a rokkant kocsit a hátsó szobába?

Csak a macska dorombolása és a kerekek surrogása hallatszott a csendben. Kakkuk a legkisebb erőfeszítés nélkül tolta végig a kocsit a verandán; a hallajtó, amikor áthaladt rajta, zajtalanul nyílt és csukódott.

– Figyelemre méltó – szólalt meg Ádám –, hogy éppen a tolószékhez kötött Teréz miatt egyetlen küszöb sincs a házban. Szombaton tíz körül a gyilkos ugyanúgy, mint most a barátunk, fél perc alatt átvihette a tetemet a lehűlt szobába, ily módon feje tetejére állítva az orvostani vizsgálatot...

– Ez pusztá feltevés – mondja az ügyvéd rekedt és fakó hangon. – Semmi sem bizonyítja.

– Valami mégis – emeli fel a hangját Ádám. – A rokkant kocsi alatt, lehetetlen helyen lévő véres lábnyom, ami kétségtelenné teszi, hogy Teréz holtteste csak a betörő távozása után került oda. És a betörő fél kilenckor hagyta el a házat.

Gaál doktor legyint, végigsimítja a homlokát, Adrienn széke mögé lép, kezét a hátsó támlára teszi.

– Van valakinek ellenvetése? – néz körül Ádám.

Adrienn szólal meg:

– Teréz valóban minden este itt ült a növényei között. Szerette ezt a trópusi forróságot. Csak tíz óra felé szokott visszamenni a szobájába. Ez így igaz. Tudnunk kellett volna, hogy itt ölték meg.

– Nocsak – mosolyog Ádám. – Most végre eszébe jut?

– Visszamehetünk? – hallatszódik bentől Gyalogkakukk hangja.

– Igen – feleli Ádám, aztán csöppnyi öngúnnyal hozzáteszi: – A színmű második felvonása ezzel véget ért. Eddig mindenben az alkotóját követtük. A gyilkost, ő nem akar most a segítségünkre lenni? – Végignézi a sápadt arcokon. A szemek kerülnek a pillantását. – Ha nem, hát nem. De remélem, belátja, hogy nincs olyan út, ami innen

még elvezetne...

Megvárja, amíg Mariann és Gyalogkakukk elhelyezkedik az eredeti rend szerint, s csak aztán folytatja:

– így magyarázatot adtunk arra is, hogy a gyilkos este tízkor, amikor Gábor hazatért, miért volt ott a kert kapujában. Most pedig, miután a rémtett igazi valóságában elő-előbukkan a ráterített leplek alól, próbáljuk róla a legutolsót is lerántani. Miután bebizonyítottuk, hogy nem a betörő ölt, miután bebizonyítottuk, hogy az első gyilkosság nem nyolckor, hanem hatkor történt, ideje nevéen neveznünk a tettest. Adrienn! Hánykor ért maga a színházba?

– Itt álljon meg! – emeli föl a hangját Gaál doktor. – Vegye úgy, hogy hivatalosan vállalom Adrienn védelmét. Azt tanácsolom neki, semmilyen formában ne bocsátkozzon tárgyalásba önnel. A rendőrségen már mindent elmondott. Amit itt maga művel, az partizánkodás...

– Igen?! – szólal meg Mézmalac. – És az, amit a bácsi? Sose hallott hívatlan prókátorokról? Tudja meg, hogy apukámnak eszébe sincs...

– Bízd rám, mi van eszemben – mosolyog Ádám. – Akkor tőled kérдем: a rendőrségi jegyzőkönyvek szerint Adrienn hánykor ért a színházba?

– 6 óra 45-kor. Három tanú is van rá.

– Jó – bólint Ádám –, Tünde, légy szíves, mondd el, hogyan találkozott Lápisz azzal a gyönyörű lánnyal.

Tünde ellenségesen néz Adriennre. Szinte vádlón mondja:

– Lápisz sohase bántott senkit. Eszébe se jutott volna a balhé, ha nem megy oda hozzá az a lány...

– Mondd csak – biztatja Ádám.

Tünde nagy nehezen elfordítja Adriennről a tekintetét.

– Lápisz mást se tudott róla mondani, mint hogy gyönyörű... És ő vette rá, hogy ide betörjön. Megesküdött rá, hogy szombaton este hét és kilenc között egy lélek sem lesz ebben a házban... Szóval...

– Ne légy ennyire izgatott – szólal meg Mézmalac. – Próbáld meg úgy elmondani, ahogy nekem. Akik itt ülnek, ebből az egészből így nem értenek egy szót sem.

– A gyilkos mindent ért – mosolyog Ádám.

Tünde mély lélegzetet vesz és újrakezdi:

– Lápisz itt lakott kicsit följebb egy épülő ház pincéjében. Ezt onnan

tudom, hogy jártam nála. A betörés előtt egy-két nappal elmondta nekem, hogy a metrón megszólította egy gyönyörű lány, s rábeszélte, hogy törjön be ebbe a házba. Lápisz először a haverjainak szólt, de azok kiröhögték, utána megpróbált rábeszélni engem. Én se tartottam vele, táncolnom kellett aznap. Így aztán egyedül jött, itt a házban nem találkozott senkivel, minden úgy volt, ahogy az a lány elmondta neki, a pénz, az arany, a takarékkönyv... Lápisz még valamit talált itt, egy Toshiba walkmant, azt elhozta nekem. Szóval rendben volt minden, az a csaj mégis átverte, mert arról, hogy valakit megölnek, egy szót se szólt. Erre Lápisz csak akkor jött rá, amikor a tévéből, jobban mondva tőlem megtudta, hogy gyilkosság miatt körözik, és én felelősségre vontam. Tudom, hogy utána telefonon fölhívta azt a lányt, beszélt is vele, aztán nekem azzal jött, hogy rengeteg pénzünk lesz, szállodában lakunk majd meg minden. Le is mentem hozzá Csopakra... Éjjel pedig odajött az a lány, és megölte Lápiszt az országúton. – Tünde a száját rágja, már-már azt hisszük, sírva fakad, de csak a hangja lesz mély és rekedt.

– Ott előttem hajtott át rajta az autó úgy, hogy a kerékkel szétnyomta az arcát. Felém csak annyit kiáltott: te is így jársz, ha köpsz!

– Láttad azt a lányt? – kérdezi Ádám.

– Igen, egy pillanatra, ott az országúton.

– Milyen volt?

Tünde szája reszketni kezd. Mereven nézi Adrienn.

– Gyönyörű.

– Itt van közöttünk?

– Itt.

Gábor testvére felé fordul. Arcán csodálkozó, ijedt mosoly.

– Tiltakozom – szólal meg Gaál, és egy lépést tesz Ádám felé. – Belebeszéli. Szinte szuggerálja ezt a kislányt, hogy gyanúba keverje Adrienn. Bizonyítani fogom, hogy...

Ádám türelmetlenül legyint.

– Ne szóljon közbe. Tőlem a tárgyaláson azt bizonyít, amit akar. – Tündéhez fordul. – Lápisz beszélt arról neked, hogy nézett ki az a lány?

Tünde Mézmalacra néz.

– Ahogy már elmondtam, Lápisz szerint bundában volt, az alatt

farmert és fehér Nike cipőt viselt.

– Van Nike cipője? – kérdi Ádám Adrienn felé fordulva.

– Van – feleli Adrienn.

– Bundája is?

– Igen.

Csend támad.

– Kék szemű, magas – folytatja Tünde. – Lápisz azt mondta, úgy nézett a nagy kék szemével, hogy megijedt tőle...

Adrienn feláll székeről. Megsimogatja öccse fejét.

– Nagyon jól illik rám ez a leírás – mondja, és a hangjában van egy csöpp rekedtség. – Nekem kell bebizonyítanom, hogy nem én voltam?

– Igen – feleli Ádám.

– Nem tudom a módját. Segítene?

Ádám nevet.

– Gondolja, hogy nekem módom van rá?

– Maga nem látszik hülyének – feleli Adrienn. – Akar valamit, és azt következetesen véghezviszi. Remélem, hogy a végcélja az igazság.

– Tisztázzunk valamit – mondja Ádám. – Önt egyelőre senki sem vádolja gyilkossággal.

– De ez a kislány épp az előbb mondta, hogy a magas, kék szemű, Nike cipős, bundás gyilkos itt van közöttünk.

– Talán tévedett. Vagy nem önre, hanem valaki másra gondolt.

– Adrienn, ne higgy neki! – szólalt meg Gaál.

Ádám vállat von, és Mariannra néz.

– Ha jól látom, maga is kék szemű.

– Jól látja – feleli a lány.

– És magas...

– 171...

– Bundája van?

– Bizony.

– És Nike cipője?

– Nike nincs, csak Adidas.

– Ez öreg hiba – sóhajt Ádám. – De hátha szegény Lápisz tévedett...

Úgy ám! Mekkora tévedett!

Mariann elképedve bámul rá.

– Most engem gyanúsít?

– Dehogy – mondja Ádám, és tekintete visszatér Adriennhez. –

Sajnos, bármit teszek, nem tudom megóvni magát ettől az iszonyattól...

Gábor torkából furcsa, nyöszörgő hang tör fel. Rémulten csillogó szemmel mered testvéreére.

– Kérem – mondja Adrienn, és megérinti Dér Ádám kezét. – Segítenie kell, ha az igazságot akarja. Higgye el, nem én...

– Hát akkor kicsoda? – suttogja Ádám, és elkerekedett szemmel néz körül. – Van itt még gyönyörű, kék szemű lány... – Megfogja Adrienn kezét. – Honnan indult el a színházba szombaton?

– Otthonról.

– Mit csinált hat óra körül?

– Öltözködtem.

– Egyedül volt?

Adrienn arcán hirtelen mosoly ragyog fel.

– Igen. Egyedül. De hatkor az öcsém felhívott telefonon.

– Így volt? – Ádám Gáborhoz fordul.

– Így?... – dadogja Gábor. – Én... igazán... Adrienn! Miért mondod ezt? Sápadtan nézik egymást.

A LELEPLEZÉS

Az emberek hiszékenyek. Csodálkozásuk nyilvánvaló ugyan, mégis borzadva nézik Adrienn, a gyanú ott fészkel bennük, kezdik elhinni, hogy ez a gyönyörű lány kegyetlenül megölte anyját, apját, szerető nagynénjét, lassan azt is tudomásul veszik, hogy gépkocsival ráhajtott a szerencsétlen Lápisz arcára.

Még a tiltakozni kezdő Gaál doktor sem egészen biztos a dolgában. A hangja rekedt, erőtlen, érvei úgyszólván nincsenek. Folyton csak azt ismétlgeti:

– Ez nem igaz, ez nem... ez nem lehet igaz...

És úgy látszik, mintha ebben a bizonytalan, gyanakvó, félelemmel teli légkörben Adrienn megsemmisülne. Pillantása öccse tekintetét keresi, aztán kétségbeesése hirtelen iszonyattá változik. A megtántorodó lányt az ágáló Gaál doktor helyett Dér Ádám fogja át, s csak én hallom, ahogy a fülébe súgja:

– Tartson ki, mindjárt vége lesz.

– Lidércnyomás – motyogja Adrienn, majd duzzadt ajkát nyalogatva hozzáteszi: – Kérek vizet...

Spulni a leggyorsabb. Orrhosszal előzi meg Gyalogkakukkot, Adrienn kezébe adja a vízzel telt metszett üvegpoharat, a lány kortyol belőle, aztán leteszi maga mellé egy csavart lábú fekete asztalkára.

– Az öccse, úgy látszik, nem tud erről a telefonról – szólal meg Ádám.

– De – mondja Gábor, s a pohár után nyúl. – Most már emlékszem. Apámtól hívtam fel, valamivel hat óra előtt. Persze! De hülye vagyok. Akkor dőlt el végleg, hogy nem tart velünk. – Kezével végigsimítja az arcát, aztán iszik egy korty vizet. Szép lányos vonásain pírként terül szét, s így nyilvánvalóvá válik a hazugság.

– Nos? – néz Ádám Adriennre, s közben elismerően bólint a fiú felé. – Lássuk be, hogy egy testvér megkésett igenje nem sokat számít. Más tanúja nincs?

– Nincs – suttogja Adrienn. – Emlékszem, legalább félórát kínlódtam, mert nem tudtam hátul begombolni az estélyimet...
Úristen! – kiáltja, és arcán reménykedő mosoly fut át. – A végén átmentem a szomszédba Bella nénihez, ő gombolta be. Igen, ő gombolta be! Nem tudom, hánykor történt, a színházba néhány perccel azután indultam el. Bella néni talán emlékszik...

– Emlékszik? – fordul Ádám Gyalogkakukkhöz. Gyalogkakukk szélesen mosolyog. Jegyzetfüzetet húz elő a zsebéből.

– Csoportvezetőm utasítására ma délelőtt adatgyűjtést végeztem abban a zugligeti társasházban – Vércse köz 7. –, ahol Drávai Adrienn lakik. Az adatgyűjtés során beszéltem özvegy Balogh Mátyásnéval, Bella nénival, aki kérdésre elmondta, hogy december 7-én szombaton este hat óra után három perccel (az időpontot az aznapi tévéműsor alapján pontosítottuk) becsengetett hozzá a szomszédságában lakó Drávai Adrienn, és megkérte, hogy mivel színházba megy, a hátán záródó estélyi ruháját gombolja be. Bella néni ennek a kérésnek eleget tett, és néhány perccel később annak is tanúja volt, hogy Adrienn színházba indul. Nagyon szép volt a lelkem, állapította meg az özvegy kihallgatása során...

Dr. Gaál felhördül.

– Mi szükség volt akkor a blöffre?

– Kíváncsi voltam, meddig bírja cérnával a gyilkos. Meg kell mondanom, hogy végig bírta. A harmadik, az utolsó biztosítéka volt az a gyönyörű lány, akit csak a hülye nem azonosított Adrienn-nel. Most, hogy az ügy immár csupaszon, minden sallangjától megfosztva áll előttünk, ismét a tetteshez fordulok: akar-e vallomást tenni?

Ezt a színpadias kérdést csend követte.

– Nem – állapította meg Ádám. – Senki sem jelentkezik. Akkor folytatom. Nem sok van hátra... Jobban van? – néz Adriennre.

– Igen – feleli a lány.

– Bocsásson meg nekem. De valahogy meg kellett törnöm a gyilkos szokatlanul kemény szívét.

– És sikerült megtörnie?

– Azt hiszem, sikerült.

– Én elmehetek?

– Nem kíváncsi az igazságra?

– Tudom már – feleli a lány, és sápadt arccal mered maga elé.

– Jó, akkor menjen el.

Adrienn feláll. Dr. Gaál is készülődni kezd.

– Maga maradjon – mondja Ádám.

Chil oldalba löki Spulnit.

– Ugorj! Kísérd haza.

Spulni felsegíti a lányra a bundát, ő maga belebújik a dzsekijébe. Senki se szól.

Az ajtó résén hideg szél jön be, hó permet hull a veranda padlójára. Aztán az ajtó koppanva becsukódik. Tovább tart a csend.

– Igaza van – szólal meg Ádám. – Nem akar jelen lenni. Csöppet sem csodálom. Ráébredt, hogy a hozzá oly közel álló ember szörnyeteg.

Hallani, ahogy Gaál doktor alatt roppan a szék.

– Most már úgyszólván mindent tudunk – folytatja Ádám. – Tudjuk, hogy a gyilkosságokat nem a betörő követte el, tudjuk, hogy Sipőcz Terézt a gyilkos nem nyolckor, hanem hatkor fojtotta meg, végül tudomásunkra jutott az is, hogy valami egészen fondorlatos módon a gyanút megpróbálta Adriennre terelni. Ezt az egész bonyolult, áthárító és félrevezető manővert egyazon elme, szándék és érdek irányította. Szerintem a bűncselekmény alapmotívuma: a féltékenység, irigység, kapzsiság. A féltékenység és irigység nyilván régóta létezik, a kapzsiságnak most jött el az ideje, most, amikor az Adriennre kedvező végakaratát a Gaál doktor iránt vonzalmat érző Sipőcz Teréz megváltoztatta. Ezzel elszabadítva egy gátlástalan, kegyetlen lelket...

Elhallgat, Mézmalacra néz.

– Elhoztad?

– Igen – feleli Mézmalac. – Anya nem használja már évek óta... Azt mondta, az enyém lehet. Szerinted is?

– Persze – feleli Ádám, majd így folytatja: – Mint tudjuk, egy gyönyörű lány adta a tippet a betörőnek. Ezt a lányt csak Lápisz látta, és később egy pillanatra Tünde. Az ő leírásuk alapján azonosítottuk ezt a titokzatos lényt Adrienn-nel. Adrienn viszont épp az előbb került ki a szörnyű gyanú köréből, ismét fel kell hát tennünk a kérdést: ki ez a lány, és gyilkos természetének engedve miért nem ölte meg Tündét is ott a fagyos országúton, miért engedte, hogy akár egy pillanatra is meglássa gyönyörű arcát?

Ádám elhallgat, kedvtelve körülnéz, mint szónok a

pártkongresszuson.

– Miért? Csakis a nekünk szóló hazug üzenet miatt, hogy *lányról* van szó...

Ez a bejelentés kétségkívül hatással van a társaságra. Gaál doktor szinte beleroskad egy székbe, Mariann viszont felugrik, Zsazsa némán mered maga elé, a fejét rázza.

Csak Gábor marad nyugodt. Szép arca sápadt, ajkán halvány mosoly.

– Adrienn volt a család kedvence, a jó, a szép, az okos – szólal meg ismét Ádám. – Megkapott mindent, pénzt, ékszert, lakást, s ami ennél is több: szabadságot... A másik viszont, a fiú, aki ugyanolyan szép volt és okos is talán, ott élt a régi házban, két öregedő asszony felügyelete alatt. Hogyan is jellemezte az anyját Adrienn? – fordul hirtelen Mézmalachoz.

A csicsergő hangú eleven magnó beindul:

– Agresszív volt, hisztérikus, zsarnoki, szinte ki sem mozdulhattunk a házból. Az öcsém akkor még csak tizennégy éves volt, eltiltotta apánktól, lelki kényszer alatt akart tartani engem is...

Mézmalac elhallgat.

– Tovább! – biztatja Ádám. – Hogy hangzik ez a vallomás?

– Tizennyolc éves koromban aztán Terus vett nekem lakást, ő biztatott, ő segített hozzá, hogy elköltözzek, ő volt a mindenem, és én őneki... Mégis megtette, mégis elengedett... Anyámmal egy ideig ezért nem is beszéltek. Gábor viszont kénytelen volt eltérni mindent.

– Igen – bólint Ádám. – A sokat tűrés megöli az emberben a jót. Amikor a fiú is betöltötte tizennyolcadik évét, elvileg felszabadult a szülői gyámkodás alól, valójában azonban nem volt pénze, nem volt lakása... Hiába lett elege a lelki kényszerből, tűrnie kellett. Csak úgy szabadulhatott meg, ha örökölt. De Terus Adriennre hagyta mindenét.

Gábor egyre sápadtabb. Kék szeme csillog. Ajkán továbbra is ott ül a halvány, szelíd mosoly.

– Igen – folytatja Ádám –, egyszer azonban eljött az alkalom: Terus neheztelni kezdett Adriennre Gaál doktor miatt, érvénytelenítette végrendeletét; attól a pillanattól kezdve az örökség fele Gábort illette meg. Sietnie kellett, hiszen Terus szeszélye bármelyik pillanatban új helyzetet teremthetett, meg kellett ölnie őt így volt? – néz Gáborra.

A fiú nem szól, csak mosolyog.

– Ezt persze a bíróság előtt majd bizonyítani vagy cáfolni kell – tárja szét Ádám a karját. – Nem láthatunk a másik fejébe. Én mindenesetre azt hiszem, Gábor kifigyelte, hogy Lápisz, a körözött aszódi srác ott bujkál az épülő ház pincéjében. Furcsamód abban a házban az egyik lakás épp Gábor számára épül. Így született meg a betörésnek álcázott gyilkosság terve... Természetesen nem akarta magát Lápisz előtt leleplezni, amikor találkozott vele: bundát, hosszú szőke parókát viselt, ajkán halvány rúzs, hosszú pillájú nagy kék szeme kifestve. A nővérére hasonlított ijesztően és veszedelmesen... – Ádám a fiúra néz. – Hajlandó felvenni egy szőke parókát?

A fiú némán megrázza a fejét

– Pedig a paróka itt van – mondja Mézmalac. – Úgy loptam anyukámtól.

– Sajnálom – csóválja a fejét Ádám, és közelebb lép a földön ülő Gáborhoz. – Még mindig nem látja be?

– Elfeledkezik arról, hogy apám szombaton értem jött, s életben látta anyát és Terust. Épp ezt akarta Chil őrnagy tudomására hozni, mielőtt meghalt.

– Ezt kitől tudjuk? Csakis magától. Sajnos ezt az állítást az apja nem erősítheti meg. – Fejcsóválva nézi a fiút. – Tulajdonképpen a legaljasabb cselekedete az volt, amikor lányként jelent meg Lápisz előtt, s később Tünde szeme láttára őt magát is Adrienn képében ölte meg. Úgy képzelte, hogy három legközelebbi hozzátartozójával saját kezűleg végez, a negyediket pedig akasztófára küldi?

A fiú mosolyát fájdalom torzítja el.

– Kurva okos vagy – mondja –, de az igazat mégsem tudod...

– Az se igaz, hogy az alibid kedvéért az anyádat iszonyú kinhalálra ítélted?

– Őt nem is akartam megölni... A hangja hörgésbe fullad.

– Beszélj! – suttogja Ádám.

A fiú megint mosolyog. Halálsápadt arcán veríték folyik.

– Már akkor tudtam, hogy végem, amikor a tolókoksis trükkre rájöttél, a fene gondolta, hogy a vérfolt fölé ültetem az öreglányt... Először nem akartam a gyanút ráterelni Adriennre, csak azért találkoztam lánynak öltözve azzal a barommal, aki később zsarolni kezdett, hogy ha elkapják, ne adhasson rólam jó személyleírást a zsaruknak... így akartam elérni, hogy senki se higgyen neki. Először ő

is összekevert a nővéremmel, aztán idetelefonált a házba, és a hangomból rájött, hogy velem beszélte meg a betörést. Félmillió forintot akart a hallgatásáért... Kérek egy kis vizet.

Dér Ádám megitatja úgy, hogy bal karjával megtámasztja a fiú fejét.

– A terv szerint – suttogja Gábor – anyámat ütöttem le először hátulról egy gumibottal. Betapasztottam a száját, összekötöttem, úgy vittem be a fürdőszobába. Azt gondoltam, hogy a betörés után tér majd magához, és Terus halálát a betörő számlájára írja. De épp akkor, amikor itt a verandán megfojtottam Terust, kijött a fürdőszobából. Két lábon ugrált, mint egy veréb. Valahogy megszabadult a szájtapasztól, s amikor meglátott engem, azt kérdezte: mit csinálsz, fiam? Meg kellett ölnöm pusztá kézzel. Rettenetesen erős volt, hiába ütöttem le, újra és újra magához tért, és azt kérdezte: mit csinálsz, fiam?... Iszonyú sokáig tartott...

Gábor csuklani kezd. Az arca elkékül, szája is kék lesz, ujjai és körmei lilás színt öltenek.

– Mérget vettem be – hörgi.

– Nem lep meg – mondja Ádám.

– Most már, vége lesz. Érzem. Elhiszi, hogy igazat beszélek?

– Igen.

– Tudom, hogy apám halálán buktam meg. Amiatt irányult a betörőről a családkra a figyelem. És az a legdühítőbb...

Csuklik és hörög. Az arca görcsbe rándul.

– Mi? – kérdezi Ádám.

– Hogy nem én öltem meg őt. Akkor esett ki az erkélyről, amikor mélyen kihajolt egy papírgépért... amivel játszottunk... Mindig játszottunk... Mindig... mert... ő... nagyon szeretett... engem... jobban, mint Adrienn... sokkal jobban... Elhiszi ezt?

A feje hátracsuklik. A szeme fönnakad. Ádám nem akar vagy nincs is ideje felelni.

A fedél Tom Adams munkája

© Kristóf Attila, 1991

ISBN 963 795 545 3

Pannon Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Urbán Tamás igazgató
Irodalmi vezető: Halmos Ferenc
Műszaki vezető: Jordán Gusztáv

Szedte és nyomta az Alföldi Nyomda
A nyomdai megrendelés törzsszáma: 3395.66-14-2
Készült Debrecenben, az 1991. évben
Felelős vezető: Szabó Viktor vezérigazgató

Megjelent 8,6 A/5 ív terjedelemben